



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 766 bis

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 30 septembrie 2016

### SUMAR

	<u>Pagina</u>
Anexele nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.525/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului — Valea Morii.....	3–257

# ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

## ORDIN

### privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului — Valea Morii\*)

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 111.395/AC din 22 iulie 2016 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Adresa Agenției pentru Protecția Mediului Cluj nr. 7.664 din 16 iulie 2015, Decizia etapei de încadrare nr. 65 din 11 septembrie 2015 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Cluj, Avizul Ministerului Culturii nr. 2.328 din 19 aprilie 2016, Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 38.431 din 18 aprilie 2016, Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 89.634/322.163 din 27 aprilie 2016, Adresa Direcției generale păduri nr. 27.877/ES din 14 aprilie 2016,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

**ministrul mediului, apelor și pădurilor** emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului — Valea Morii, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului — Valea Morii, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

**Viorel Traian Lascu,**

secretar de stat

București, 28 iulie 2016.

Nr. 1.525.

---

\*) Ordinul nr. 1.525/2016 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 30 septembrie 2016 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexa nr. 1

**PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI DE IMPORTANȚĂ COMUNITARĂ  
ROSCI0074 FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII**

## CUPRINS

Scurtă descriere a planului de management

### **A. INTRODUCERE**

**A.1. Procesul de elaborare a planului de management**

**A.2. Baza legală a Planului de management**

### **B. DESCRIEREA SITULUI FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII ROSCI0074**

#### **B.1. Informații Generale**

*B.1.1. Localizare*

*B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management*

*B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor*

*B.1.4. Factorii interesați*

*B.1.5. Resurse pentru management și infrastructura*

*B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate*

*B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare*

*B.1.8. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management*

#### **B.2. Mediul fizic**

*B.2.1. Aspecte fizico-geografice și geologice*

*B.2.2 Gradul de înclinare a versanților*

*B.2.3. Hidrologie*

*B.2.4. Clima*

*B.2.5. Soluri*

#### **B.3. Mediul biotic**

*B.3.1. Context biogeografic*

*B.3.2. Habitate*

*B.3.3. Flora*

*B.3.4. Fauna*

*B.3.5. Specii alohtone și specii invazive*

*B.3.6. Ecosisteme*

*B.3.7. Peisajul*

#### **B.4. Informații socio-economice și culturale**

*B.4.1. Economia locală*

*B.4.2. Arheologie, istorie*

*B.4.3. Recreere și turism*

**B.5. Informare, conștientizare, educare și acțiuni de comunicare cu factorii interesați**

**B.6. Cercetare**

### ***C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE***

**C.1. Valori**

**C.2. Presiuni și amenințări**

**C.3. Evaluarea situației și a tendinței valorilor ariei protejate**

### ***D. STRATEGIA DE MANAGEMENT***

**D.1. Organizarea teritorială a managementului**

**D.2. Planul operațional**

**D.3. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea Planului operațional**

### ***E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT***

**E.1. Sistemul de luare a deciziilor**

**E.2. Resurse umane**

**E.3. Investiții - echipament și infrastructură -**

**E.4. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management**

**E.5. Monitorizarea implementării Planului de Management**

### ***BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ***

*Anexa nr.1 la Planul de management. Hartă satelitară a Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii.*

*Anexa nr.2 la Planul de management. Harta organizării teritoriale a managementului Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii*

*Anexa nr. 3 la Planul de management. Distribuția habitatelor de interes comunitar din Situl Făgetul Clujului – Valea Morii*

*Anexa nr.4 la Planul de management. Distribuția speciilor de interes comunitar și național în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii*

*Anexa nr. 5 la Planul de management. Limitele intravilanului Municipiului Cluj-Napoca pe harta Situl Făgetul Clujului – Valea Morii*

*Anexa nr. 6 la Planul de management. Lista instituțiilor prezente la întâlnirile de informare și consultare pe planul de management*

*Anexa nr. 7 la Planul de management. Fișele habitatelor și speciilor de interes comunitar care sunt incluse în Formularul Standard.*

*Anexa nr. 8 la Planul de management. Planul financiar*

*Anexa nr.9 la Planul de management. Planul de monitoring*

**Listă tabele**

[Tabel 1.](#) Alte acte normative care au stat la baza declarării ariei protejată

[Tabel 2.](#) Situația ariei protejate la care se referă planul de management

[Tabel 3.](#) Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

[Tabel 4.](#) Factorii interesați identificați în procesul de realizare a planului de management și rolul lor pentru ariile protejate

[Tabel 5.](#) Planuri cu impact potențial asupra valorilor ariilor protejate

[Tabel 6.](#) Studii care stau la baza întocmirii capitolului B.2.

[Tabel 7.](#) Studii care stau la baza întocmirii capitolului B.3.

[Tabel 8.](#) Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale pentru habitatele de interes comunitar trecute pe formularul standard

[Tabel 9.](#) Importanța habitatelor de interes comunitar incluse în formularul standard prezente în aria protejată

[Tabel 10.](#) Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar incluse în formularul standard

[Tabelul nr. 11.](#) Starea actuală de conservare a habitatelor de interes comunitar din formularul standard idițial, identificate în sit

[Tabel 12.](#) Habitatele de interes comunitar care nu sunt incluse în formularul standard

[Tabel 13.](#) Habitate importante pentru conservare, altele decât cele de interes comunitar

[Tabel 14.](#) Speciile de plante de interes comunitar incluse în formularul standard

[Tabel 15.](#) Situația speciilor de plante de interes comunitar incluse în formularul standard

[Tabel 16.](#) Alte specii de plante de interes conservativ

[Tabel 17.](#) Speciile de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

[Tabel 18.](#) Situația speciilor de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

[Tabel 19.](#) Alte specii de faună de interes comunitar care nu sunt incluse în formularul standard

[Tabel 20.](#) Distribuția teritorială și demografică a Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii

[Tabel 21.](#) Valorile identificate în aria protejată și importanța lor

[Tabel 22.](#) Nivelul presiunilor și amenințărilor - legendă

[Tabel 23.](#) Presiuni și amenințări identificate în cadrul Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii

[Tabel 24.](#) Principalele direcții de management

[Tabel 25.](#) Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri specifice

[Tabel 26.](#) Necesar de personal pentru implementarea Planului de management

[Tabel 27.](#) Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – total

[Tabel 28.](#) Fișa habitatului 7210\*

[Tabel 29.](#) Fișa habitatului 7230

[Tabel 30.](#) Fișa habitatului 9170

[Tabel 31.](#) Cerințele de habitat a speciei *Adenophora liliifolia*

[Tabel 32.](#) Cerințele de habitat a speciei *Eleocharis carniolica*

[Tabel 33.](#) Cerințele de habitat a speciei *Ligularia sibirica*

[Tabel 34.](#) Cerințele de habitat a speciei *Liparis loeselii*

[Tabel 35.](#) Cerințele de habitat a speciei *Colias myrmidone*

[Tabel 36.](#) Cerințele de habitat a speciei *Eriogaster catax*

[Tabel 37.](#) Cerințele de habitat a speciei *Euphydryas maturna*

[Tabel 38.](#) Cerințele de habitat a speciei *Isophya stysi*

[Tabel 39.](#) Cerințele de habitat a speciei *Leptidea morsei*

[Tabel 40.](#) Cerințele de habitat a speciei *Lycaena dispar*

[Tabel 41.](#) Cerințele de habitat a speciei *Maculinea teleius*

[Tabel 42.](#) Planul financiar

[Tabel 43.](#) Planul de monitoring

### **Listă figuri**

Figura 1. Localizarea Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii.

Figura 2. Organigrama echipei de custodie Situl Făgetul Clujului – Valea Morii

Figura 3. Concrețiunile de Feleac în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii. *Foto: Pál Zoltán 2014.*

Figura 4. Harta geologică a Situl Făgetul Clujului – Valea Morii.

Figura 5. Gradul de înclinare al versanților în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii.

Figura 6. Ogaș în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii. *Foto: Pál Zoltán.*

Figura 7. Repartiția cantităților de precipitații medii anuale pentru Situl Făgetul Clujului – Valea Morii.



Figura 8. Lungimea sezonului de creștere - temperatura medie peste 5,5 °C - la Situl Făgetul Clujului – Valea Morii - CARPATCLIM.

Figura 9. Numărul zilelor de vară - temperatura maximă peste 25 °C - la Făgetul Clujului – Valea Morii - CARPATCLIM

Figura 10. Harta solurilor din Situl Făgetul Clujului-Valea Morii.

Figura 11, 11A. Habitatul 7210\* și specia *Cladium mariscus* în smârcul II din Valea Morii

Figura 12, 12A. Habitatul 7230 și specia *Schoenus nigricans* în sit

Figura 13. Habitat 9170

Figura 14. *Adenophora liliifolia* - planta și habitatul

Figura 15. *Eleocharis carniolica* și habitatul

Figura 16. *Ligularia sibirica* și habitatul

Figura 17. *Liparis loeselii*

Figura 18. *Colias myrmidone*

Figura 19. *Eriogaster catax*

Figura 20. *Euphydrias maturna*

Figura 21. *Isophya stysi* – mascul adult din Situl Făgetul Clujului – Valea Morii

Figura 22. *Leptidea morsei*

Figura 23. *Lycaena dispar* mascul la stânga și femelă la dreaptă

Figura 24. *Maculinea teleius*, partea ventrală a aripilor

### Scurtă descriere a planului de management

Planul de management este structurat în așa fel încât să se poată face o analiză cât mai bună a informațiilor existente la data elaborării. Informațiile și analizele sunt redactate astfel încât detaliile tehnice să fie prezentate cât mai succint pentru fiecare din domeniile relevante - în principal ecologie, biologie, hidrologie, silvicultură, agricultură - dar suficiente pentru a permite o bună înțelegere a legăturilor între situația actuală, tendințele de viitor și măsurile de management planificate. În cele ce urmează este redat succint conținutul fiecărui capitol.

#### **A. Introducere – *De ce plan de management?***

De ce este nevoie de planul de management și care sunt prevederile legale în baza cărora s-a elaborat.

#### **B. Descrierea ariei protejate – *Care este situația actuală în aria protejată? – aspecte care explică și /sau influențează aria protejată***

Conține o descriere a situației actuale a ariei protejate. Descrierea conține informații utile pentru elaborarea strategiei și a măsurilor de management

##### **B.1. Informații generale**

- unde se află aria protejată și ce suprafață are,
- situația proprietarilor și gestionarilor de terenuri și resurse naturale,
- cine sunt cei ce au interese și care desfășoară activități în aria protejată – factori interesați,
- ce resurse are și ce activități s-au desfășurat până în prezent în aria protejată.

##### **B.2. Descrierea mediului fizic și biotic**

Informații minime despre relief, rețeaua hidrografică, climă - factori ce determină prezența habitatelor și speciilor.

##### **B.3. Descrierea mediului biotic**

Situația actuală cu privire la prezența speciilor și habitatelor - prezentarea rezultatelor inventarierilor de teren – va fi reflectată și în hărțile din anexe.

##### **B.4. Informații socio-economice și culturale**

Aria protejată este poziționată în contextul socio-economic existent. Ceea ce se întâmplă în zonă influențează în mod semnificativ biodiversitatea. Capitolul conține informații sumare cu privire la situația socio-economică, necesare pentru a defini situația ariei protejate pe teritoriile localităților / comunelor, tendințele de dezvoltare, interesul pentru terenurile și resursele naturale din zonă, situația sistemului educațional - pentru stabilirea programelor de educație pentru natură -, potențialul pentru noi activități legate de valorile naturale. Toate acestea pot influența semnificativ managementul ariei protejate, întrucât activitățile umane au, în general, impact asupra naturii.

**B.5. Informare, conștientizare, educare** – activități desfășurate până în prezent. Ariile protejate au un rol important pentru educare și conștientizare cu privire la importanța protecției naturii. Este important să se știe ce s-a făcut până în prezent pentru a ajuta la planificarea acestui gen de activități pe viitor.

**B.6. Cercetare** – ce aspecte relevante pentru managementul ariei protejate au fost cercetate până în prezent și ce infrastructură există pentru cercetare aplicată?

**C. Evaluarea situației actuale - *Ce trebuie să păstrăm / îmbunătățim în zonă și de ce sunt necesare măsuri de management. Care sunt presiunile și amenințările?***

Informațiile de la capitolul C sunt analizate din perspectiva conservării valorilor pentru care au fost declarate ariile protejate.

**C.1. Valori – *Ce trebuie să menținem sau să îmbunătățim în aria protejată? - Valori***

Se descriu valorile care trebuie păstrate sau îmbunătățite. În cazul siturilor Natura 2000 este vorba, obligatoriu, despre habitatele și speciile pentru care au fost declarate, conform Formularului Standard, dar au fost identificate și alte specii și habitate, respectiv alte valori considerate importante pentru zonă. Pe aceste valori se concentrează acțiunile de management viitoare - Capitolul D5.

**C.2. Presiuni și amenințări: *Ce trebuie reglementat pentru a menține sau îmbunătăți valorile? Presiuni și amenințări***

Sunt descrise activitățile umane care, din cauza modului în care se desfășoară, au un impact asupra valorilor sau pot avea impact pe viitor.

**C.3. Evaluare – *Care este starea actuală și tendințele în viitor în ce privește valorile ariei protejate?***

Se analizează dacă valorile sunt în stare corespunzătoare și care va fi evoluția amenințărilor?

Analiza se face în baza celor descrise la Capitolul B.1 cu referire doar la valorile identificate în capitolul C.1. și luând în calcul tendințele viitoare din perspectiva amenințărilor identificate în capitolul C.2.

**D. Strategia de management - *Ce vrem pentru zonă pe viitor? Cum se va face managementul?***

Natura și resursele naturale nu pot fi gestionate eficient pe termen scurt. Trebuie să definim ce anume vrem să obținem pe o perioadă mai lungă, iar PM să descrie ce anume ar trebui făcut în următorii cinci ani pentru a ne apropia de realizarea țelului –viziunii - propus. Cunoscând valorile avute, situația lor actuală, presiunile și amenințările la care sunt supuse, se definește o strategie pe termen mediu sau lung, răspunzând la întrebările de mai jos.

**D.1. Viziunea - *Cum vrem să arate aria protejată peste 50 de ani?***

**D.2. Organizarea teritorială a managementului –**

***În ce zone din aria protejată trebuie să impunem condiții pentru desfășurarea activităților umane astfel încât să menținem sau să îmbunătățim valorile?***

Se stabilește dacă sunt necesare măsuri speciale de management în anumite zone. Zonele cu cerințe speciale în ceea ce privește măsurile de management sunt prezentate pe hartă. Această planificare ”teritorială”, din punct de vedere a măsurilor de management, este foarte importantă, întrucât anumite aspecte vor trebui reflectate în managementul terenurilor și resurselor.

**D.3. Strategia de management:**

***Care este strategia pe termen mediu, definită în baza informațiilor din capitolele B și C? Domeniile pe care se vor concentra eforturile de management și obiectivele pentru fiecare din acestea.***

Se descrie cum anume va fi organizat managementul, definind domeniile pe care vor fi desfășurate activitățile de management și ce anume vrem să obținem pe fiecare din aceste domenii -obiective-

**D.4. Planul operațional pe cinci ani – *Ce acțiuni de management sunt necesare pentru a realiza obiectivele definite la Capitolul D.3?***

Ce trebuie făcut în următorii cinci ani pentru a ne asigura că se menține sau se îmbunătățește starea speciilor și a habitatelor, respectiv a celorlalte valori, se reduc amenințările și se asigură un cadru corespunzător pentru ca zona să poată beneficia de o dezvoltare durabilă.

**D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional** *Cum anume se pot realiza acțiunile din Planul operațional? Exemple de activități și măsuri de management*

Se dau exemple de activități și măsuri de management, eventual restricții pentru câteva din acțiunile de management definite în capitolul D.4. Acest capitol cuprinde prevederi care se regăsesc și în Regulament.

**E. Asigurarea implementării Planului de management** – *Cum se implementează în mod eficient Planul de Management?*

**E.1. Sistemul de luare a deciziilor** – *Cine ia deciziile în cazul în care trebuie modificate anumite prevederi din Planul de Management?*

**E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de management** - *Ce resurse umane și financiare sunt necesare pentru realizarea activităților din PM?*

**E.3. Monitorizarea implementării Planului de management** – *Cum apreciem dacă ne atingem obiectivele și cum ne asigurăm că măsurile de management sunt adaptate – dacă este necesar - pentru atingerea obiectivelor?*

### **Scopul planului de management**

Acest plan de management a fost elaborat cu scopul de a conserva, menține și, acolo unde este cazul, readuce într-o stare de conservare favorabilă speciile și habitatele pentru care a fost declarat situl Făgetul Clujului – Valea Morii și ariile protejate incluse, zonă care găzduiește păduri, pajiști și mlaștini valoroase, specii de plante și animale importante pentru echilibrul natural și pentru societatea umană, valori care sunt recunoscute atât la nivel național cât și la nivelul Uniunii Europene. Datorită acestor valori au fost declarate cele 3 arii protejate: ROSCI0074 Situl Făgetul Clujului – Valea Morii, rezervația Făget și rezervația Valea Morilor. Inventarierea din perioada elaborării planului de management au demonstrat că pentru menținerea speciilor și habitatelor valoroase din această zonă, va fi nevoie să se extindă ariile protejate existente și chiar să se declare noi rezervații.

Situl fiind amplasat în imediata vecinătate a unuia dintre cele mai mari orașe din România, se află sub incidența unor amenințări majore care se vor menține sau chiar se vor amplifica în viitor. Problemele principale sunt legate de extinderea construcțiilor și dorința de modernizare a infrastructurii de transport, precum și de activitățile de recreere care nu țin cont de valorile naturale din aria protejată. Detalii despre acestea se regăsesc la capitolul C.2.

Pentru păstrarea valorilor ariei naturale protejate vor fi planificate și realizate măsuri de management variate, grupate în acest plan pe domenii, și anume:

#### **Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar**

**Obiectiv:** Refacerea / menținerea stării favorabile de conservare pentru habitatele și speciile de interes comunitar și cele de interes național prin implicarea activă a factorilor interesați cheie.

##### ***Subprogramul 1.1. Propuneri de îmbunătățirea limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management***

**Obiectiv specific:** Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.

##### ***Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști***

**Obiectiv specific:** Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru cel puțin 75% din habitatele mlăștinoase și 25% din habitatele de pajiști și pentru cele critice menținerii / refacerii populațiilor speciilor de interes conservativ prin măsuri active de management realizate cu proprietarii și gestionarii terenurilor respective.

### ***Subprogramul 1.3. Conservarea habitatelor forestiere***

**Obiectiv specific:** Asigurarea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele forestiere de interes comunitar prin menținerea și prin inițierea acțiunilor de refacere pentru cel puțin 25% din suprafața acestora și menținerea habitatelor forestiere de interes conservativ, critice pentru populațiile speciilor de interes conservativ.

### ***Subprogramul 1.4. Conservarea speciilor***

**Obiectiv specific:** Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru speciile de interes comunitar și pentru speciile de interes național, respectiv pentru cel puțin 25% din speciile de interes conservativ din sit.

### **Programul 2: Managementul vizitatorilor**

**Obiectiv:** Asigurarea condițiilor necesare pentru ca ariile protejate din zona Făget – Valea Morii să devină o zonă de vizitare atractivă, fără a afecta valorile naturale pentru care au fost desemnate.

### **Programul 3: Conștientizare și educație**

**Obiectiv:** Asigurarea colaborării și sprijinului factorilor interesați principali pentru refacerea condițiilor necesare habitatelor și speciilor de interes comunitar și îmbunătățirea nivelului de înțelegere a importanței naturii de către copii.

### **Programul 4: Management și monitorizare**

**Obiectiv:** Asigurarea resurselor necesare pentru managementul eficient al sitului și monitorizarea biodiversității și a activităților umane.

Realizarea acestor programe nu este doar responsabilitatea celui ce administrează aria protejată, respectiv a Custodelui, întrucât legea prevede responsabilități și obligații, atât pentru toți proprietarii și administratorii de terenuri, cât și pentru autorități. Ca urmare, este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

Planul se constituie într-un ghid extrem de important nu numai pentru administratorul ariilor protejate, cât și pentru autorități, instituții, proprietari și administratori de terenuri.

## A. INTRODUCERE

Acest Plan de management s-a realizat în cadrul *Proiectului "Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic"*, elaborat și implementat de Asociația „Apáthy István Egyesület”. Proiectul a fost elaborat și implementarea lui a început înainte de atribuirea sitului de importanță comunitară Făgetul Clujului – Valea Morii ROSCI0074 în custodia Asociației Natura Transilvaniei. După atribuire, Custodele a devenit partener în implementarea activităților proiectului, participând la elaborarea planului de management și la implementarea activităților legate de acest sit.

### **A.1. Procesul de elaborare a planului de management**

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management a sitului de importanță comunitară Făgetul Clujului – Valea Morii ROSCI0074, numit în continuare Situl Făget și stabilirea măsurilor de management și de monitorizare, astfel încât să se realizeze obiectivele pentru care a fost desemnat situl.

Complexitatea managementului acestei arii protejate este dată în principal de:

- a) numeroasele valori de interes comunitar pentru care a fost declarată aria protejată, dar și valorile de interes local prezente aici,
- b) presiunile și amenințările prezente în zonă,
- c) interesele proprietarilor și administratorilor de terenuri și resurse naturale, ale publicului, ale autorităților, și ale organizațiilor de conservare a naturii din zonă,
- d) faptul că responsabilitatea pentru implementarea activităților și măsurilor de management nu revine numai administratorului ariei protejate ci și factorilor interesați,
- e) necesitatea definirii clare a motivelor pentru care această arie protejată aflată în imediata apropiere a Clujului ar trebui menținută pentru a contribui cu valorile sale și prin serviciile de mediu pe care le asigură, la bunăstarea întregii populații din zonă,
- f) caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Ca urmare, se impune o planificare atentă, asigurând-se cadrul necesar pentru un



*management adaptabil și participativ.*

*Managementul adaptabil* se referă la posibilitatea adaptării soluțiilor de management la realitățile caracteristice fiecărui moment. Având în vedere că acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale supuse unor modificări greu de anticipat, modificări ce pot apărea atât din cauza unor factori naturali cât și din cauza unor factori antropici, Planul operațional a fost astfel stabilit încât să permită flexibilitate în stabilirea zonelor în care se fac intervențiile și în detalierea măsurilor de management, având astfel un caracter adaptabil.

Principiul *managementului participativ* impune implicarea factorilor interesați, atât în procesul de elaborare a planului, cât și în implementarea acestuia. Pentru a se asigura o elaborare participativă a planului de management s-a constituit un grup de lucru format din reprezentanți ai Custodelui, Agenția pentru Protecția Mediului Cluj și Direcției Silvice Cluj, precum și a Asociației “Apáthy István Egyesület” și echipa tehnică desemnată de S.C. Greenviro S.R.L. și Fundația ProPark.

Pe parcursul elaborării planului s-au organizat 2 întâlniri și dezbateri cu factorii interesați, pentru a se asigura că toți cei interesați au fost informați și consultați în mod corespunzător, fie prin aceste întâlniri publice organizate, fie prin întâlniri cu specialiști de la instituțiile principale, cu responsabilități în zona sitului.

## **A.2. Baza legală a Planului de management**

Baza legală este constituită în principal de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Elaborarea planului de management a ținut cont și de prevederile altor acte normative și anume:

- a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;

- b) Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările ulterioare;
- d) Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a - zone protejate;
- e) Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- f) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3836/2010 privind aprobarea Metodologiei de avizare a tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor naturale protejate pentru vizitarea ariilor naturale protejate, pentru analizarea documentațiilor și eliberarea de avize conform legii, pentru fotografiatul și filmatul în scop comercial;
- g) Legea nr. 101/2011 pentru prevenirea și sancționarea unor fapte privind degradarea mediului, republicată;
- h) Ordinul ministrului mediului și ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 203/14/2009 privind Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatică;
- i) Ordinul ministrului mediului nr. 464/2009 pentru aprobarea Normelor tehnice privind organizarea și desfășurarea activităților de control și inspecție în domeniul protecției mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- j) Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 410/2008 pentru aprobarea [Procedurii](#) de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din floră și, respectiv, faună sălbatică și a importului acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007

privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național;

- l) Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- m) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 139/2005 privind administrarea pădurilor din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 38/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- n) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1540/2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos, cu modificările și completările ulterioare;
- o) Legea nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, cu modificările și completările ulterioare;
- p) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3814/2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind modificarea prevederilor amenajamentelor silvice și schimbarea categoriei de folosință a terenurilor din fondul forestier, cu modificările și completările ulterioare;
- q) Legea nr. 100/2010 privind împădurirea terenurilor degradate;
- r) Legea nr. 407/2006 vânătorii și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare;
- s) Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului și pădurilor nr. 44/1195/2011 pentru aprobarea Normelor privind accesul la resursele acvatice vii din domeniul public al statului în vederea practicării pescuitului comercial în habitatele piscicole naturale din ariile naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare;
- t) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 317/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- u) Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și ministrului mediului și pădurilor nr. 159/1266/2011 privind aprobarea condițiilor de practicare a pescuitului recreativ/sportiv, regulamentului de practicare a pescuitului recreativ/sportiv și modelelor permiselor de pescuit recreativ/sportiv în ariile naturale protejate;
- v) Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- w) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare;
- x) Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;
- y) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015 – 2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 104/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- z) Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările și completările ulterioare;
- aa) Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- bb) Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 privind aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul – cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- cc) Hotărârea Guvernului nr. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO, cu modificările și completările ulterioare;
- dd) Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- ee) Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare;
- ff) Ordinul ministrului mediului și pădurilor, ministrului administrației și internelor, ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 135/76/84/1284/2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private;
- gg) Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar;
- hh) Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998;
- ii) Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- jj) Hotărârea Guvernului nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- kk) Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (Directiva Păsări);
- ll) Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate);
- mm) Legea nr. 13/1993 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979 – Convenția de la Berna.

## B. DESCRIEREA SITULUI FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII ROSCI0074

### B.1. Informații Generale

#### B.1.1. Localizare

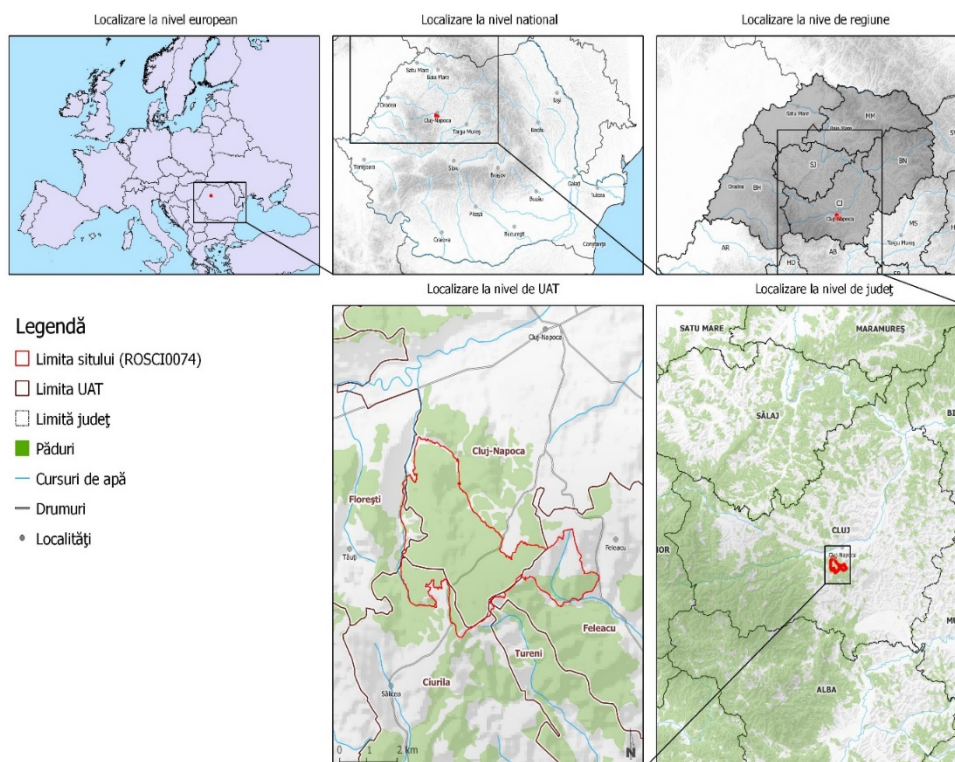
Situl Făgetul Clujului – Valea Morii se întinde pe o suprafață de 1.667 ha și este situat în zona centrală a județului Cluj, la sud de municipiul Cluj-Napoca, cuprinzând parțial teritoriile administrative ale următoarelor localități și comune: municipiul Cluj-Napoca, comuna Feleacu cu satele Feleacu, Casele Micești, Vâlcele, comuna Florești cu satele Florești, Tăuți, comuna Ciurila cu satele Ciurila, Sălicea, comuna Tureni cu satele Tureni, Micești.

Coordonatele geografice ale centroidului ariei naturale protejate sunt: 390031.2714, 580143.5634.

Din punct de vedere administrativ aria protejată se situează în totalitate pe teritoriul județului Cluj.

Autostrada Transilvania - A3 - este paralelă cu situl pe direcția nord-sud, la o distanță cuprinsă între 6-9 km. De asemenea, și Drumul Național European E81 este paralel cu situl tot pe direcția nord-sud, intersectând o dată limita sitului. Drumul Național European E60 trece prin nordul sitului, la o distanță de 1.5 km. La limita sitului trece Drumul Sfântul Ioan dinspre municipiul Cluj-Napoca, iar drumul județean DJ107R traversează situl dinspre est către sud-vest și apoi trece pe limita sitului.

Situl se poate accesa din următoarele localități: de pe Drumul Județean DJ107R din municipiul Cluj-Napoca, de pe drumurile comunale din satul Feleacu, satul Casele Micești,



satul Florești, satul Tăuți, satul Sălicea, și de pe drumurile exterioare din satul Ciurila și satul Săliște.

**Figura 1. Localizarea sitului Făgetul Clujului – Valea Morii.**

## B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

***Desemnarea, limitele și categoriile de management ale ariei protejată Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii***

Situl Făgetul Clujului – Valea Morii este arie naturală protejată de interes comunitar conform Directivei 2009/147/CE , desemnată prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Situl se suprapune peste alte arii protejate, după cum se prezintă în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 1.

**Alte acte normative care au stat la baza declarării ariei protejată**

<b>Aria protejată</b>	<b>Declarată prin*</b>
<b>Rezervația naturală Făgetul Clujului</b> , inclusă integral în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii	Anul declarării: 1974. Hotărârea nr. 147/1994 a Consiliului Județean Cluj, Legea nr.5/2000; având codul 2.335.
<b>Rezervația naturală Valea Morilor</b> , inclusă integral în Situl Făgetul Clujului – Valea Morii	Anul declarării: 1974. Legea nr. 5/2000; –având codul 2.329.

Limitele sitului Făgetul Clujului – Valea Morii au fost stabilite prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007, cu modificările și completările ulterioare. Harta este pusă la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet [http://www.mmediu.ro/protectia\\_naturii/protectia\\_naturii.htm](http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii.htm), conform actului normativ menționat, precum și în [Anexa nr. 1](#).

Limitele rezervațiilor naturale sunt prezentate în [Anexa nr. 2](#).

[Tabelul nr. 2](#) prezintă suprafața fiecărei rezervații, categoria de management în care se

încadrează fiecare, precum și în ce măsură se suprapun diferitele arii protejate. Aceste suprapuneri influențează măsurile de management, așa cum se va vedea la capitolul *D.2. Organizarea teritorială a managementului*.

Categoria de management reflectă principalele obiective de management așa cum sunt definite de către Uniunea Internațională de Conservare a Naturii. Toate ariile protejate, indiferent de motivele desemnării sau de nivelul la care sunt desemnate - național sau european -, pot fi încadrate într-una din cele 6 categorii ale Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii după Dudley, 2008. Ca urmare, pe lângă categoriile naționale definite în legislația românească, care corespund categoriilor Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii Ia, II, III, IV, V, și siturile Natura 2000 pot fi încadrate în categoriile respective. Încadrarea ajută la înțelegerea obiectivelor de management așa cum sunt descrise în ghidul Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii.



Tabelul nr. 2.

## Situatia ariei protejate la care se referă planul de management

Numele ariei protejate	Categoria ariei protejate conform			Suprafața
	Legislației Românești	Categoria Uniunii Internationale de Conservare a Naturii	Cod European	
Situl Făgetul Clujului – Valea Morii ROSCI0074	Sit Natura 2000 – sit de importanță comunitară	IV.		1667 ha
Rezervația Făgetul Clujului 2.335	Rezervație naturală	IV.	11776	272 ha*
Rezervația Valea Morilor 2.329	Rezervație naturală	IV.	183799	1,72 ha*

\* Suprafața redată în tabelul 2 respectă suprafața delimitată după limitele puse la dispoziție de autoritatea publică pentru protecția mediului pe pagina de internet [http://www.mmediu.ro/protectia\\_naturii/protectia\\_naturii.htm](http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii.htm): Limitele rezervațiilor științifice, monumentelor naturii și rezervațiilor naturale în proiecție Stereo 1970. Aici se menționează că: “Limitele postate au fost realizate prin proiectul GEF/WB Managementul Conservării Biodiversității derulat de către Ministerul Mediului în perioada 1999-2005 și nu sunt aprobate printr-un act normativ”.

Conform Legii nr. 5/2000, suprafața rezervației Făgetul Clujului este de 10 ha, iar suprafața rezervației Valea Morilor de 1 ha., dar în acest act normativ nu se specifică limitele exacte.

***Arii protejate limitrofe***

În imediata apropiere a sitului se mai găsesc Valea Ierii ROSCI0263, Dealurile Clujului Est ROSCI0295, Pădurea de Stejar Pufos de la Hoia ROSCI0146, Poienile de la Șard ROSCI035, Suatu-Cojocna-Crairât ROSCI0238 și Rezervația Pârâul Dumbrava.

În urma unori cercetări s-au identificat suprafețe semnificative pentru habitatele de mlaștini, de aniniș, speciile de amfibieni, de nevertebrate, de plante, care nu sunt desemnate în prezent ca și arii protejate dar pot avea un rol important ca și suprafețe resursă pentru refacerea populațiilor din aria protejată. Suprafețele au fost identificate în zonele Valea Morii, Colonia Făget, Râțul Penii, Valea Sf. Ioan - [Anexa nr. 3](#) și [Anexa nr. 4](#).

***Administrarea Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii***

Administratorul ariei protejate, împreună cu rezervațiile incluse, este Asociația Natura Transilvaniei, având calitatea de custode, conform Convenției de custode nr. 320 din 26.02.2014 încheiată între aceasta și Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

Cinci din membrii asociației sunt implicați în mod direct în administrarea Sitului Făgetul Clujului – Valea Morii, aceștia fiind specializați în domenii legate de conservarea biodiversității, management de proiecte și comunicare.

**B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor**

Din punct de vedere al distribuției teritoriale, pe localități, situl este împărțit după cum urmează: municipiul Cluj-Napoca – 67,66%, comuna Feleacu – 17,73%, comuna Florești – 4,15%, comuna Ciurila – 10,23%, comuna Tureni – < 1%.

Tabelul nr. 3.

**Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin**

	<b>Pădure</b>	<b>Pajiști - pășuni și fânețe</b>
Statul Român	525,80 ha	-

Primării	243,40 ha	-
Biserici	400,53 ha	-
Persoane fizice	160,37 ha	216,85 ha
<b>Total</b>	<b>1330,10 ha</b>	<b>216,85 ha</b>

#### B.1.4. Factorii interesați

În tabelul de mai jos este prezentată lista instituțiilor și organizațiilor care au sarcini de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul ariei protejate - de exemplu de interes educativ.

Tabelul nr. 4.

#### **Factorii interesați identificați în procesul de realizare a planului de management și rolul lor pentru ariile protejate**

<b>Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată</b>	<b>Rol / interes</b>	<b>Capacitatea /posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus</b>
<b>Autorități de mediu, de reglementare și control activități</b>		
Asociația Natura Transilvaniei	Custode Reglementarea activităților	+++

Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor - autoritatea publică centrală pentru protecția mediului	Asigurarea cadrului legislativ, transcrierea directivelor UE, stabilirea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii protejate, responsabil pentru fondul forestier național.	+++
Agencia pentru Protecția Mediului Cluj	Implementarea politicilor de mediu la nivel teritorial. Eliberarea acordului de mediu pentru proiecte, activități.	+++
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	Reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală	++
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	Reglementarea activității turistice.	++
Garda Națională de Mediu Comisariatul Județean Cluj	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului, sancțiuni, amenzi, restricții	++
Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Cluj Napoca	Inspecție și control în silvicultură și vânătoare. Reglementarea managementului forestier din afara fondului forestier.	++
Inspectoratul de Poliție al Județului Cluj	Ordine publică, urmărire penală, etc.	+
Inspectoratul de Jandarmerie Județean Cluj	Ordine publică	+
<b>Acordarea și controlul plăților pe suprafață</b>		

Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură	++
<b>Autorități ale administrației publice locale</b>		
Consiliul Județean Cluj	Planificare teritorială și strategică Proprietar al drumurilor județene	++
Primăria și Consiliul Local Cluj-Napoca, Feleacu, Tureni, Florești, Ciurila	Rol în planificare teritorială și strategică, întreținerea infrastructurii locale și în menținerea ariei protejate	+++
<b>Comunități și grupuri de interese locale și regionale</b>		
Populația locală din aria protejată și din imediata vecinătate	Proprietari de terenuri, gestionari și/sau utilizatori de resurse	+++
Reprezentanți mass media	Informare, conștientizare	++
Cicliști	Recreere	+
Bisericile din localitățile în care sunt proprietarii și localități din vecinătatea sitului	Conștientizare	+
Vizitatori	Recreere	+
<b>Administrare infrastructură</b>		
Regia Autonomă de Administrare a Domeniului Public și Privat a Județului Cluj	Administrarea drumurilor județene	+

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale - Direcția Regională de Drumuri și Poduri Cluj Napoca	Administrarea drumurilor naționale	+
Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrica SA Filiala Electrica Distribuție Transilvania Nord Sucursala de Furnizare a Energiei Electrice Transilvania Nord Cluj-Napoca	Furnizare energie electrică	+
Compania de Apă Someș SA	Furnizare apă potabilă, colectare-epurare ape uzate	+
<b>Administrare resurse</b>		
Direcția Silvică Cluj prin Ocoalele Silvice Cluj și Turda	Coordonare activități în fondul forestier de stat și privat, interes economic	+++
Ocolul Silvic Valea Ierii S.R.L. - privat	Management forestier	++
<b>Școli, universități, muzee, institute de cercetare</b>		

<p>Universitatea Babeş-Bolyai - Facultatea de Geografie, Facultatea de Biologie și Geologie, Facultatea de Știința și Ingineria mediului, Facultatea de Istorie și Filosofie</p>	<p>Activități educative, de informare, conștientizare, cercetare, consiliere pe probleme de amenajarea teritoriului, urbanism. Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare. Activități educative, monitorizarea valorile arheologice, conștientizare.</p>	<p>++</p>
<p>Școlile de pe teritoriul ariei protejate și din imediata vecinătate</p>	<p>Activități educative, informare, conștientizare</p>	<p>++</p>
<p>Universitatea Sapientia, Departamentul de Știința Mediului</p>	<p>Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare</p>	<p>+</p>
<p>Grădina Botanică a Universității Babeş-Bolyai</p>	<p>Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare</p>	<p>+</p>
<p>Muzeul Zoologic al Universității Babeş-Bolyai</p>	<p>Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare</p>	<p>+</p>
<p>Vivariul Universității Babeş- Bolyai</p>	<p>Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare</p>	<p>+</p>
<p>Institutul de Cercetări Biologice Cluj-Napoca</p>	<p>Cercetare</p>	<p>+</p>
<p><b>Organizații neguvernamentale</b></p>		
<p>Asociația „Apáthy István Egyesület”</p>	<p>ONG susținerea și îmbunătățirea învățământului superior în limba maghiară și ocrotirea naturii</p>	<p>++</p>

Societatea Ornitologică Română Birou Teritorial Cluj	ONG protecția mediului	++
Societatea Lepidopterologică Română	ONG protecția mediului	++
Asociația Ecouri verzi Cluj- Napoca	ONG protecția mediului	++
Asociația Transilvania Verde – Zöld Erdély Egyesület	ONG protecția mediului	++
Asociația pentru Protecția Lilieciilor din România	ONG protecția mediului	+
Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus	ONG protecția mediului	+
BÖSZ la Uniunea Studentească Maghiară din Cluj-Napoca	ONG studenților biologi și ecologi	+
Organizația Studenților pentru Natură	ONG studenților	+
Asociația Ecologică Pădurea Verde	ONG protecția mediului	+
Clubul Sportiv Clujul Pedalează	ONG	+
Clubul de Cicloturism Napoca	ONG	+
Societate Organizată Sustenabil	ONG protecția mediului	+
Asociația Cabane de Creastă Magashegyi Menedékházak Egyesület	ONG protecția mediului	+
Centrul Focal Asociația pentru Monitorizarea și Conservarea Biodiversității	ONG protecția mediului	+
Asociația Green&Wild	ONG protecția mediului	+
<b>Organizații private</b>		



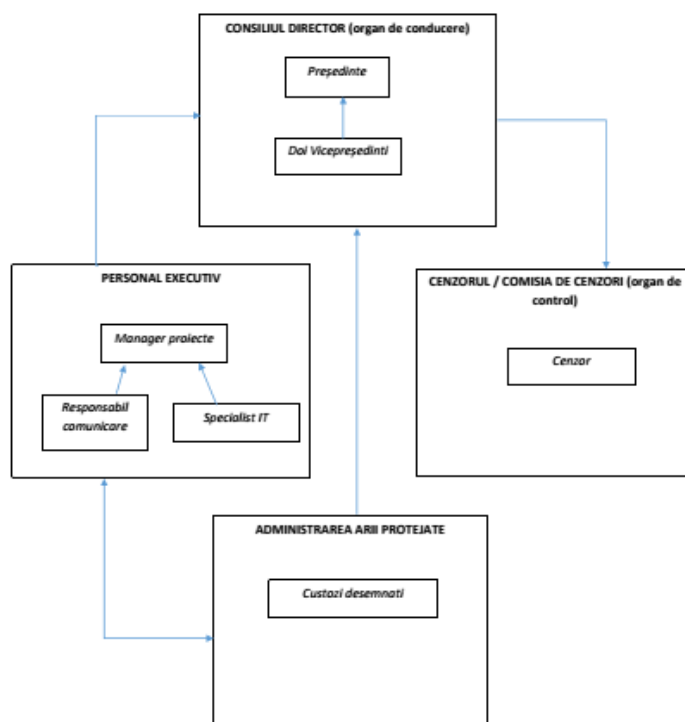
Școala lui Gerula - Mugur Pop	protecția mediului, recreere	+
<b>Finanțatori</b>		
Fundații, asociații, instituții ce gestionează fonduri nerambursabile sau sunt interesate în a sprijini activitatea ariei protejate	Sprijin pentru activități de conservare, educație, conștientizare și ecoturism, responsabilitate socio-economică	++

### ***B.1.5. Resurse pentru management și infrastructura***

#### ***B.1.5.1. Administrare***

Custodele sitului Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor incluse este Asociația Natura Transilvaniei.

Numărul convenției de custodie: 319 / 26.02.2014 încheiată cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Act adițional nr. 1 / 25.11.2014 la Convenția de custodie încheiată cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului.



**Figura 2. Organigrama echipei de custodie a sitului Făgetul Clujului – Valea Morii.**

#### B.1.5.2. Sistemul decizional

Deciziile privind managementul de zi cu zi al sitului Făgetul Clujului – Valea Morii sunt luate de Custode, în cadrul stabilit de legislație și contractul de custodie.

Deciziile finale legate de realizarea oricăror investiții sau proiecte se iau de către autoritățile de mediu, respectiv Agenția pentru Protecția Mediului Cluj, în baza prevederilor legale în vigoare, prin eliberarea avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor de mediu. Custodele are obligația să analizeze impactul potențial și să își exprime punctul de vedere pentru toate proiectele și planurile de pe teritoriul ariei protejate, avizul acestuia fiind obligatoriu, conform legislației în vigoare.

#### B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din sit nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire la sau pot avea impact asupra resurselor naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul ariei protejate cu prevederile acestui plan de management va fi foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor ariei protejate.

Tabelul nr. 5.

**Planuri cu impact potențial asupra valorilor ariilor protejate**

<b>Denumirea</b>	<b>Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat</b>	<b>Perioada de valabilitate</b>	<b>Relevanța pentru aria protejată</b>
------------------	--------------------------------------------------------------	---------------------------------	----------------------------------------

<b>Denumirea</b>	<b>Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat</b>	<b>Perioada de valabilitate</b>	<b>Relevanța pentru aria protejată</b>
Ansamblu de locuințe pe Valea Gârbăului, Beneficiar Agenția Națională de Locuințe	Proiect blocat	Nu sunt date	Agenția Națională pentru Locuințe intenționează să construiască în imediata vecinătate a ariei protejate un cartier cu 2300 de locuințe pe un teren cu o suprafață de 12,6 ha ceea ce poate afecta iremediabil condițiile de recreere în zonă, aducând noi presiuni antropice într-o zonă deja afectată de acestea.
Plan Urbanistic General Municipiul Cluj-Napoca	Hotărâre de Consiliu Local Număr 493/22.12.2014	2015-2025	O suprafață de aproximativ 35 ha din suprafața sitului este introdusă în intravilan. O suprafață compactă de 12 ha este reglementată printr-un Plan Urbanistic Zonal iar celelalte suprafețe fiind reglementate urbanistic ca Zonă de Acord Public/Privat
Inelul sudic de legătură dintre Drumul European E60 și Autostrada Transilvaniei A3	Variantă posibilă, este cuprins în Planul Urbanistic General al Municipiului Cluj-Napoca	2015- Nedefinit	Inelul sudic planificat traversează situl pe axa Sud – Nord - Est pe o lungime de aproximativ 2,25 km și reprezintă un impact major care cauzează fragmentarea habitatelor, poluare fizică și fonică, alterarea peisajului natural

<b>Denumirea</b>	<b>Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat</b>	<b>Perioada de valabilitate</b>	<b>Relevanța pentru aria protejată</b>
Proiect Bază Sportivă, Beneficiar Primăria Comunei Feleacu	Autorizație de construire	Nu sunt date	Administrația Locală Feleacu construiește, în imediata vecinătate a ariei protejate, la o distanță de 100 m de limita ariei protejate, o bază sportivă – un proiect ce poate afecta în mod semnificativ peisajul și care poate genera presiuni asupra valorilor ariei protejate și poate diminua șansa de succes în promovarea obiectivului de recreere indentificat ca fiind important pentru această zonă.

<b>Denumirea</b>	<b>Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat</b>	<b>Perioada de valabilitate</b>	<b>Relevanța pentru aria protejată</b>
Proiect rețea alimentare apă potabilă Comuna Ciurila	Nu s-a eliberat Avizul de Mediu pentru Partea a 2-a a Proiectului	2015- Nedefinit	<p>Proiectul este compus din 2 etape.</p> <p>Etapa 1: Rețeaua are ca punct de plecare Comuna Feleacu și continuă paralel cu aria protejată până la satul Casele Micești.</p> <p>Etapa 2: Rețeaua își continuă traseul de la satul Casele Micești către Comuna Ciurila și traversează aria protejată pe o lungime de aproximativ 2,5 km, respectiv 2,9 pe la limita ariei protejate și Rezervația Făgetul Clujului pe o lungime de aproximativ 300 m, 500 m având traseu pe la limita rezervației. Are în componența 1 rezervor de apă cu un volum de 200 m<sup>3</sup>, cu o amprentă la sol de 80 m<sup>2</sup>.</p> <p>Considerăm ca proiectul ar trebui refăcut în funcție de punctul de vedere al Custodelui ariei protejate și ar trebuie re-proiectat astfel încât să traverseze cât mai puțin aria protejată. În timpul execuției ar trebui să se țină cont de o serie de măsuri de limitare, diminuare a impactului asupra mediului stabilite de Agenția pentru Protecția Mediului împreună cu Custodele ariei protejate.</p>

<b>Denumirea</b>	<b>Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat</b>	<b>Perioada de valabilitate</b>	<b>Relevanța pentru aria protejată</b>
<p>Amenajamentele silvice în vigoare:</p> <p>Amenajamentul silvic al Ocolului Silvic Cluj</p> <p>Amenajamentul silvic al Ocolului Silvic Turda</p> <p>Amenajamentul silvic al Ocolului Silvic Valea Ierii - privat</p>	<p>Aprobate prin Ordin de Ministru</p>	<p>Diferită pentru fiecare amenajament</p> <p>2008-2018</p> <p>2011-2021</p> <p>2012-2022</p>	<p>Lucrările stabilite prin acestea influențează starea de conservare a habitatelor forestiere și a speciilor dependente de acestea. Prevederile amenajamentelor vor trebui adaptate la cerințele habitatelor și speciilor din acest plan de management.</p>

#### B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează trimestrial de colectivul de lucru al Custodelui, în cadrul unor ședințe de lucru. Sistemul de management este de tip adaptativ, se planifică și se implementează activități de conservare, se efectuează observații în teren și monitorizare. Pe baza monitorizării se ajustează măsurile de management. Preluarea, stocarea și analizarea informațiilor din procesul de management adaptativ se realizează în cadrul unui sistem integrat de management al datelor.

Raportarea activităților către autoritățile responsabile pentru protecția mediului se realizează anual sau la cererea acestora.

Surse de venit pentru managementul ariilor protejate s-au constituit din finanțări

nerambursabile, sponsorizări și donații .

#### B.1.8. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management

Până în momentul de față, Asociația Natura Transilvaniei a desfășurat următoarele activități, defalcate pe direcții de acțiune:

##### *Administrarea de arii protejate*

- a) Începând cu luna februarie 2014 Asociația Natura Transilvaniei este custode al sitului Natura 2000 ROSCI0074 – “Făgetul Clujului – Valea Morii” și a Rezervației Naturale de interes național 2.335 “Făgetul Clujului” prin Convenția de custodie nr. 320 din 26.02.2014 cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.
- b) Asociația Natura Transilvaniei a depus numeroase sesizări și informări către autorități în legătură cu nereguli semnalate în arii protejate: depozitarea unor deșeuri, extracții de piatră etc.

##### *Activități educative, informative și de conștientizare:*

- a) Organizarea de expoziții foto
- b) Organizarea de proiecții publice de imagini și filme pe teme de ecologie și biodiversitate

Cu ajutorul resurselor financiare identificate prin efortul Custodelui s-au realizat până în prezent următoarele:

- Proiectul “Omul, prieten al naturii”, implementat în perioada mai 2014 - septembrie 2014.  
Scopul proiectului: îmbunătățirea nivelului de acceptare și apreciere a importanței siturilor Natura 2000 Făgetul Clujului – Valea Morii și Someșul Rece în rândul comunităților locale și al turiștilor care le vizitează. Proiectul a fost co-finanțat: Programul Spații Verzi – Arii Naturale Protejate, Fundația pentru Parteneriat Miercurea-Ciuc și MOL România. A fost implementat în parteneriat cu Asociația Ecouri Verzi Cluj-Napoca.

Principalele rezultate ale proiectului includ:

- a) realizarea paginii web a ariilor protejate administrate de Asociația Natura Transilvaniei, [www.fagetulclujului.ro](http://www.fagetulclujului.ro)
- b) publicarea pe site-ul propriu - [www.naturatransilvaniei.ro](http://www.naturatransilvaniei.ro) - de știri și informații despre cele două arii protejate

- c) Realizarea de materiale de informare:afișe și pliante
- d) Participare cu un stand de prezentare / promovare la Târgul de turism si aventură „Mocănița”
- e) Coorganizarea evenimentului „Maraton Apuseni – Hoinari prin trecut”
- f) Prezența cu pliante de informare / promovare în cadrul Cortului Verde la Fân Fest, Roșia Montană
- g) Participări la emisiuni TV
- h) Realizarea și susținerea unor prezentări interactive a capitalului natural din siturile Natura 2000 în școlile din Cluj Napoca și zona învecinată
- i) Activități de educație non-formală pe tema importanței siturilor Natura 2000 Făgetul Clujului

Principalele Activități de informare pentru acest sit au fost cele desfășurate în cadrul Proiectului ”Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic”, elaborat și implementat de Asociația „Apáthy István Egyesület”, și anume:

- a) inventarul speciilor și habitatelor de interes comunitar
- b) întâlniri de consultare ale localnicilor și ale autorităților locale, respectiv a instituțiilor cu responsabilități în menținerea acestei arii protejate
- c) acțiuni de informare și conștientizare prezentate la Capitolul B.5.



## B.2. Mediul fizic

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe studiile elaborate în anul 2014 în urma inventarierilor de teren după cum urmează:

Tabelul nr. 6.

### Studii care stau la baza întocmirii capitolului B.2.

Denumire studiu/Raport	Echipa de lucru	Denumire prescurtată
Hărți existente privind mediului fizic, conspectul bibliografiei de specialitate	Pál Zoltán-Ferenc	RA.2.3.
Cartarea mediului fizic - geologie, geomorfologie, hidrologie, climatologie și soluri - bazat pe rezultatele datelor de teren	dr. Imecs Zoltán dr. Bartos Elekes Zsombor	RA.3.2.

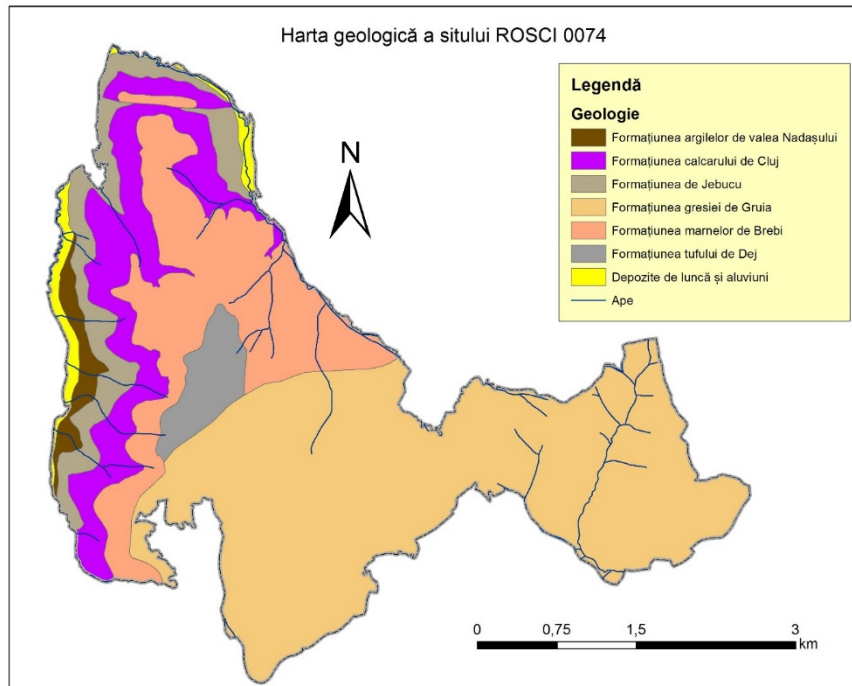
#### B.2.1. Aspecte fizico-geografice și geologice

Din punct de vedere geografic, situl Făgetul Clujului – Valea Morii se situează în partea nord, nord-vestică a Depresiunii Transilvaniei, fiind încadrată în subunitatea geografică a Dealurilor Feleacului din cadrul Podișului Someșan.

Aria protejată și subzona dealului piemontan al Feleacului este alcătuită din nisipuri, gresii nisipoase, conglomerate și marno-argile cu intercalații de tufuri vulcanice. Depozitele sarmațiene determină semnificativ structura litologică, dar totuși trebuie să remarcăm că din cauza proceselor de denudare și nivelare la nord de creasta Feleacului, spre Municipiul Cluj-Napoca acestea se pot observa numai în cazuri foarte rare, mai ales de-a lungul câtorva pârâuri care coboară spre Someșul Mic.

Aici mai putem să observăm concrețiunile grezoase, precum și depozitele nisipoase, marnoase. La sud de creasta Feleacului, de-a lungul Văii Căprioarei sarmațianul apare în continuitate de sedimentare cu depozite bugloviene, și cele tornoniene. Iar spre vest în zona Sălicei depozitele sarmațiene se evidențiază transgresiv și discordant, direct peste depozitele Eocene. O caracteristică specifică a depozitelor sarmațiene sunt formațiunile de natură diagenetică, denumite „concrețiunile de Feleac”. Acestea sunt

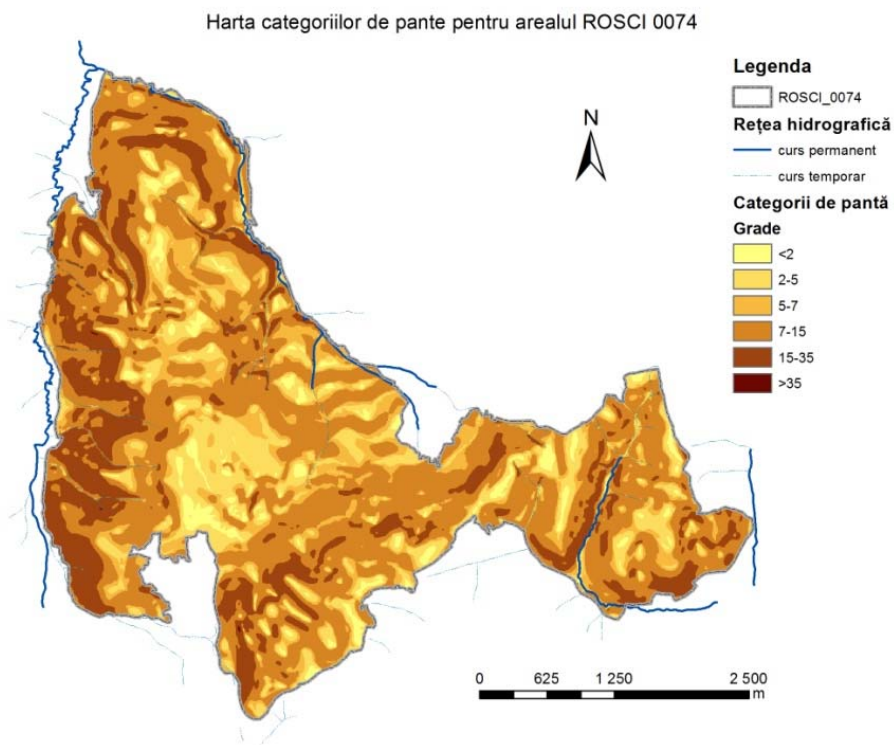
prezente adesea sub forma unor corpuri rotunjite, sferice, fiind rezultatul depunerii treptate a carbonatului de calciu existent între depozitele sarmațiene în jurul unui nucleu de precipitare.



**Figura 4. Harta geologică a sitului Făgetul Clujului – Valea Morii.**

#### B.2.2 Gradul de înclinare a versanților

Gradul de înclinare a versanților prezintă o mare diversitate în funcție de condițiile geologice - structură și alcătuire litologică - , gradul de dezvoltare al rețelei hidrografice și procesele de versant.

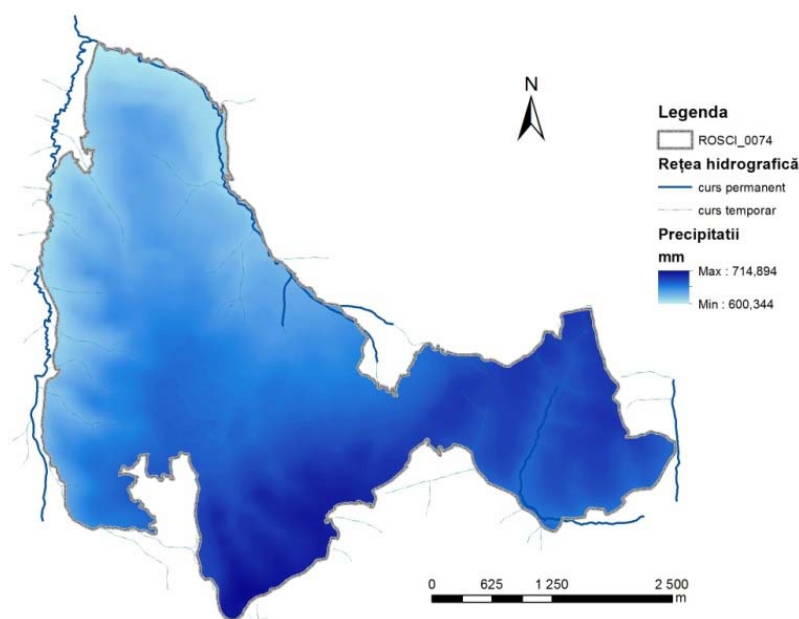


**Figura 5. Gradul de înclinare al versanților în situl Făgetul Clujului – Valea Morii.**

Un areal destul de însemnat - 15,3% din aria protejată - este reprezentat de versanții cu înclinare mică: 2,1–5°. Prezența acestei formațiuni a determinat evoluția suprafețelor structurale carstice și abrupturi în profilul versanților.

Eroziunea torențială este foarte prezentă în zona sitului, dată fiind alcătuirea geologică din nisipuri, gresii, calcare, conglomerate și marno-argile cu intercalații de tufuri vulcanice. Datorită alcătuirii din roci friabile, rigole și ogașe se formează foarte des și pe alocuri, chiar și văi torențiale.

În prezent terenurile din situl sunt afectate mai ales de procese erozionale lineare - șiroire, ravenație, torențialitate. Aceasta se poate datora și numeroaselor izvoare care apar la suprafață, la contactul dintre zona de nivelare inferioară și terasele superioare. Izvoarele constituie obârșiile pâraielor ce traversează zona studiată.



**Figura7. Repartiția cantităților de precipitații medii anuale pentru situl Făgetul Clujului – Valea Morii.**

### B.2.3. Hidrologie

Rețeaua hidrografică a sitului Făgetul Clujului – Valea Morii aparține râurilor Someșul Mic și Arieș.

Pe teritoriul sitului se regăsesc următorii afluenți ai Someșului Mic: Valea Boșor, Valea Gârbăului, a Pleșcăi și Valea Popii, care colectează apele de pe versanții nordici al

Dealurilor Feleacului. Afluenții râului Arieș sunt Valea Morii și Valea Căprioarei.

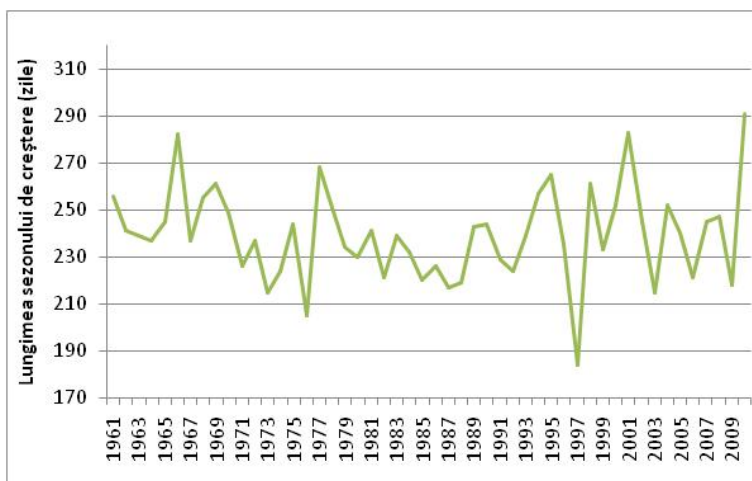
#### B.2.4. Clima

Potrivit clasificării climatologice a lui W. Köppen clima sitului Făget se încadrează în zona climatului temperat continental răcoros fără un sezon secetos bine individualizat și cu veri moderate. În luna cea mai caldă temperatura lunară multianuală nu depășește 22 °C, iar în cel puțin patru luni din an temperatura medie lunară se află peste 10 °C; sezonul cald și cel rece sunt bine delimitate din punct de vedere termic. Temperatura medie lunară a lunii celei mai calde se află peste 10 °C, iar în cazul lunii celei mai reci sub -3 °C.

Luna cea mai caldă este iulie - 18,7°C -, iar luna cea mai rece este ianuarie - -3,9 °C. Repartiția temperaturii aerului pe verticală este caracterizată mai ales de inversiunile de temperatură. Ele pot să apară în orice anotimp, dar au frecvența maximă în intervalul octombrie - ianuarie.

Numărul mediu anual de zile cu îngheț în zona sitului, este de 119 medie, respectiv 118. La stația meteorologică Cluj-Napoca data medie de producere a primei zile cu îngheț este 8 octombrie, iar cea a ultimei zile cu îngheț este 24 aprilie, rezultând un interval cu îngheț de 188 de zile.

Din punct de vedere ecologic, lungimea sezonului de creștere, adică numărul zilelor cu temperatura medii peste 5,5 °C, are un rol semnificativ. În regiunea studiată, lungimea medie a sezonului de creștere este de 240 de zile.



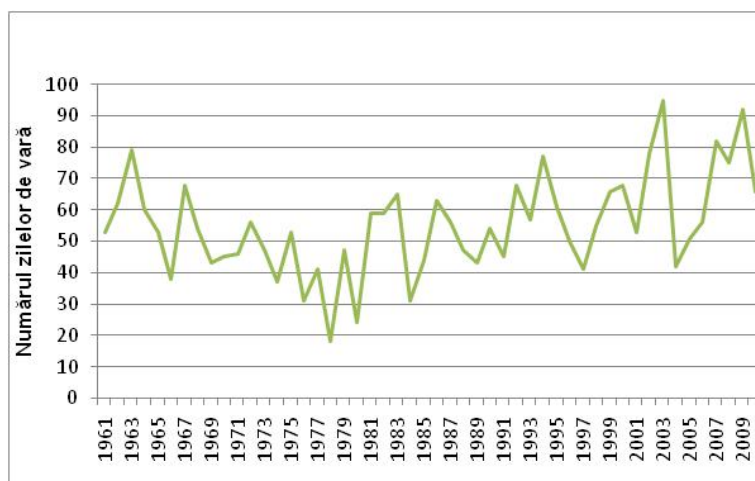
**Figura 8. Lungimea sezonului de creștere, când temperatura medie este peste 5,5**

### °C la situl Făgetul Clujului – Valea Morii - CARPATCLIM.

În Făgetul Clujului - Valea Morii numărul multianual al zilelor de vară, în care temperatura maximă a aerului depășește 25 °C, este 55 de zile.

În ansamblu, în cazul sitului nu există limite termice sau hidrice care să afecteze pădurea. Fenomenul de uscure apare rar, iar atunci când apare, cauza poate fi un fenomen extrem: secetă prelungită, înghețuri târzii, exces de apă stagnantă, defolieri provocate de insecte etc.

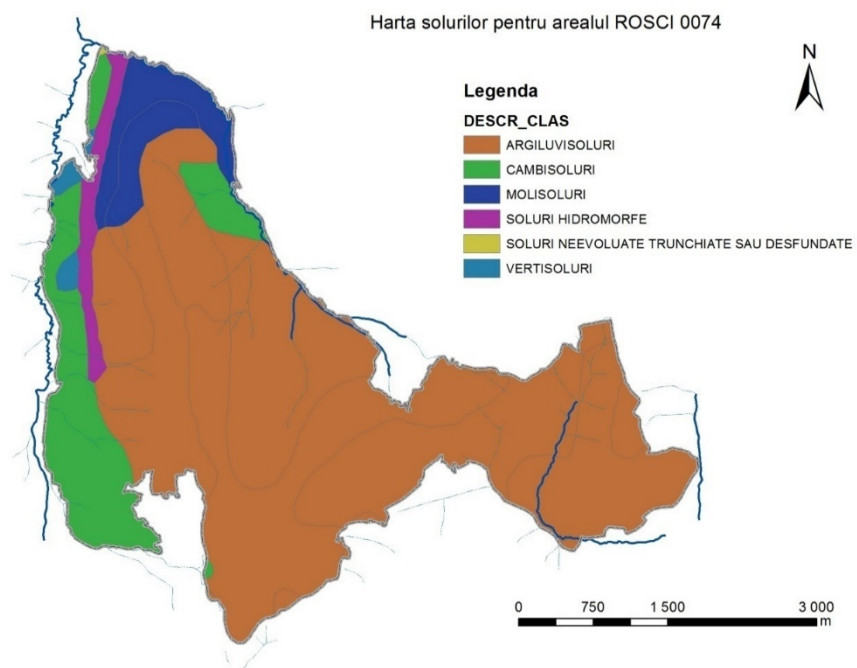
Pădurea constituie un obstacol important în calea vântului, modificându-i direcția și intensitatea. Având o pădure cu densitate de vegetație ridicată, viteza medie a vântului de 1,69 m/s măsurată în punctul arealului deschis, scade la zero tot timpul în punctul de măsurare amplasat în pădure.



**Figura 9. Numărul zilelor de vară când temperatura maximă este peste 25 °C la Făgetul Clujului – Valea Morii - CARPATCLIM**

#### B.2.5. Soluri

În strânsă concordanță cu substratul litologic, relieful, sistemul hidrografic, condițiile climatice și vegetația, învelișul de sol al ariei protejate este variat și diversificat. Solurile cele mai extinse aparțin argiluvisolurilor - 80 % -, urmate de molisoluri slab dezvoltate - 8 %-, cambisoluri - 8 %, câteva areale restrânse cu vertisoluri tipice respectiv cu cele trunchiate neevoluate.



**Figura 10. Harta solurilor din situl Făgetul Clujului-Valea Morii.**

### B.3. Mediul biotic

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe studiile elaborate în anul 2014 în urma inventarierilor de teren după cum urmează:

Tabelul nr. 7.

#### Studii care stau la baza întocmirii capitolului B.3.

Denumire studiu/Raport	Echipa de lucru	Denumire prescurtată
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru habitate	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.1.1.
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru speciile de plante	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.1.2.
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru speciile de mamifere. Distribuția speciei bazată pe datele preliminare de teren pentru speciile de mamifere.	dr. Sike Tamásde lucru	RA.1.3.numire prescurtată
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru speciile de reptile și amfibieni	dr. Szabó D. Zoltán, Benkő Zoltán	RA.1.4.
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru speciile de	Imecs István, Nagy Anrdás Attila	RA.1.5.



pești		
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru speciile de nevertebrate	dr. Rákosy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.1.6.
Cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor de mamifere	dr. Sike Tamásde lucru	RA.2.1.
Inventarierea și cartarea speciilor de reptile și amfibieni	dr. Szabó D. Zoltán, Benkő Zoltán	RA.2.2.
Inventarierea și cartarea speciilor de nevertebrate - șase specii	dr. Rákosy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.3.1.
Inventarierea și cartarea speciilor de plante	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.4.1.
Inventarierea și cartarea speciilor de pești	Imecs István, Nagy Anrdás Attila	RA.4.2.
Inventarierea și cartarea speciilor de nevertebrate - două specii	dr. Rákosy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.4.3.
Inventarierea și cartarea habitatelor	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.5.1.
Evaluarea stării de conservare a speciilor de nevertebrate	dr. Rákosy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.5.2.

Evaluarea stării de conservare a habitatelor	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.6.1.
Evaluarea stării de conservare a speciilor de plante	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter, dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	RA.6.2.
Evaluarea stării de conservare a speciilor de reptile și amfibieni	dr. Szabó D. Zoltán, Benkő Zoltán	RA.6.3.
Evaluarea stării de conservare a speciilor de pești	Imecs István, Nagy Anrdás Attila	RA.6.4.

Situl Făgetul Clujului – Valea Morii a fost desemnat pentru 4 specii de plante, 1 specie de reptilă, 7 specii de nevertebrate și 3 habitate de interes comunitar. Situația acestora se prezintă în cele ce urmează. Pe lângă acestea, s-au mai identificat 4 specii de interes comunitar și 2 specii de interes național. De asemenea, s-au făcut observații legate de habitatele favorabile acestor specii, în special cu privire la speciile de floră gazdă, critice pentru aceste specii.

### B.3.1. Context biogeografic

Situl Făgetul Clujului – Valea Morii face parte din Regiunea Biogeografică Continentală, care ocupă mare parte din teritoriul României, ca de altfel și mare parte a Europei Centrale și de Vest.

### B.3.2. Habitate

În Făgetul Clujului-Valea Morii se regăsesc 2 habitate de mlaștini, 6 habitate forestiere și 5 habitate de pajiști de interes comunitar. Situl a fost declarat doar pentru o parte din acestea, așa cum reiese din Formularul Standard.

Tabelul nr. 8.

**Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform  
clasificării din România și asociațiile vegetale pentru habitatele de interes  
comunitar trecute pe formularul standard**

<b>Tip habitat Natura 2000</b>	<b>Tip habitat România</b>	<b>Asociații vegetale</b>
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	R4123 - Păduri dacice de gorun - <i>Quercus petraea</i> -, fag - <i>Fagus sylvatica</i> - și carpen - <i>Carpinus betulus</i> - cu <i>Carex pilosa</i>	<i>Carici pilosae – Quercetum petraeae typicum</i> Sanda et Popescu 1999
7230 Mlaștini alcaline	R5405 - Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Eriophorum latifolium</i> R5406 - Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Blysmus compressus</i> R5413 - Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu <i>Carex davalliana</i> R5414 - Mlaștini sud-est carpatice, eu-mezotrofe cu <i>Schoenus nigricans</i> R5415 - Mlaștini sud-est carpatice, mezo-eutrofe cu <i>Sesleria uliginosa</i>	<i>Carici flavae – Eriophoretum latifolii</i> Soo 1944 <i>Carici flavae – Blysmetum compressi</i> Coldea 1997 <i>Orchido – Schoenetum nigricantis</i> Oberd. 1957 - syn.: <i>Schoenetum nigricantis</i> Pop et al. 1962; <i>Schoeneto- Armerietum barcensis</i> Morariu 1967, <i>Caricetum davallianae</i> Dutoit 1924 <i>Seslerietum uliginosae</i> - Palmgren 1916, în Soó 1941
7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>	Acest tip de habitat nu are corespondent în codificarea română a habitatelor	<i>Cladietum marisci</i> Allorge 1922 ex Zobrist 1935

În cazul unui habitat, starea de conservare este dată de totalitatea factorilor ce acționează asupra sa și asupra speciilor tipice și care îi poate afecta pe termen lung răspândirea, structura și funcțiile, precum și supraviețuirea speciilor tipice. Această stare se consideră *“favorabilă”* atunci când sunt îndeplinite condițiile după Directiva 92/43/CEE:

- arealul natural al habitatului și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
- habitatul are structura și funcțiile specifice necesare pentru conservarea sa pe termen lung, iar probabilitatea menținerii acestora în viitorul previzibil este mare;
- speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă.

Așadar, la nivelul fiecărei regiuni biogeografice - în siturile de importanță comunitară propuse și chiar în afara acestora -, pentru ca un anumit habitat considerat de importanță comunitară să aibe o stare de conservare favorabilă, trebuie să fie gospodărit, astfel încât să fie îndeplinite concomitent aceste trei condiții.

Pentru habitate, descrierea caracteristicilor care indică structura necesară asigurării stării favorabile de conservare se găsește în [Anexa nr. 7](#) - Fișele speciilor și habitatelor.

### ***Situația habitatelor prezente în aria protejată, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național***

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes conservativ și au fost incluse în această rețea deoarece la nivelul UE sunt rare fie pentru că au o arie de răspândire mică în mod natural, fie pentru că aria lor naturală s-a redus semnificativ din cauza activităților umane. Tabelul de mai jos redă sintetic situația fiecărui habitat la nivelul UE și al țării.

Tabelul nr. 9.

**Importanța habitatelor de interes comunitar incluse în formularul standard  
prezente în aria protejată**

<b>Habitat</b>	<b>Situația / importanța habitatului la nivel național și comunitar</b>
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio- Carpinetum</i>	Fitocenoze răspândite în zona de câmpie - mai mult în Europa de Vest - și deal - mai în mult Europa centrală și de Est - din Europa centrală și Europa sud-estică. Limitele distribuției sale țin de la vestul Franței până în Ucraina și de la sudul Lituaniei până la câmpia râului Po din nordul Italiei. Se dezvoltă într-un climat continental și este una dintre cele mai frecvente tipuri de habitate împădurite din această regiune biogeografică. Răspândită pe toate dealurile peri- și intra- carpatice din sudul și estul țării, este una dintre cele mai frecvente asociații de păduri din țară la altitudinile mai joase. Ocupă o suprafață de circa 45.000 ha, în special în sudul țării - 35.000 .
7230 Mlaștini alcaline	Acest tip de habitat de mlaștini eu-mezotrofe, se formează în apropierea izvoarelor și a râurilor, sau datorită pânzei freatice ridicate în urma stagnării apelor din ploii. Apare, în regiuni colinare și montane, între 460-1750 m, cu precipitații între 750-1100 mm. Acest tip de habitat are o distribuție largă în Europa, poate fi regăsită în mai multe regiuni biogeografice. Altitudinea, regiunea biogeografică în care se află, respectiv trăsăturile apei, care asigură alimentarea mlaștinii contribuie la formarea unor stațiuni variate în privința compoziției de specii și totuși similare din punct de vedere fiziognomic. În țara noastră este un habitat foarte rar, ce ocupă o suprafață de min. 630 - max. 1800 ha.

Habitat	Situația / importanța habitatului la nivel național și comunitar
7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium</i> <i>mariscus</i> și specii de <i>Caricion</i> <i>davallianae</i>	Mlaștini oligo-mezotrofe sau mezotrofe, care se dezvoltă în regiunea de câmpie și cea colinară, sau chiar și submontană, pe soluri hidromorfe. Se caracterizează printr-un necesar de apă mai redusă, fiind acoperite la suprafață cu un strat de apă relativ subțire. Acest tip de habitat are o răspândire Atlantic-Mediteraneană și Central-Europeană. În România este foarte rară. Cu răspândire sporadică, având doar câteva locații semnalate de literatura de specialitate, ocupând o suprafață de min. 10 – max. 100 ha.

Situația actuală a habitadelor de interes comunitar din aria protejată a fost determinată prin inventarierea efectuată pe teren în 2014. În urma inventariierilor, s-au obținut datele prezentate sintetic în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 10.

**Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar incluse în formularul standard**

Tip habitat	Suprafața habitatului conform Formularului Standard	Suprafața ocupată din suprafața totală a aria protejată	Suprafața inventariată - prezent	%	Diferențe față de Formularul Standard
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	166,7 ha	10,00%	155,21 ha	9,31%	-11,49 ha
7230 Mlaștini alcaline	3,334 ha	0,20%	1,9616 ha, din care 1,1914 ha sunt în afara sitului	0,12%	-1,3721 ha
7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>	1,667 ha	0,10%	0,2021 ha, din care 0,003 ha în afara sitului	0,01%	-1,4649 ha

Suprafețele identificate pe teren pentru aceste habitate care au stat la baza desemnării sitului, sunt semnificativ mai mici decât cele indicate în Formularul Standard. Aceste diferențe trebuie însă atent analizate prin realizarea unui studiu aprofundat pentru inventarierea zonelor care au potențial ridicat pentru refacerea habitatelor de interes comunitar sau de conservare. În momentul de față nu se cunoaște potențialul zonei pentru eventuale reconstrucții ecologice. Este evident faptul că orice reconstrucție ecologică ar trebui să se facă pe terenuri proprietate privată.

Pe lângă aceste habitate, s-au identificat alte 8 habitate de interes comunitar - [tabelul 12](#) - și 11 habitate de interes conservativ – [tabelul 13](#), ceea ce demonstrează că aria protejată are numeroase valori naturale importante. Aceste habitate au fost incluse pe formularul standard al sitului prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 46/2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România .

Habitatele care nu sunt de interes comunitar, dar sunt considerate importante pentru conservare, sunt cele de care depind specii de interes comunitar sau național.

Tabelul nr. 11.

Starea actuală de conservare a habitatelor de interes comunitar din formularul standard  
 adițional, identificate în sit

Habitat	Suprafață	Stare actuală de conservare		
		*A	*B	*C
7210*	0,2021 ha, din care 0,003 ha în afara sitului			X
7230	1,9616 ha, din care 1,1914 ha sunt în afara sitului			X
9170	155,21 ha			X

\*A – Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

\*B – Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management



fără a implica reconstrucții ecologice

\*C - Medie sau nefavorabilă – degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Tabelul nr. 12.

**Habitatele de interes comunitar care nu sunt incluse în formularul standard inițial**

<b>Tip habitat Natura 2000</b>	<b>Sistemul român de habitate</b>	<b>Asociații vegetale corespunzătoare</b>	<b>Suprafața inventariată</b>
9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo- Fagetum</i>	R4110 Păduri sud-est carpatice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> - cu <i>Festuca drymeia</i>	<i>Festuco drymejae- Fagetum</i> Morariu et al. 1968	542,75 ha
9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo- Fagetum</i>	R4118 Păduri dacice de fag - <i>Fagus sylvatica</i> - și carpen - <i>Carpinus</i> <i>betulus</i> - cu <i>Dentaria</i> <i>bulbifera</i>	<i>Carpino-Fagetum</i> Paucă 1941; <i>Galio schultesii- Fagetum</i> Burduja et al. 1973 Chifu et Ștefan 1994; <i>Lathyro veneti- Fagetum</i> Dobrescu et Kovács 1973 Chifu 1995.	296,38 ha

Tip habitat Natura 2000	Sistemul român de habitate	Asociații vegetale corespunzătoare	Suprafața inventariată
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus</i> <i>glutinosa</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	R4402 Păduri dacice – getice de lunci colinare de anin negru - <i>Alnus</i> <i>glutinosa</i> ) cu <i>Stellaria</i> <i>nemorum</i>	<i>Stellario nemorum-</i> <i>Alnetum glutinosae</i> - Kästner 1938 - Lohmeyer 1957 <i>Carici brizoidis-Alnetum</i> <i>glutinosae</i> Horvat 1938 em. Oberd. 1953 <i>Carici remotae-</i> <i>Fraxinetum</i> Koch ex Faber 1936 <i>Pruno padi-Fraxinetum</i> Oberdorfer 1953 <i>Salicetum fragilis</i> Passarge 1957, <i>Salicetum</i> <i>albae</i> Issler 1924	87,56 ha, din care 26,28 este în interiorul sitului
91H0 Păduri panonice de <i>Quercus</i> <i>pubescens</i>	R4160 Păduri-rariști dacice de stejar pufos - <i>Quercus</i> <i>pubescens</i> ) - cu <i>Lithospermum</i> <i>purpureocaeruleum</i>	<i>Corno-Quercetum</i> <i>pubescentis</i> Jakucs <i>et</i> Zólyomi ex Mathé <i>et</i> Kovács 1962.	21,25 ha
91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen	R4124 Păduri dacice de gorun - <i>Quercus petraea</i> -, fag - <i>Fagus sylvatica</i> ) - și carpen - <i>Carpinus</i> <i>betulus</i> - cu <i>Lathyrus</i> <i>hallersteinii</i>	<i>Lathyro hallersteinii-</i> <i>Carpinetum</i> Coldea 75	154,28 ha

Tip habitat Natura 2000	Sistemul român de habitate	Asociații vegetale corespunzătoare	Suprafața inventariată
6410 Pajiști cu <i>Molinia caerulea</i>	R3710 Pajiști dacice de <i>Molinia caerulea</i> R3711 Pajiști dacice de <i>Nardus stricta</i> și <i>Molinia caerulea</i>	<i>Junco-Molinietum</i> Preising 1951 ex Klapp 1954; <i>Peucedano rocheliani Molinietum caeruleae</i> Boșcaiu 1965; <i>Molinio-Salicetum rosmarinifoliae</i> Magyar ex Soó 1933; <i>Nardo- Molinietum</i> Gergely 1958	11 ha
6210 Pajiști seminaturale uscate și faciesuri de tufișuri pe substraturi calcaroase <i>Festuco- Brometalia</i>	R3404 Pajiști ponto-panonice de <i>Festuca rupicola</i> și <i>Koeleria macrantha</i>	<i>Brachypodio pinnati</i> - <i>Festucetum rupicolae</i> Ghișa 1962; <i>Carici humilis</i> - <i>Brachypodietum pinnati</i> Soó 1947 <i>Polygalo majoris</i> - <i>Brachypodietum pinnati</i> Wagner 1941	Suprafața nu a fost inventariat
6190 Pajiști panonice de stâncării <i>Stipo- Festucetalia pallentis</i>	R3405 Pajiști sud-est carpatice de <i>Sesleria heuffleriana</i> și <i>Helianthemum canum</i>	<i>Helianthemo cani- Seslerietum heufflerianae</i> Borza 1959, Popescu et Sanda 1992, <i>Thymo comosi- Festucetum rupicolae</i> Csűrös et Gergely 1959, Pop et Hodișan 1985	Suprafața nu a fost inventariat

Tabelul nr. 13.

**Habitat importante pentru conservare, altele decât cele de interes comunitar**

<b>Habitat</b>	<b>Specia</b>
Pajiști mezofile 6520 cu <i>Veratrum</i> , <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus sp.</i>	<i>Isophya stysi</i>
Pajiști umede 6410 cu sorbestrea - <i>Sanguisorba officinalis</i>	<i>Maculinea teleius</i>
Pajiști xero-mezofile 6210, 6190 cu <i>Cytisus sp.</i> și <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus sp.</i>	<i>Colias myrmidone</i>
Aninișurile cu <i>Rumex hydrolapathum</i> , <i>R. aquaticus</i> , <i>Polygonum bistorta</i> de-a lungul apelor curgătoare	<i>Lycaena dispar</i>
Luminișurile cu <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Betula pendula</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Populus tremula</i> , <i>Lonicera xylosteum</i>	<i>Euphydryas maturna</i>
Pajiști xero-mezofile 6210, 6190 cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Crataegus monogyna</i>	<i>Eriogaster catax</i>
Liziere de păduri cu vegetație arbustivă cu <i>Lathyrus niger</i> și <i>L. verna</i> .	<i>Leptidea morsei</i> , <i>Neptis sappho</i>
Pajiști xero-mezofile 6210, 6190	<i>Pulsatilla patens</i> , <i>Maculinea arion</i>
Pajiști 6410 cu <i>Molinia caerulea</i>	<i>Maculinea nausithous</i>
Bălți temporare	<i>Bombina variegata</i> și alte amfibieni
Păduri cu arbori maturi	Lilieci, <i>Lucanus cervus</i>

## B.3.3. Flora

Situl Făgetul Clujului-Valea Morii a fost desemnat pentru 4 specii de plante. Situația acestora se prezintă în cele ce urmează. Pe lângă acestea, s-au mai identificat o specie de interes comunitar și 14 specii de plante de interes național. De asemenea, s-au făcut observații legate de habitatele favorabile acestor specii și de speciile de floră gazdă, critice pentru specii de nevertebrate.

Tabelul nr. 14.

Speciile de plante de interes comunitar incluse în formularul standard

<b>Specia</b>	<b>Denumire populară</b>	<b>Cod N2000</b>	<b>Anexa din Directiva Habitate</b>	<b>Anexa din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare</b>	<b>Convenția de la Berna</b>
<i>Eleocharis carniolica</i>	pipiriguț	1898	Anexa II., IV.	Anexa III.	Anexa I.
<i>Liparis loeselii</i>	moșișoare	1903	Anexa II., IV.	Anexa III.	Anexa I.
<i>Ligularia sibirica</i>	gălbenele	1758	Anexa II., IV.	Anexa III.	Anexa I.

<i>Adenophora liliifolia</i>	clopoșelul cu frunze de crin	4068	Anexa II., IV.	Anexa III.	-
----------------------------------	---------------------------------	------	----------------	------------	---

\*Actualizat prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.**

Fișele speciilor de plante sunt prezentate în [Anexa nr. 7.](#)

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 05.-08.2014 s-au făcut inventarieri, rezultând următoarele:

Tabelul nr. 15.

**Situația speciilor de plante de interes comunitar incluse în formularul standard**

Specia	Efectiv populațional estimat	Viabilitatea	Nr minim de indivizi estimat în sit	Observații	Stare actuală		
					*	* A B C	*
<i>Eleocharis carniolica</i>	0	-	0	Specia nu a fost regăsită în, deși este menționată de Săvulescu și colab. 1952 ca fiind prezentă în Făget.			X
<i>Liparis loeselii</i>	184 - 200 + 86 - 100 în afara sitului	nu este asigurată	500 - 1000 indivizi				X
<i>Ligularia sibirica</i>	32 - 40 indivizi + 146 - 150 în afara sitului	nu este asigurată	1000 - 2000 indivizi				X
<i>Adenophora liliifolia</i>	41 - 50 în afara sitului	nu este asigurată	350 - 400 indivizi				X

**Legendă:**

\*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

\*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

\*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Pe lângă speciile de interes comunitar s-au identificat 24 de plante de interes conservativ, care sunt fie protejate la nivel național, fie sunt plante gazdă pentru specii de faună de interes comunitar – Tabelul nr. 16.

Tabelul nr. 16.

**Alte specii de plante de interes conservativ**

<b>Nume specie</b>	<b>Denumire populară</b>	<b>Cod N2000</b>	<b>Observații</b>
<i>Pulsatilla patens</i>	dediței	1477	
<i>Menyanthes trifoliata</i>	trifoiște de baltă, bobul broaștei	-	plantă medicinală
<i>Swertia perennis</i>	gențiană mov	-	un relict glaciar
<i>Toifeldia calyculata</i>		-	un relict glaciar
<i>Trollius europaeus</i>	bulbuci de munte	-	un relict glaciar
<i>Phyteuma tetramerum</i>	bușca dracului	-	un endemism în Munții Carpați
<i>Veratrum</i> sp.	știrigoaie		Plantă gazdă pentru <i>Isophya stysi</i>



Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Observații	
<i>Prunus spinosa</i>	porumbar		Habitat favorabile pentru pentru <i>Isophya stysi</i> , <i>Colias myrmidone</i> și <i>Eriogaster catax</i>	
<i>Crataegus monogyna</i>	păducel		Specia gazdă pentru <i>Isophya stysi</i> și <i>Eriogaster catax</i>	
<i>Rubus sp.</i>	mure		Habitat favorabile pentru pentru <i>Isophya stysi</i> și <i>Colias myrmidone</i>	
<i>Sanguisorba officinalis</i>	sorbestrea		Specia gazdă pentru <i>Maculinea teleius</i>	
<i>Cytisus sp.</i>	bobițel/grozamă		Specia de hrană pentru <i>Colias myrmidone</i>	
<i>Rumex hydrolapathum</i> , <i>R. aquaticus</i>	ștevie de baltă		Specia importantă pentru <i>Lycaena dispar</i>	
<i>Fraxinus excelsior</i>	frasin		Specia gazdă pentru <i>Euphydryas maturna</i>	
<i>Lathyrus niger</i> și <i>L. vernus</i> .	orăștică pupezele		Specia gazdă pentru <i>Lepitidea morsei</i>	

\*Actualizat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Alte specii importante pentru conservare identificate în sit sunt: *Galium pumilum*, *Galanthus nivalis* – ghiocel -, *Daphne cneorum* – tulichină -, *Waldsteinia geoides*, *Dactylorhiza incarnata* - orhidee de munte -, *Gladiolus imbricatus* - săbiuță -, *Ophioglossum vulgatum* - limba șarpelui -, *Parnassia palustris* – șopârlica -, *Phyteuma orbiculare* - bănica.

#### B.3.4. Fauna

Situl Făgetul Clujului-Valea Morii a fost desemnat pentru 1 specie de reptilă și 7 specii de nevertebrate. Situația acestora e prezentată în cele ce urmează. Pe lângă acestea, s-au mai identificat 8 specii de amfibian de interes comunitar, 4 specii de nevertebrate de interes comunitar, 2 specii de nevertebrate de interes național și 4 specii de lilieci de interes comunitar.

Tabelul nr. 17.

## Speciile de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitare	Anexa din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare	Lista roșie globală a Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii	Convenția de la Berna
<i>Emys orbicularis</i>	țeștoasă de apă	1220	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA	Aproape amenințat	-
<i>Isophya stysi</i>	cosașul lui Stys	4050	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA		Anexa I
<i>Maculinea teleius</i>	albăstrețul argintiu al furnicilor	1059	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA	Aproape amenințat	Anexa I

<i>Colias myrmidone</i>	gălbiorul roșcat	4030	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA	Approape amenințat	Anexa I
<i>Lycaena dispar</i>	fluturile de foc al măcrișului	1060	Anexa II	Anexa III		
<i>Euphydryas maturna</i>	marmoratul frasinului	1052	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA		
<i>Eriogaster catax</i>	molia catax, țesătorul porumbarului	1074	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA		
<i>Leptidea morsei</i>	albilița de pădure	4036	Anexa II, IV.	Anexa III, IVA		

\*Actualizat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare

Fișele speciilor sunt prezentate în [Anexa nr. 7.](#)

Tabelul nr. 18.

#### Situația speciilor de faună de interes comunitar menționate în formularul standard

Specia	Efectiv populaționa I estimat	Viabilitatea	Observații	Stare actuală		
				A	B	C

Specia	Efectiv populaționa	Viabilitatea	Observații	Stare actuală	
<i>Emys orbicularis</i>	0	-	Nu a fost găsită specia, nici habitatul		X
<i>Isophya stysi</i>	129,00 ± 35,69	Nu este asigurată			X
<i>Maculinea teleius</i>	38,48 ± 5,70	Nu este asigurată			X
<i>Colias myrmidone</i>	0	Nu este asigurată	Nu este prezentă în aria protejată. A fost observată la o distanță de cca. 1,7 km de la marginea ariei protejate.		X
<i>Lycaena dispar</i>	58.42 ± 4.77	Nu este asigurată			X
<i>Euphydryas maturna</i>	0	Nu este asigurată	Nu este prezentă în aria protejată. A fost observată la o distanță de cca. 2,7 km de la marginea ariei protejate.		X
<i>Eriogaster catax</i>	0	Nu este asigurată	Specia nu a fost găsită în aria protejată		X
<i>Leptidea morsei</i>	36,56 ± 1,75	Nu este asigurată			X

**Legendă:**

\*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

\*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

\*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

Tabelul nr. 19.

**Alte specii de faună de interes comunitar care nu sunt incluse în formularul standard**

<b>Nume specie</b>	<b>Denumire populară</b>	<b>Cod N2000</b>
<i>Chilostoma banaticum</i>	melcul bănațean carenat	4057
<i>Lucanus cervus</i>	rădașca	1083
<i>Maculinea nausithous</i>	albăstrelul ciocolatiu al furnicilor	1061
<i>Euplagia quadripunctaria</i>	fluturile vărgat	1078
<i>Neptis sappho</i>	fluturile zebra	Interes național
<i>Maculinea arion</i>	albăstrelul mare al cimbrisorului	Interes național
<i>Bombina variegata</i>	buhai de baltă cu burta galbenă	1193
<i>Triturus cristatus</i>	tritonul cu creastă	1166
<i>Lissotriton – Triturus - vulgaris ampelensis</i>	tritonul comun transilvănean	4008
<i>Pelobates fuscus</i>	broasca de pământ	1197
<i>Bufo bufo</i>	broasca râioasă brună	2361
<i>Hyla - intermedia - arborea</i>	brotăcel	5358
<i>Rana temporaria</i>	broasca roșie de munte	1213
<i>Rana dalmatina</i>	broasca roșie de pădure	1209
<i>Eptesicus serotinus</i>	liliacul cu aripi late	1327
<i>Nyctalus noctula</i>	liliacul de amurg	1312
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	liliacul pitic	1309
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	liliacul pigmeu	5009

**B.3.5. Specii alohtone și specii invazive**

Un studiu concret privind răspândirea speciilor alohtone și a celor cu caracter invaziv, nu a fost realizat încă, dar cu ocazia inventarierilor au fost culese o serie de informații privind prezența unor specii invazive. Au fost observate 2 specii alogene: cătina albă - *Hippophae rhamnoides* - și salcâmul - *Robinia pseudoacacia* - specii lemnoase capabile de invazie puternică în multe zone afectate de activități umane. Sunt foarte puține specii erbacee care pot invada habitate de pădure, din care a fost observate *Impatiens parviflora*.

### B.3.6. Ecosisteme

În sit au fost identificate următoarele categorii de ecosisteme:

- a) Ecosisteme forestiere 85,34 % din suprafața sitului - 1422,53 ha
- b) Ecosisteme de pajiști 13 % din suprafața sitului - 216,85 ha
- c) Ecosisteme de mlaștini 0,05 % din suprafața sitului - 1 ha + 1,2 în afara sitului
- d) Ecosisteme de ape 0,05 % din suprafața sitului - ~1 ha
- e) Ecosisteme artificiale 0,2 % din suprafața sitului - ~3 ha

Toate aceste categorii de ecosisteme au rolul lor în cadrul sitului Făgetul Clujului – Valea Morii, inclusiv elementele antropice.

### B.3.7. Peisajul

Peisajul este unul caracteristic zonelor de deal și munte, ecosistemelor de pădure de foioase. Deși în prezent acest peisaj este antropizat în anumite locuri, se mai păstrează zone mari cu aspecte caracteristice regiunii, fiind un peisaj divers, cu păduri, pajiști, fenomene geologice, ca de exemplu trovanți, relief carstic, zone umede.

Un peisaj conservat, unitar, care nu este supus unor presiuni mari este unul din elementele cheie ce definește o zonă în întregul său. Datorită faptului că este o componentă a mediului înconjurător ușoară de reținut, arată cât de important este pentru imaginarul nostru, memoria vizuală acesta.

## **B.4. Informații socio-economice și culturale**

Situl Făgetul Clujului – Valea Morii se întinde pe o suprafață de 1.667 ha și este situat în zona centrală a județului Cluj, la sud de municipiul Cluj-Napoca, cuprinzând parțial teritoriile administrative ale următoarelor localități și comune: municipiul Cluj-Napoca, comuna Feleacu cu satele Feleacu, Casele Micești, Vâlcele, comuna Florești cu satele Florești, Tăuți, comuna Ciurila cu satele Ciurila, Sălicea, comuna Tureni cu satele Tureni, Micești.



Din punct de vedere al distribuției teritoriale, pe localități, situl este împărțit după cum urmează: municipiul Cluj-Napoca – 67,66%, comuna Feleacu – 17,73%, comuna Florești – 4,15%, comuna Ciurila – 10,23%, comuna Tureni – < 1%.

În cadrul ultimului referendum din anul 2011, conform informațiilor oficiale, numărul de locuitori se prezintă astfel:

Tabelul nr. 20.

**Distribuția teritorială și demografică a sitului Făgetul Clujului – Valea Morii**

Localitate	Suprafață în ha	Populație din 2002	Populație din 2011	Densitate: populație/hectar
Municipiul Cluj-Napoca	17922	321176	324576	18,1
comuna Feleacu	6194	3810	3923	0,6
comuna Florești	6086	7470	22813	3,7
comuna Ciurila	7233	1509	1594	0,2
comuna Tureni	7396	2584	2278	0,3
<b>Total</b>	<b>44831</b>	<b>336549</b>	<b>355184</b>	<b>7,9</b>

Localitățile au o populație de 44.831 locuitori conform recensământului din 2011. Grupul etnic predominant este cel român cu 76%. Maghiarii reprezintă 15%, celelalte etnii reprezentate fiind în principal romi și germani. Populația predominantă după religie este ortodoxă și reformată, celelalte religii reprezentate fiind în principal romano catolică și penticostală.

În ceea ce privește dinamica temporală a factorilor demografici, se constată o tendință de creștere a populației la nivelul sitului. Tendința de creștere demografică determină, cel puțin în plan teoretic, o tendință de creștere a factorilor antropici asupra conservării speciilor și habitatelor. Această tendință este una potențială, determinarea gradului exact de impact trebuind analizat în corelație cu tendințele de utilizare a habitatelor de către speciile protejate.

În municipiul Cluj, aflat în imediata vecinătate a ariei protejate, preponderentă este populația cu vârste cuprinse între 20-24 de ani, situație datorată prezenței studenților pe perioada anului universitar.

#### B.4.1. Economia locală

Din punct de vedere administrativ situl Făgetul Clujului –Valea Morii se află pe administrativul următoarelor localități: Cluj-Napoca, Feleacu, Tureni, Ciurila și Florești. Cele mai apropiate localități de sit sunt comuna Feleacu și casele Micești. Specificul economic al tuturor acestor zone limitrofe sitului, formate din sate, cătune este cel agricol, zootehnic, prin exploatații agricole mici de 1-3 ha. Se practică activități de subzistență, creșterea ovinelor, porcinelor, vitelor cu precădere și mai puțin a păsărilor sau a altor animale. Pe terenurile agricole arătoare sunt culturi de cartof, porumb izolat dar în cea mai mare parte terenurile sunt pajiști care se folosesc la pășunat. Pomicultura, legumicultura sau alte ramuri care ar avea potențial în zonă sunt slab dezvoltate. În ultimii ani proprietarii au posibilitatea să acceseze subvenții de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție care oferă astfel un sprijin fermierilor. Funcționează o mini grădină zoo la Ciurila și mai multe centre de echitație pentru terapie cu cai, echitație, tir cu arcul și alte activități în jurul pădurii în Valea Gârbăului-Florești. În Feleacu este și un parc de aventură care, asemănător obiectivelor amintite mai sus, prestează activități economice legate de turism.

Exploatările de pădure sunt limitate, punctuale ele fiind strict în sit și împrejurimi astfel acest sector nu poate fi considerat unul generator de venituri. În partea de Nord a sitului, zonă ce se află încadrată în administrativul Cluj-Napoca s-a dezvoltat o zonă turistică unde pe lângă numeroase case de vacanță private întâlnim pensiuni, moteluri, campinguri care desfășoară activitate tot timpul anului generând profituri pentru proprietari și localnici.

Zona este una de maxim interes pentru recreere și drumeții pentru clujeni, în ultimii ani crescând rapid numărul ciclismului montan, a activităților de drumeție dar și de enduro, off-road.

#### B.4.2. Arheologie, istorie

Din punct de vedere arheologic, importanța sitului este recunoscută și pentru că:

1. În zona Izvorului Sf. Ion au fost descoperite fragmente ceramice neolitice, pictate înainte de ardere cu motive liniare de culoare roșu-vișiniu după Lazarovici și Kalmar 1982.

2 În Pădurea Cocinii, situată între Valea Gârbăului și Valea Cocinii, la sud de fosta unitate de tragere a armatei, se află o așezare eneolitică, aparținând culturii Coțofeni, suprapusă de o bogată așezare a grupului Copăceni, de la începutul epocii bronzului. La sud de așezare se află o necropolă tumulară ce aparține așezării Copăceni. Un alt tumul, de mari dimensiuni, se găsește la extremitatea nordică a platoului după Bereteu și Timofte 2011.

3. Pe platoul superior de mari dimensiuni al dealului Sinitău - Pădurea Sf. Ion -, dar și pe terasele sale superioare, se află o mare așezare din prima epocă a fierului, cu ceramică canelată de tip Gáva după Bereteu 2014.

4. Pe terasele inferioare nordice ale Sinităului, înspre Valea Pleșca, se află o așezare dacică timpurie, databilă pe parcursul sec. II a. Chr., fiind descoperite și fragmente ceramice de factură celtică după Orosz 1905, și Bereteu 2013.

#### B.4.3. Recreere și turism

În partea de Nord a sitului s-a dezvoltat o zonă turistică unde pe lângă numeroase case de vacanță private întâlnim pensiuni, moteluri, campinguri care desfășoară activitate tot timpul anului generând profituri pentru proprietari și localnici.

În 2014 a fost realizată poteca tematică cu titlul “Misterele Pădurii” de către Custodele, având o lungime de 2,7 km, traseu pe care au fost montate 6 panouri informative / educative despre importanța pădurii în general și a celei din zona Făgetul Clujului în special. Traseul potecii

tematice a fost de asemenea curățat și marcat cu semne distinctive.

Custodele a demarat activitatea de monitorizare a fluxului de vizitatori în 2014 și a activităților predilecte realizate de aceștia precum și a principalelor zone vizitate. Pe baza acestor informații va fi stabilită o strategie de management a vizitatorilor.

Menținerea și promovarea zonelor importante din punct de vedere arheologic și introducerea lor în pachetele turistice pentru creșterea atractivității al ariei protejate.

Zona sitului este una de maxim interes pentru recreere și drumeții pentru clujeni, în ultimii ani crescând rapid numărul iubitorilor ciclismului montan, a activităților de drumeție dar și de enduro, off-road.

### **B.5. Informare, conștientizare, educare și acțiuni de comunicare cu factorii interesați**

Principalele activități de informare pentru acest sit au fost cele desfășurate în cadrul Proiectului ”Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic”, elaborat și implementat de Asociația „Apáthy István Egyesület”, și anume:

- a) acțiuni de educație în școli din Cluj-Napoca și din localități relevante pentru sit,
- b) expoziție de fotografie în Cluj-Napoca,
- c) întâlniri de consultare ale localnicilor și ale autorităților locale, respectiv a instituțiilor cu responsabilități în menținerea acestei arii protejate,
- d) articole despre speciile protejate în mass-media locală.

Activitățile de informare / conștientizare derulate de Custode au fost prezentate în Capitolul 1.8.

### **B.6. Cercetare**

În zona sitului Făgetul Clujului – Valea Morii au fost realizate multe cercetări științifice de către universitățile clujene, în primul rând în domeniile: biologie, ecologie, geologice,

geografie, arheologie și turism. Informațiile publicate de universități au fost folosite în procesul de elaborare a Planului de Management.

## C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune se prezintă principalele valori și amenințări din aria protejată și se analizează situația valorilor identificate, respectiv amenințările care afectează starea acestora în prezent sau le pot afecta pe viitor. Aceste analize stau la baza definirii măsurilor de management.

### **C.1. Valori**

Principalele valori ale ariei protejate sunt reprezentate de:

- a) speciile și habitatele de interes comunitar prezentate în Formularul Standard și prezentate / descrise la capitolul B3;
- b) habitatele importante pentru speciile de interes comunitar, care nu sunt incluse în Formularul Standard, descrise la capitolul B3;
- c) speciile și habitatele care sunt importante pentru aria protejată, altele decât cele de interes comunitar, prezentate la capitolul B3.

*Valori naturale*

Tabelul nr. 21.

**Valorile identificate în aria protejată și importanța lor**

<b>Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia</b>	<b>Importanța</b>
Ecosisteme forestiere	<p>Oferă importante servicii ecologice: reduc nivelul dioxidului de carbon - CO<sub>2</sub> - și produc oxigen - O<sub>2</sub>; produc materiale organice, reglementează și curăță sursele de apă; asigură habitate pentru foarte multe specii, etc. În habitatele de pădure de stejar cu carpen 9170 se dezvoltă și înfloresc o mulțime de geofite, de exemplu <i>Galanthus nivalis</i> - ghiocel și hemicriptofiți, <i>Pulmonaria officinalis</i> -- plămânărică. Pădurile panonice de stejar pufos oferă condiții favorabile pentru specii valoroase de liziere sau păduri termofile, speciile rare sau endemice.</p> <p>Reprezintă o valoare estetică și didactică pentru localnici.</p>

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanța
Ecosisteme de pajiști și fânețe	<p>Oferă servicii de ecosistem importante: asigurarea hranei pentru nenumărate specii; inclusiv pentru specii protejate și pentru animale domestice; sursă de plante medicinale; sursă de specii, cum sunt parazitoizii, prădătorii, pentru combaterea integrată a dăunătorilor agrari; asigură habitate pentru specii, stocare de carbon.</p> <p>Sunt elemente esențiale ale peisajului tradițional.</p> <p>Pajiștile mezofile 6520 cu <i>Veratrum</i>, <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus sp.</i> sunt habitate favorabile pentru specia rară de nevertebrate de interes comunitar <i>Isophya stysi</i> - cosașul lui Stys. Pajiștile umede cu sorbestrea 6410 - <i>Sanguisorba officinalis</i> - sunt habitate favorabile pentru speciile de nevertebrate de interes comunitar foarte rare: <i>Maculinea teleius</i> - fluturașul albastru cu puncte negre -, <i>Maculinea nausithous</i> - fluturaș albastru. Habitatele de pajiști xero-mezofile - 6210, 6190 - cu <i>Cytisus sp.</i> și <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus sp.</i> sunt foarte importante pentru specia foarte rară de nevertebrate de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> - gălbiorul roșcat. Pajiștile xero-mezofile - 6210, 6190 - cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Crataegus monogyna</i> sunt importante pentru specia rară de nevertebrate de interes comunitar <i>Eriogaster catax</i> - marmoratul frasinului. Iar pajiștile xero-mezofile - 6210, 6190 - sunt favorabile pentru specia de plantă de interes comunitar foarte rară <i>Pulsatilla patens</i> sau dediței și pentru specia de nevertebrate de interes național <i>Maculinea arion</i> sau albăstrița pătată.</p>
Ecosisteme de ape și umede	Calitatea și cantitatea apei sunt esențiale pentru specii. În habitatele de mlaștini se regăsesc multe specii de plante relict sau rare.

<b>Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia</b>	<b>Importanța</b>
91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	Habitare de interes comunitar, foarte rare la nivel de UE, cu o valoare conservativă foarte ridicată. Au un rol important în fixarea malurilor, fixarea azotului în sol, asigurarea de habitate pentru numeroase specii, printre care și specia de nevertebrate de interes comunitar <i>Lycaena dispar</i> - fluturașul purpuriu.
7230 Mlaștini alcaline	Habitare de interes comunitar, mlaștini eu-mezotrofe, care se formează în apropierea izvoarelor și a râurilor cu multe specii de plante relict sau rare. Habitatul este foarte rar în România.
7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>	Habitare de interes comunitar, mlaștini oligo-mezotrofe sau mezotrofe, care se dezvoltă în regiunea de câmpie și cea colinară cu numeroase specii de plante relict sau rare. Habitatul este foarte rar în România.
Luminișurile cu <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Betula pendula</i> , <i>Fagus sylvatica</i> , <i>Populus tremula</i> , <i>Lonicera xylosteum</i>	Habitare favorabile pentru specia de nevertebrate <i>Euphydryas maturna</i> - marmoratul frasinului.
Liziere de păduri cu vegetație arbustivă cu <i>Lathyrus niger</i> și <i>L. verna</i> .	Habitare favorabile pentru speciile de nevertebrate <i>Leptidea morsei</i> - albilița mică, <i>Neptis sappho</i> - flutura zebra.
<i>Eleocharis carniolica</i> - pipiriguț	Specie de interes comunitar, plantă endemică în Europa Centrală și Europa de Est.
<i>Liparis loeselii</i> - moșișoare	Specie de interes comunitar, plantă perenă din familia Orchideaceae. În România specia este prezentă dar este critic periclitată.
<i>Ligularia sibirica</i> - gălbenele	Specie de plante de interes comunitar, un relict glaciatic în flora României.
<i>Adenophora liliifolia</i> - clopoțelul cu frunze de crin	Specie de plante de interes comunitar, relict glaciatic, vulnerabil în România.



<b>Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia</b>	<b>Importanța</b>
<i>Pulsatilla patens</i> - dediței	Specie de plante de interes comunitar foarte rară. A fost regăsită în anii 2000-2005 doar în trei locuri în România.
<i>Isophya stysi</i> - cosașul lui Stys	Specie de nevertebrate de interes comunitar, endemică pentru bazinul Carpatic.
<i>Maculinea teleius</i> - albastrelul argintiu al furnicilor	Specie de nevertebrate de interes comunitar periclitată, mirmecofil în mod obligatoriu, deoarece dezvoltarea lui în ultima fază larvară este legată de adoptarea de către o specie de furnică din genul <i>Myrmica</i> .
<i>Colias myrmidone</i> - gălbiorul roșcat	Specie rară de nevertebrate de interes comunitar. Extinctă din majoritatea localităților cunoscute în Europa Centrală, a devenit periclitată și în Transilvania. Populațiile din Transilvania constituie, probabil, cele mai viguroase resturi ale acestei specii în Europa.
<i>Lycaena dispar</i> - fluturele de foc al măcrișului	Specie de nevertebrate de interes comunitar rară, este considerată vulnerabilă.
<i>Euphydryas maturna</i> - marmoratul frasinului	Specie rară de nevertebrate de interes comunitar, ale cărei populații europene sunt în continuă dispariție. Specia este considerată ca fiind vulnerabilă la nivel de continent.
<i>Eriogaster catax</i> - molia catax	Specie periclitată de nevertebrate de interes comunitar. Deși apare în toată țara, este rar semnalată.
<i>Leptidea morsei</i> - albilița de pădure	Specie de nevertebrate de interes comunitar periclitată, distribuția speciei s-a redus considerabil.
<i>Lucanus cervus</i> - rădașcă	Specie de nevertebrate de interes comunitar, una din cele mai mare specii de coleopteri din Europa, cu larve saproxilice. Se pare că se petrece o scădere dramatică în ceea ce privește aria ei de distribuție.
<i>Maculinea nausithous</i> - albastrelul ciocolatiu al furnicilor	Specie de nevertebrate de interes comunitar foarte rară, regăsită în ultimii ani doar în câteva locuri în România.

<b>Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia</b>	<b>Importanța</b>
<i>Euplagia quadripunctaria</i> - fluturele vărgat	Specie de nevertebrate de interes comunitar comună.
<i>Neptis sappho</i> - flutura zebra	Specie de nevertebrate de interes național.
<i>Maculinea arion</i> - albăstrelul mare al cimbrisorului	Specie de nevertebrate de interes național, mirmecofil în mod obligatoriu, deoarece dezvoltarea lui în ultima fază larvară este legată de adoptarea de către o specie de furnică din genul <i>Myrmica</i> .
<i>Chilostoma banaticum</i>	Specie de nevertebrate de interes comunitar, un endemism în Munții Carpați.
<i>Bombina variegata</i> - buhai de baltă cu burta galbenă	Specie de amfibieni de interes comunitar. În Munții Carpații este comună în pofida faptului că populațiile scad în Vestul Europei.
<i>Eptesicus serotinus</i> - liliacul cu aripi late	Specie de liliac de interes comunitar comună, în expansiune.
<i>Nyctalus noctula</i> - liliacul de amurg	Specie de liliac de interes comunitar.
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> - liliacul pitic	Specie de liliac de interes comunitar. Vânează de-a lungul vegetației ripariene.
<i>Pipistrellus pygmaeus</i> - liliacul pigmeu	Specie de liliac de interes comunitar. Vânează de-a lungul vegetației ripariene.
Valori arhelologice	<p>Fragmente ceramice neolitice, pictate înainte de ardere cu motive liniare de culoare roșu-vișiniu. Așezare eneolitică, aparținând culturii Coțofeni, suprapusă de o bogată așezare a grupului Copăceni, de la începutul epocii bronzului.</p> <p>Necropolă tumulară ce aparține așezării Copăceni.</p> <p>Fragmente ceramice de factură celtică. Mare așezare din prima epocă a fierului, cu ceramică canelată de tip Gáva.</p>

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanța
Trovani	Caracteristică specifică a depozitelor sarmațiene, formațiunile de natură diagenetică, denumite „concrețiunile de Feleac”. Prezente adesea sub forma unor corpuri rotunjite, sferice, cu un diametru de aproximativ 2m, fiind rezultatul depunerii treptate a carbonatului de calciu existent între depozitele sarmațiene în jurul unui nucleu de precipitare. Răspândite atât în partea superioară a versanților Dealului Feleac, cât și în aval, în zona Făgetului.

Pe lângă valorile prezentate mai sus, aria protejată găzduiește numeroase specii de plante rare: *Galium pumilum*, *Menyanthes trifoliata* - trifoiste de baltă, *Swertia perennis* - gențiană mov, *Tofieldia calyculata*, *Trollius europaeus* - bulbuci de munte, *Phyteuma tetramerum* - bușca dracului, *Galanthus nivalis* - ghiocel, *Daphne cneorum* - tulichină, *Waldsteinia geoides*, *Dactylorhiza incarnata* - orhidee de munte, *Gladiolus imbricatus* - săbiuță, *Ophioglossum vulgatum* - limba sarpelui, *Parnassia palustris* - șopârlica, *Phyteuma orbiculare* - bănica.

De asemenea, aria protejată găzduiește numeroase specii de amfibieni: *Triturus cristatus* - tritonul cu creastă -, *Lissotriton vulgaris ampelensis* - tritonul comun transilvănean, *Pelobates fuscus* - broasca de pământ, *Bufo bufo* - broasca râioasă brună, *Hyla arborea* - brotăcel, *Rana temporaria* - broasca roșie de munte, *Rana dalmatina* - broasca roșie de pădure.

Totodată, o altă grupă de valori este reprezentată de următoarele specii de păsări, care sunt și specii de importanță comunitară: *Dryocopus martius* - ciocănitoare neagră, *Corvus corax* - corb, *Ficedula albicollis* - muscar gulerat, *Regulus regulus* - aușel cu cap galben, *Prunella modularis* - brumăriță de pădure, *Asio otus* - ciuful de pădure.

## C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor a fost realizată în grupul de lucru și în întâlniri cu factorii interesați, utilizând clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Amenințările din Formularul Standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea

Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din arii protejate, permite o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

*Presiunile, numite în continuare P*, apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme *din trecut sau care au loc în prezent* și care afectează, în mod cumulat, ceea ce înseamnă efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.

*Amenințările*, numite în continuare A, pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme *pe viitor*, putând afecta în mod cumulat sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definierea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată în continuare, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Tabelul nr. 22.

**Nivelul presiunilor și amenințărilor - legendă:**

<b>Presiune/Amenințare minoră</b>	<b>Presiune/Amenințare moderată</b>	<b>Presiune/Amenințare majoră</b>
Necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management	Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil	Necesită acțiuni de management cu prioritate
Cu impact mic	Cu impact mediu	Cu impact major
1	2	3

Tabelul nr. 23.

## Presiuni și amenințări identificate în cadrul sitului Făgetul Clujului – Valea Morii

Presiunea / Amenințarea identificată și cauza	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare		
			P	A
<b>1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale</b>				
<b>1.1. Case și așezări</b>				
<b>Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General</b>	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i>	<i>Impact:</i> - pierderea suprafeței habitatului prioritar și dispariția smârcurilor mlaștinoase, descreșterea populației speciilor  <i>Localizare:</i> - pentru 7210*, 7230 și <i>E. carniolica</i> - Valea Morii, Colonia Făget - pentru <i>L. sibirica</i> și <i>A. lilifolia</i> : Valea Morii, Colonia Făget - pentru <i>L. dispar</i> : Casele Micești, Valea Gârbăului - pentru <i>M. teleius</i> : Valea Morii, în	3	3
	Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline			
	Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>			
	Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i>			
	Specia <i>Ligularia sibirica</i>			
	Habitatul speciei <i>Adenophora lilifolia</i>			
	Specia <i>Adenophora lilifolia</i>			
	Habitatul speciei <i>Lycycaena dispar</i>			
	Specia <i>Lycycaena dispar</i>			

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	<p>Habitatul speciilor <i>Maculinea teleius</i>, <i>Maculinea nausithous</i></p> <p>Specia <i>Maculinea teleius</i>, <i>Maculinea nausithous</i></p>	<p>Colonia Făget</p>	
	<p>Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i></p> <p>Specia <i>Liparis loeselli</i></p> <p>Habitatul speciei <i>Lycaena dispar</i></p> <p>Specia <i>Lycaena dispar</i></p>	<p><i>Impact:</i> - degradarea și dispariția habitatelor speciei și descreșterea populației</p> <p><i>Localizare:</i></p> <p>- pentru <i>L. loeselli</i>: Valea Morii, Colonia Făget</p> <p>- pentru <i>L. dispar</i>: Casele Micești, Valea Gârbăului</p>	<p>2</p> <p>3</p>
<p><b>Cauza: Îndepărtarea vegetației lemnoase: tușișuri și arbori, din zonele pentru construcții</b></p>	<p>Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i></p> <p>Specia <i>Ligularia sibirica</i></p> <p>Habitatul speciei <i>Adenophora liliifolia</i></p> <p>Specia <i>Adenophora liliifolia</i></p>	<p><i>Impact:</i> afectează negativ microclimatul, periclitând supraviețuirea populației speciei</p> <p><i>Localizare</i></p> <p>- pentru <i>L. sibirica</i> Colonia Făget, iar în viitor apropiat în Valea Morii</p>	<p>3</p> <p>3</p>

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
		- pentru <i>A. lilifolia</i> : Valea Morii, Colonia Făget	
<b>2. Agricultură și acvacultură</b>			
<b>2.1. Creșterea animalelor și zootehnia</b>			
Pășunatul cu ovine	Habitatul 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i>	<i>Impact</i> : - deteriorând semnificativ habitatul prin consumarea vegetației, distrugerea puieților de anin, și poluarea solului prin fecalii, provoacă eutrofizarea acestuia și facilitează invazia speciilor ruderales nitrofile.  <i>Localizare</i> : în Valea Gârbăului	2 2
	Habitatul 91H0 - Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>	<i>Impact</i> : deteriorarea stratului ierbos și a semințului  <i>Localizare</i> : distribuția habitatului în sit	2 2
	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline	<i>Impact</i> : deteriorarea habitatului prin călcarea vegetației, influențarea negativă a structurii solului, eutrofizarea	2 2

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>	<i>Localizare:</i> Valea Morii	
	Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i> Specia <i>Liparis loeselli</i>	<i>Impact</i> : reducerea efectivului populației. Prin călcare, integritatea turbei are de suferit iar prin dejecțiile animalelor, creșterea nivelului nitrogenului în sol, ceea ce rezultă în apariția speciilor cu capacitate competitivă mai bună.	3 3
	Habitatul speciilor <i>Adenophora lilifolia</i> , <i>Maculinea teleius</i> Speciile <i>Adenophora lilifolia</i> , <i>Maculinea teleius</i>	<i>Localizare:</i> Valea Morii <i>Impact</i> : reducerea efectivului populației <i>Adenophora lilifolia</i> , <i>M. teleius</i>	2 3
Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor, oricărei specii sau a speciilor gazdă, cum ar fi de exemplu <i>Prunus spinosa</i> ,	Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i> Specia <i>Ligularia sibirica</i>	<i>Impact</i> : reducerea efectivului populației <i>L. sibirica</i> <i>Localizare:</i> în Valea Morii, în Colonia Făget	3 3



Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
<p><i>Crataegus monogyna</i>, <i>Cytisus scoparius</i></p>	<p>Habitatul speciei <i>Isophya stysi</i> Specia <i>Isophya stysi</i></p> <p>Habitatul speciei <i>Colias myrmidone</i> Specia <i>Colias myrmidone</i></p>	<p><i>Impact</i> : degradarea habitatelor speciei și descreșterea populației de <i>I. stysi</i></p> <p><i>Localizare</i> - pentru <i>Isophya</i> s.: Valea Gârbăului - pentru <i>C. myrmidone</i>: Casele Micești</p>	3 3
	<p>Habitatul speciilor <i>Eriogaster catax</i>, <i>Leptidea morsei</i>, <i>Euphydryas maturna</i>, <i>Maculinea arion</i> Specii <i>Eriogaster catax</i>, <i>Leptidea morsei</i>, <i>Euphydryas maturna</i>, <i>Maculinea arion</i></p>	<p><i>Impact</i>: - degradarea și dispariția habitatelor speciilor și descreșterea populațiilor</p> <p><i>Localizare</i>: Sălicea, Valea Morii</p>	
<p>Pășunat ilegal în păduri</p>	<p>Habitatul speciei <i>Lycena dispar</i> Specia <i>Lycena dispar</i></p>	<p><i>Localizare</i>: - în toate pădurile de luncă și mlăștinoase</p> <p><i>Impact</i>: - degradarea și dispariția habitatelor speciei și descreșterea populației de <i>L. dispar</i></p>	3 3
<p>Lipsa fânețelor</p>	<p>Habitatul speciei <i>Isophya stysi</i> Specia <i>Isophya stysi</i></p>	<p><i>Impact</i>: - degradarea și dispariția habitatelor speciilor și descreșterea populației de <i>M. teleus</i>, <i>I. stysi</i></p>	3 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul speciei <i>Maculinea teleius</i> Specia <i>Maculinea teleius</i>	<i>Localizare:</i> - pe toată suprafața a sitului	
<b>4. Transport și rețele de comunicații</b>			
<b>4.1. Șosele</b>			
Construirea drumului de centură, legătură dintre Autostrada A3 Transilvania și Drumul European E 60	Toate valorile identificate în sit	<i>Impact :</i> - fragmentare  <i>Localizare:</i> - Axa Nord-Sud a sitului	2 2
<b>5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora</b>			
<b>5.1. Exploatare forestieră și extragerea lemnului.</b>			
Tăierea integrală a subarborului cu ocazia exploatărilor și extragerea lemnului mort	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>  Habitatul 9110 – Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>  Habitatul 9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>  Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	<i>Impact:</i> - pierderea biodiversității. Degradarea habitatul speciei <i>C. banaticum</i>  <i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget	2 2

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
Extragerea arborilor bătrâni, scorburoși, a lemnului mort	Speciile de lilieci : <i>Eptesicus serotinus</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	<p><i>Impact</i>: distrugerea habitatului a speciilor de lilieci</p> <p><i>Localizare</i>: - în Pădurea Făget</p>	2 3
Lucrări necorespunzătoare de conducere a arboretelor	<p>Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i></p> <p>Habitatul 9110 – Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i></p> <p>Habitatul 9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i></p> <p>Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen</p>	<p><i>Impact</i>:- Schimbarea compoziției, structurii și funcționalității pădurii. În cazul arboretelor cu cvercinee, regenerarea dificilă a speciilor de <i>Quercus</i> face ca tăierea exemplarelor din aceste specii fără efectuarea cu maximă atenție a lucrărilor de regenerare, duce la pierderea habitatului.</p> <p><i>Localizare</i>: - în Pădurea Făget</p>	3 2
	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	<p><i>Impact</i>: - schimbarea compoziției pădurii și pierderea habitatului</p> <p><i>Localizare</i>: - pe toată suprafața identificată</p>	2 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	<p><i>Impact:</i> - schimbarea compoziției pădurii și pierderea habitatului</p> <p><i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget, pe toată suprafața identificată</p>	3 3
Tăieri rase, defrișări	<i>Habitatul 91E0* - Păduri aluviale de Alnus glutinosa</i>	<p><i>Impact:</i> - pierderea din caracter și dispariția habitatului prioritar, animal fiind specia edificatoare</p> <p><i>Localizare:</i> - Colonia Făget, Valea Morii, Valea Gârbăului</p>	3 3
<b>6. Intruziunea umană și perturbări generate de om în cadrul ariei protejate</b>			
<b>6.1. Activități de recreere și turism.</b>			
Acces necontrolat al vizitatorilor	Habitatele forestiere	<p><i>Impact:</i> - deteriorarea habitatelor</p> <p><i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget</p>	1 3
	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i>	<p><i>Impact:</i> - deteriorarea habitatului</p> <p><i>Localizare:</i> - în Valea Morii</p>	2 3
	Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline		

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>		
Infrastructură de vizitare necorespunzătoare: poteci dense	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	<p><i>Impact:</i> - fragmentarea habitatelor, favorizarea pătrunderii speciilor invazive și ruderale – astfel compoziția cenozelor devine mai puțin stabilă</p> <p><i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget - cele șase fragmente</p>	1 2
	<p>Habitatul speciei <i>Pulsatilla patens</i></p> <p>Specia <i>Pulsatilla patens</i></p> <p>Habitatul speciilor <i>Eriogaster catax</i>, <i>Leptidea morsei</i>, <i>Neptis sappho</i> <i>Lycaena dispar</i>, <i>Maculinea arion</i></p> <p>Specii <i>Eriogaster catax</i>, <i>Leptidea morsei</i>, <i>Neptis sappho</i>, <i>Lycaena dispar</i>, <i>Maculinea arion</i></p>	<p><i>Impact:</i> - fragmentare, deteriorarea habitatului și dispariția speciilor</p> <p><i>Localizare:</i> - Valea Gârbăului</p>	3 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul 91E0* - <i>Păduri aluviale de Alnus glutinosa</i>  Habitatul 91H0 - Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>	<i>Impact</i> : - deteriorarea solului și vegetației fragile, favorizarea migrației pentru specii non-native și invazive  <i>Localizare</i> pentru 91E0* - În Valea Gârbăului pentru 91H0 - Făgetul Clujului, pe toată suprafața identificată	2 2
<b>6.2. Alte forme de perturbări</b>			
Activități necontrolate - pe terenuri proprietate privată	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i>  Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline  Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>  Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i>  Specia <i>Ligularia sibirica</i>	<i>Impact</i> : - distrugerea habitatului, nu se poate asigura starea de conservare favorabilă a habitatului  <i>Localizare</i> : - în Valea Morii, Smârcurile 2 și 7	3 2
Acces motorizat	Habitatul speciilor de amfibieni  Specii de amfibieni: <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Lissotriton vulgaris ampelensis</i> , <i>Pelobates fuscus</i> , <i>Bufo bufo</i> , <i>Hyla arborea</i> , <i>Rana temporaria</i> ,	<i>Impact</i> : - deranj în perioada de reproducere - distrugerea pontelor și a mormocilor, scăzând succesul de reproducere	2 2

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare
	<i>Rana dalmatina</i>	Localizare: - în Pădurea Făget
<b>7. Modificări ale sistemelor naturale.</b>		
<b>7.1. Incendii</b>		
Curățarea terenurilor de resturi vegetale prin incendieri	Habitatul speciei <i>Adenophora lilifolia</i> Specia <i>Adenophora lilifolia</i>	<i>Impact:</i> - pierderea suprafeței habitatului prioritar și dispariția speciei <i>A. lilifolia</i>  <i>Localizare:</i> - în Valea Morii, în Colonia Făget pe toată suprafața a habitatului
		2 2
<b>7.2. Baraje, management hidrologic și gestionarea / utilizarea resurselor de apă</b>		
Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i> Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i> Specia <i>Liparis loeselli</i>	<i>Impact:</i> - pierderea suprafeței habitatului prioritar și dispariția smârcurilor mlăștinoase, respectiv a speciilor asociate  <i>Localizare:</i> - Valea Morii, Colonia Făget pe toată suprafața a habitatului
		3 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i> Specia <i>Ligularia sibirica</i>  Habitatul speciei <i>Adenophora lilifolia</i> Specia <i>Adenophora lilifolia</i>  Habitatul speciilor <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> Specia <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i>		
	Habitatul speciei <i>Lycaena dispar</i> Specia <i>Lycaena dispar</i>	<i>Impact:</i> - descreșterea habitatului și populației de <i>L. dispar</i>  <i>Localizare:</i> - în Valea Gârbăului	2 2
Bazin pentru captarea apei	Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	<i>Impact:</i> drenarea habitatului  <i>Localizare:</i> -distribuția habitatului în sit.	1 3
<b>7.3. Alte modificări ecologice</b>			
Introducere specii alohtone prin împăduriri	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	<i>Impact:</i> - pierderea habitatului  <i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget, plantații	3 2



Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul 9110 – Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> Habitatul 9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i> Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	de molid <i>Picea abies</i> și alte conifere alogene <i>Pseudotsuga</i> sp.	
Succesiunea naturală	Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i> Specia <i>Liparis loeselli</i>	<i>Impact:</i> - reducerea populației de <i>L. loeselli</i>  <i>Localizare:</i> - Valea Morii, Colonia Făget pe toată suprafața identificată	1 3
Populații scăzute, endogamia	Habitatul speciei <i>Pulsatilla patens</i> Specia <i>Pulsatilla patens</i>	<i>Impact:</i> - dispariția populației de <i>P. patens</i>  <i>Localizare:</i> - în Valea Gârbăului, pe toată suprafața identificată	3 3
	Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i> Specia <i>Ligularia sibirica</i>	<i>Impact:</i> - scăderea ratei reproducerii, descreșterea populației de <i>L. sibirica</i>  <i>Localizare:</i> - în Valea Morii, în Colonia Făget pe toată suprafața identificată	2 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
	Habitatul speciei <i>Adenophora liliifolia</i> Specia <i>Adenophora liliifolia</i>	<i>Impact:</i> - scăderea ratei reproducerii, descreșterea populației de <i>A. liliifolia</i>  <i>Localizare:</i> - în Valea Morii, în Colonia Făget pe toată suprafața identificată	3 3
<b>8. Specii și gene invazive și alte specii și gene problematice</b>			
<b>8.1. Plante invazive străine / care nu sunt native</b>			
Prezența speciilor invazive: salcâm - <i>Robinia</i> <i>pseudacacia</i> , <i>Impatiens</i> <i>parviflora</i>	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>  Habitatul 9110 – Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>  Habitatul 9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>  Habitatul 91H0 - Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>  Habitatul 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen	<i>Impact:</i> - schimbarea compoziției și structurii habitatului  <i>Localizare:</i> - în Pădurea Făget	3 3
<b>8.2. Specii native problematice</b>			

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
Plantații de cățina albă <i>Hippophae rhamnoides</i>	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>	<i>Impact</i> :- se pot extinde pe toată aria și degradează habitatul  <i>Localizare</i> : Valea Morii	2 2
	Habitatul 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> Habitatul 7230 - Mlaștini alcaline Habitatul speciei <i>Eleocharis carniolica</i>	<i>Impact</i> : se răspândește foarte rapid și deteriorează habitatul  <i>Localizare</i> : în Valea Morii, actual în smârcurile 2 și 7, lângă drum, iar în viitor apropiat pe toată suprafața habitatului	2 2
	Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i> Specia <i>Liparis loeselli</i>	<i>Impact</i> : înlocuiește habitatele prezente  <i>Localizare</i> : în Valea Morii, în Colonia Făget	3 3

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
Densitate ridicată a stufului <i>Phragmites australialis</i>	Habitatul speciei <i>Liparis loeselii</i> Specia <i>Liparis loeselii</i>	<i>Impact</i> : descreșterea populației de <i>L. loeselii</i>  <i>Localizare</i> : în Valea Morii, în Colonia Făget	3 3
<b>9. Poluarea care afectează aria protejată, provenind din surse din afara ariei sau generată în interiorul ariei protejate</b>			
<b>9.1. Gunoi și deșeuri solide</b>			
Depozitarea deșeurilor menajere și de construcții	Habitatul 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>  Habitatul 9110 – Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>  Habitatul 9130 - Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>  Habitatul 91H0 - Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>  Specii de amfibieni	<i>Impact</i> : - afectarea speciilor și a habitatelor, respectiv a valorii de recreere a ariei protejate  <i>Localizare</i> : - în Pădurea Făget, în două fragmente, lângă drumuri sau localități	1 1

Presiunea / Amenințarea	Valoarea amenințată	Explicații - impact potențial, localizare	
Poluarea apelor și a solului cu deșuri solide	Habitatul 91E0* - Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> - <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> Specii de amfibieni	<i>Impact</i> : - deteriorarea solului, apei și vegetației fragile.  <i>Localizare</i> : - Colonia Făget, Valea Morii, Valea Gârbaului, Pădurea Făget	2 2
Abandonarea deșeurilor de către vizitatori	Habitatul speciei <i>Ligularia sibirica</i> Specia <i>Ligularia sibirica</i>	<i>Impact</i> : - descreșterea populației de <i>L. sibirica</i>  <i>Localizare</i> : - în Valea Morii	1 1
<b>10. Schimbări climatice și condiții climatice extreme</b>			
<b>10.1. Secete</b>			
Secare, care rezultă ca urmare a schimbărilor în microhabitatul speciei	Habitatul speciei <i>Liparis loeselli</i> Specia <i>Liparis loeselli</i>	<i>Impact</i> : - descreșterea populației de <i>L. loeselli</i>  <i>Localizare</i> : - în Valea Morii, în Colonia Făget	1 3

### C.3. Evaluarea situației și a tendinței valorilor ariei protejate

Aria protejată este una complexă, având încorporate mai multe arii diferite, așa cum se arată la Capitolul B. Se constată însă o serie de inadvertențe și neclarități în privința rezervațiilor naturale Făgetul Clujului și Valea Morii, precum și situații necorespunzătoare cu privire la suprafețele incluse în situl Natura 2000. De exemplu Rezervația Valea Morii este amplasată greșit pe hartă, zonele în care se regăsesc speciile *Ligularia sibirica* și *Adenophora liliifolia* fiind acum clar identificate, cartate și evaluate. Rezervația reală Valea Morii include suprafețe cu condiții ideale pentru *Ligularia sibirica*, dar aflate sub o presiune antropică majoră. De asemenea, cea mai importantă populație de *Adenophora liliifolia*, în același timp importantă pentru *Liparis loeselii* și *Maculinea teleius*, se află în afara actualelor limite ale Sitului de Importanță Comunitară, în zona Colonia Făget, inclusă în 2007 în sit, dar scoasă la revizuirea din 2011. Îmbunătățirea delimitării ariei protejate și clarificarea situației rezervațiilor este deosebit de importantă pentru a se putea realiza un management eficient al ariei protejate.

Deși unele din speciile care au stat la baza desemnării sitului Natura 2000 nu au fost regăsite cu ocazia inventarierilor de teren, se propune menținerea lor în Formularul Standard, întrucât habitatele lor există în aria protejată, iar în unele cazuri specia a fost observată în imediata vecinătate a sitului. Este cazul speciilor pentru care se confirmă existența habitatului:

- a) habitatele necesare pentru *Eleocaris carniolica*, *Euphydryas maturna*, *Eriogaster catax* sunt prezente în sit, dar starea lor de conservare este în general nefavorabilă,
- b) pentru *Colias myrmidone* s-a găsit habitatul și specia a fost observată în vecinătatea sitului,
- c) specia *Euphydryas maturna* a fost identificată și în vecinătatea sitului.

În cazul speciei *Emys orbicularis* se solicită scoaterea sa din Formularul standard, întrucât acest sit nu oferă habitate corespunzătoare, neexistând bălți permanente cu vegetație deasă amplasate în apropiere de păduri.

Habitatul prioritar 7210\* *Mlaștini calcaroase cu Cladium mariscus* și habitatul 7230 *Mlaștini alcaline* au suprafețe mult prea reduse pentru a se putea asigura o stare favorabilă de conservare. Este critică conservarea tuturor suprafețelor cu aceste habitate, respectiv și a celor care în prezent nu sunt incluse în sit. Chiar și așa, aceste habitate ocupă o suprafață redusă,

punându-se problema unor măsuri de refacere, mai ales dacă încălzirea climei continuă.

Starea nefavorabilă a habitatelor de mlaștină influențează semnificativ speciile dependente de ele. În această situație sunt speciile de interes comunitar *Adenophora liliifolia*, *Eleocharis carniolica*, *Ligularia sibirica* și *Liparis loeselii*. Pentru unele din aceste specii, situl are o importanță deosebită, așa cum s-a arătat la Capitolul C1. Unele dintre speciile din sit, fiind foarte rare în România, ar fi de dorit să se încerce o reconstrucție ecologică a populației prin replantări. Pentru acestea este important să se identifice ”zone sursă” de unde ar putea fi aduse, cum ar fi de exemplu zona Comșești în cazul speciei *Ligularia sibirica*.

Cu ocazia inventarierilor și cartărilor efectuate în 2014 și prin studii realizate în afara proiectului de către specialiști, în aria protejată Făget s-au identificat, pe lângă speciile și habitatele din Formularul Standard și alte specii și habitate importante pentru conservare: 5 specii de interes comunitar, 10 habitate de interes comunitar și 2 specii de interes național pentru a căror conservare se recomandă măsuri de management în acest plan. Având în vedere importanța acestor specii pentru conservare, se recomandă ca cele de interes comunitar să fie incluse în Formularul standard. Acest lucru este absolut necesar, mai ales pentru speciile *Pulsatilla patens*, *Maculinea nausithous*, *Lucarnus cervus* speciile de lilieci și habitatele 6410 - pajiști cu *Molinia caerulea*, 91H0 - arborete de stajar pufos și 91E0\* - aninișuri, care sunt foarte rare în România.

Menținerea sau refacerea stării favorabile de conservare a speciilor de interes conservativ în majoritatea cazurilor va presupune de fapt menținerea sau refacerea habitatelor de hrănire, reproducere, adăpost și a coridoarelor ecologice în cazul speciilor de faună, fără a se impune măsuri speciale de conservare a speciei. În cazul speciilor de plante de interes conservativ se constată că starea nefavorabilă a habitatului determină o stare nefavorabilă a speciei. Dar refacerea stării favorabile de conservare în acest caz se poate face nu numai prin refacerea habitatului, dar și prin măsuri de conservare specifice speciei în special în cazul următoarelor specii: *Pulsatilla patens*, *Adenophora liliifolia*, *Liparis loeselii*, *Ligularia sibirica*, *Eleocharis carniolica*.

Pădurile bătrâne reprezintă un procent foarte redus din suprafața pădurilor gestionate de

ocoalele silvice de stat. Nu se cunoaște procentul arboretelor bătrâne din suprafețele aflate în proprietate privată.

Acestea sunt de importanță critică pentru multe specii, ca urmare este de dorit să se mențină sau arboretele existente dintr-o anumită zonă a ariei protejate să fie conduse spre statutul de păduri seculare cel puțin pe o parte din suprafața ariei protejate, de exemplu prin extinderea Rezervației Făget. Pădurile bătrâne au valoare deosebită nu numai pentru conservare dar și pentru studierea proceselor naturale în arboretele gestionate de-a lungul ultimelor decenii. Aceste păduri oferă condiții de viață unui număr foarte mare de specii, nu numai celor de interes comunitar, cum ar fi de exemplu speciile de lileci identificați aici. Aceste păduri ar aduce un plus de valoare semnificativ și pentru peisajul ariei protejate și ar putea deveni o componentă esențială a programului de educație și conștientizare, precum și a celui de turism și recreere în acest sit ce se află în imediata vecinătate a uneia din cele mai mari orașe din România. În același context, menținerea arborilor seculari rari și dispersați pe toată suprafața ariei protejate devine de importanță majoră.

Deși reduse ca suprafață, pajiștile xerofile și mezoxerofile sunt importante pentru 3 din speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl și pentru 2 specii identificate la inventarieri: *Pulsatilla patens* și *Maculinea arion*. Chiar dacă aceste categorii de ecosisteme nu sunt incluse în Formularul standard, refacerea stării de conservare a speciei *Isophya stysi* și refacerea populațiilor de *Eriogaster catax* și *Colias myrmidone* depinde în totalitate de modul în care sunt gestionate aceste habitate de pajiști. Mai mult decât atât, în sit au fost identificate suprafețe cu *Pulsatilla patens*, specie foarte rară, dependentă de pajiști mezoxerofile.

Deși la inventarieri nu s-a găsit specia *Euphydrias maturna*, s-a observat existența luminișurilor cu plop tremurător, mesteacăn și salcie ce pot asigura condițiile favorabile pentru revenirea speciei. Este necesară menținerea sau refacerea acestui tip de luminișuri.

Pentru că aria protejată este situată în imediata vecinătate a municipiului Cluj, presiunile pentru realizarea de construcții pe suprafața ei sunt în continuă creștere. De asemenea, situația construcțiilor existente nu este întotdeauna clară, aceste investiții având impact mare asupra sitului nu numai prin suprafața ocupată din habitatele naturale sau semi-naturale, dar și prin efectele secundare pe care le antrenează: poluare și fragmentarea habitatelor prin realizarea de garduri.



Construcțiile, respectiv presiunile mari de urbanizare a zonei, afectează în mod semnificativ peisajul. În plus, transformarea pajiștilor în teren agricol precum și proiectele mari de infrastructură pot duce foarte ușor la schimbarea peisajului și la pierderea valorii acestuia. De asemenea o presiune antropică mărită duce la fragmentarea habitatului și la degradarea condițiilor de mediu optime pentru specii de faună și floră, având ca efect scăderea populațiilor sau chiar dispariția din această zonă a unor specii de interes conservativ.

Este foarte important ca activitățile ce se desfășoară în sit sau vecinătatea lui, indiferent că vorbim de agricultură, zootehnie sau turism, să aibă impact minim asupra peisajului și a mediului în general, să se identifice soluții și practici prietenoase cu mediul.

## D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

### **D.1. Organizarea teritorială a managementului**

În cazul siturilor Natura 2000, obiectivul principal de management este cel de menținere sau refacere a stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar din anexele Directivei Habitate, identificate în cadrul sitului, pentru a contribui la susținerea diversității biologice în regiune, ca suport pentru activitățile economice și pentru asigurarea condițiilor optime de viață.

Anumite suprafețe din cadrul sitului necesită o atenție sporită, fiind necesară menținerea habitatului în stare cât mai naturală, uneori chiar prin încurajarea proceselor naturale, cum ar fi, de exemplu, cazul habitatelor de pajiști umede, mlaștini și aninișuri. Altele necesită măsuri speciale de management, uneori asociate cu restricții în utilizarea resurselor naturale.

În baza analizei măsurilor de management, necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a valorilor de biodiversitate, se consideră că este oportună delimitarea unor suprafețe cu măsuri de management similare. Această delimitare are ca scop definirea și indicarea clară a activităților permise în diferitele zone ale ariei protejate și fundamentarea plăților compensatorii, în cazul în care acestea se impun din cauza restricțiilor.

Au fost definite suprafețe cu reguli specifice din punct de vedere al managementului așa cum reiese din harta din [Anexa nr. 2](#) și descrierea de mai jos.

Măsurile de management, respectiv restricțiile pentru fiecare categorie de suprafață sunt stabilite prin Planul operațional și Regulamentul ariei protejate. Măsurile de management definite în acest plan indică necesitatea definirii suprafețelor cu măsuri specifice de management, adică o organizare teritorială a managementului, după cum urmează:

Suprafețe de tip A – suprafețe destinate reabilitării habitatelor și speciilor vulnerabile. Nu sunt permise nici un fel de activități. Nu este permis accesul vizitatorilor. Se permit lucrări de refacere dacă este necesar. Aici se încadrează suprafețele cu *Pulsatilla patens*, mlaștinile și aninișurile.

Suprafețe de tip B – suprafețe cu restricție privind exploatarea resurselor naturale. Nu se permit activități care au ca scop exploatarea resurselor naturale, doar lucrările de refacere dacă este cazul. Sunt permise activitățile de educație și accesul vizitatorilor. Aici se încadrează Rezervația Făgetul Clujului și zonele cu situri arheologice în cazul cărora lucrările de refacere se vor aproba, în funcție de impactul pe care îl au asupra sitului arheologic. În cazul siturilor arheologice care pe harta din [Anexa nr. 2](#) apar doar sub formă de punct, suprafața care se ia în calcul este cea a sitului propriu zis plus o fâșie de minim 50 m, conform prevederilor legale în vigoare în domeniu.

Suprafețe de tip C – suprafețe de conservare pentru habitatele și speciile de interes comunitar, precum și alte specii de importanță conservativă. Se poate face exploatarea resurselor naturale, dar numai în conformitate cu măsurile din Planul de management, adică având în vedere cu prioritate cerințele de conservare. Aici se încadrează suprafețele din aria protejată care nu sunt de tipul A sau B.

Harta organizării teritoriale a managementului se prezintă în [Anexa nr. 2](#).

În situațiile în care, pe anumite suprafețe, se impun prin acest plan de management măsuri restrictive ce conduc la pierderi economice, altele decât cele impuse de legislație, aceste zone vor fi cartate și înregistrate, urmând ca, în condițiile legii, să se solicite acordarea de compensații pentru respectarea prevederilor restrictive din Planul de Management, în funcție de pierderile estimate, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu

modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

## **D.2. Planul operațional**

Pentru implementarea strategiei de management, prezentată la capitolul anterior, s-au definit principalele direcții de management pentru primii cinci ani de implementare a Planului de Management. Direcțiile descriu ceea ce trebuie realizat de către gestionarii terenurilor și resurselor de pe teritoriul ariei protejate și ceea ce trebuie să urmărească Custodele, în vederea realizării obiectivelor de management pentru programele definite în cadrul strategiei. Activitățile detaliate vor fi stabilite prin Planul de lucru anual. O parte dintre activitățile strict necesare sau recomandate sunt descrise în Capitolul D.3 în [Tabelul nr. 25](#) - Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri specifice. Totodată, măsuri specifice pentru conservarea speciilor și habitatelor, ce pot fi adoptate de către Custode, sunt redată în fișa fiecărei specii.

În ceea ce privește responsabilitatea implementării direcțiilor de management descrise în Planul operațional, responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la obiectivele ariei protejate revine proprietarilor și gestionarilor de drept. De asemenea, așa cum s-a precizat și la capitolul A. Introducere, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul ariei protejate, în conformitate cu prevederile Planului de management, revine autorităților competente, în colaborare cu administratorul ariei protejate, fapt reflectat în coloana "Responsabilitate pentru implementare" din [Tabelul 24](#). Custodele propune măsurile și activități de management în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu gestionarii, a modalităților în care se pot implementa direcțiile stabilite. Ca urmare, atunci când se definesc Direcțiile de management - coloana 1 a [Tabelului 24](#) - acestea se referă nu numai la obligațiile sau acțiunile realizate de Custode, ci și la cele ale factorilor interesați direct implicați.

Având în vedere faptul că în prezent nici un administrator de arie protejată nu are asigurat un sprijin financiar sigur și continuu, direcțiile de management au fost prioritizate după cum urmează:

- **prioritatea 1** – direcțiile de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora Custodele trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;
- **prioritatea 2** – direcțiile importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Custodele va depune eforturi pentru a le realiza;
- **prioritatea 3** – direcții care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ aria protejată. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare.

**Indicatorii de finalizare** arată valorile care ar trebui atinse în mod ideal în urma acțiunilor de management. Acești indicatori au fost cuantificați în toate situațiile în care acest lucru a fost posibil. Sunt însă câțiva indicatori pentru care nu a fost posibil să se determine valoarea în momentul de față, urmând ca administratorul să stabilească valorile în colaborare cu specialiștii relevanți în perioada de implementare.

### **Măsurile de management propuse pentru habitate și specii de interes comunitar**

#### **7210\*** Mlaștini calcaroase cu *Cladium mariscus* și specii de *Caricion davallianae*

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7210\* în stare favorabilă de conservare;
- c) Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatului 7210\*;
- d) Interzicerea pășunatului în habitatul 7210\*;
- e) Interzicerea oricărei intervenții în zonă, care poate duce la scăderea aportului hidric, atât suprateran, cât și subteran în habitatul mlaștinoase 7210\*;
- f) Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatul 7210\*.

#### **7230** Mlaștini alcaline

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare;
- c) Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatului 7230;
- d) Interzicerea pășunatului în habitatul 7230;
- e) Interzicerea oricărei intervenții în zonă, care poate duce la scăderea aportului hidric, atât suprateran, cât și subteran în habitatul mlaștinoase 7230;
- f) Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatul 7230.

**9170** Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*

- a) Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatul 9170;
- b) Inițierea lucrărilor de refacerea a arboretelor artificiale și total derivate pentru reconstituirea a cel puțin 10 % din habitatul 9170;
- c) Păstrarea arborilor bătrâni care asigură adăpost și hrană numeroaselor specii de faună în habitatul 9170.

***Adenophora liliifolia***

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de desemnare a unei rezervații în Colonia Făget;
- c) Refacerea min. 25% a pajiștilor umede cu *Molinia caerulea* – 6410;
- d) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare;
- e) Menținerea/ refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a speciei *Adenophora liliifolia*;
- f) Interzicerea/reglementarea pășunatului în habitatele 7230, 6410;

Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatele 7230, 6410;

Refacerea populațiilor de *Adenophora liliifolia*.

### ***Eleocharis carniolica***

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de desemnare a unei rezervații în Colonia Făget;
- c) Refacerea min. 25% a pajiștilor umede cu *Molinia caerulea* – 6410;
- d) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare;
- e) Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a speciei *Eleocharis carniolica*;
- f) Refacerea populațiilor de *Eleocharis carniolica*;
- g) Interzicerea/reglementarea pășunatului în habitatele 7230, 6410;
- h) Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatele 7230, 6410.

### ***Ligularia sibirica***

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de desemnare a unei rezervații în Colonia Făget;
- c) Refacerea min. 25% a pajiștilor umede cu *Molinia caerulea* 6410;
- d) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare;
- e) Interzicerea/reglementarea pășunatului în habitatele 7230, 6410;
- f) Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatele 7230, 6410.

### ***Liparis loeselii***

- a) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor;
- b) Elaborarea studiilor și depunerea documentației pentru propunerea de desemnare a unei rezervații în Colonia Făget;
- c) Refacerea habitatului de mlaștini, min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare;
- d) Interzicerea pășunatului în habitatul 7230;
- e) Interzicerea totală a captărilor și desecărilor în habitatul 7230.

### ***Colias myrmidone***

- a) Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190, min 25% pajiști mezofile în stare de conservare favorabilă;
- b) Menținerea a cel puțin 15%-25% acoperire cu arbuști, *Prunus spinosa*, *Rubus* sp.

### ***Eriogaster catax***

- a) Se va pășuna de preferință cu vite mari, iar dacă se pășunează și cu oi, procentul de ovine se recomandă nu va depăși 30% ovine;
- b) Menținerea a cel puțin 5% acoperire cu arbuști, *Prunus spinosa*, *Crataegus monogyna*.

### ***Euphydrias maturna***

- a) Menținerea și refacerea pajiștilor - inclusiv a poienilor - favorabile pentru specia *Euphydrias maturna*;
- b) Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu *Prunus spinosa* și *Rubus* sp. de-a lungul lizierei pe aceeași lungime pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru *Euphydrias maturna*.

### ***Isophya stysi***

- a) Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190, min 25% pajiști

mezofile în stare de conservare favorabilă;

- b) Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea exemplarelor de *Prunus spinosa*, *Rubus* spp. în sit pe cel puțin 5% din suprafața habitatelor prin interzicerea curățirii totale a pajiștii și încurajarea utilizatorilor să păstreze speciile de plante gazdă;
- c) Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar *Isophya stysi*, min. 5 ha fânețe.

### ***Leptidea morsei***

- a) Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190, min 25% pajiști mezofile în stare de conservare favorabilă;
- b) Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu *Prunus spinosa* și *Rubus* sp. de-a lungul lizierei pe aceeași lungime pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru *Leptidea morsei*.

### ***Lycaena dispar***

- a) Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a speciei *Lycaena dispar*;
- b) Menținerea cursurilor naturale de apă.

### ***Maculinea teleius***

Asigurarea habitatului favorabil pentru specia *Maculinea teleius* min 25% pajiște umede în stare favorabilă;

Interzicerea pășunatului.



Tabelul nr. 24.

## Principalele direcții de management

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar								
Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management								
<i>Obiectiv specific:</i> Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.								
Direcții de management	Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.1.1. Elaborarea documentației și promovarea propunerii de îmbunătățire a limitelor Rezervației Făgetul Clujului	Documentația elaborată și depusă la autoritatea publică centrală pentru protecția mediului pentru a extinde la 330 ha Rezervația Făgetul Clujului							Custode, Agenția pentru Protecția Mediului Cluj, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
	Cel puțin 14 de specii de păsări, 1 specie de reptile și respectiv 1 specie de amfibieni de interes național protejate	1	√	√				
	330 ha păduri bătrâne, habitate pentru specii de păsări și lilieci de interes național protejate							
1.1.2. Delimitarea corectă și elaborarea propunerii de	Harta cu amplasamentul corect al Rezervației	1	√	√				Custode, Agenția

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>		
<b>Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>		
<b>Obiectiv specific:</b> Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.		
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	
	<b>Prioritate</b>	
	<b>Anul 1</b>	
	<b>Anul 2</b>	
	<b>Anul 3</b>	
	<b>Anul 4</b>	
	<b>Anul 5</b>	
	<b>Responsabilitatea principală pentru implementare</b>	
îmbunătățire a limitelor Rezervației Valea Morilor	<p>Documentația elaborată și depusă la autoritatea publică centrală pentru protecția mediului pentru a extinde la 18 ha Rezervația Valea Morilor</p> <p>Cel puțin 2 specii de interes național și 4 specii de plante rare relicte glaciare protejate</p> <p>Documentația elaborată și depusă la Minister pentru 21 ha rezervație</p> <p>Cel puțin 2 specii de interes național și 3 specii de plante rare, relicte glaciare protejate, într-un mozaic de mlaștini alcaline și pajști</p>	<p>2</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>pentru Protecția Mediului Cluj, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor</p> <p>Custode, Agenția pentru Protecția Mediului Cluj, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor</p>
1.1.3. Elaborarea propunerii de desemnare a Rezervației Colonia Făget - rezervație de tip botanic		

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar		Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management							
Obiectiv specific: Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.		Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
Direcții de management	înmlăștinite.			1	✓	✓	✓	✓	
1.1.4. Propunere de îmbunătățire a limitelor sitului pentru a se include habitatele critice pentru speciile de interes comunitar: <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Colias myrmidone</i> , <i>Euphydryas matura</i> , <i>Leptidea morsei</i> , <i>Lycæna dispar</i> , <i>Maculinea teleius</i> , și pentru asigurarea suprafeței minime necesare pentru conservarea habitatelor 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 - Mlaștini alcaline		cel puțin 2232,33 ha sit conform distribuției actuale a speciilor și habitatelor- <a href="#">Anexa nr. 3</a> și <a href="#">Anexa nr. 4</a>	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
1.1.5. Cartarea și analiza habitatelor de interes conservativ propuse a fi introduse în Formularul standard		Cel puțin 8 habitate cartate Ha habitate inventariate și cartate	3	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
1.1.6. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes comunitar și național, altele decât cele incluse în		Nr. măsuri elaborate / adaptate	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>								
<b>Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor arilor protejate și măsuri generale de management</b>								
<b>Obiectiv specific:</b> Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.								
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Anul 1</b>	<b>Anul 2</b>	<b>Anul 3</b>	<b>Anul 4</b>	<b>Anul 5</b>	<b>Responsabilitatea principală pentru implementare</b>
Formularul standard								
1.1.7. Studiarea posibilităților de refacere și inițierea unor proiecte pentru refacere a habitatelor și speciilor de interes conservativ propuse pentru a fi introduse în Formularul standard	Studiu fezabilitate pentru refacerea habitatelor și speciilor  Nr. proiecte de refacere	3	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
1.1.8. Prevenirea fragmentării și distrugerii habitatelor/ speciilor prin reglementarea construirii/ modernizării infrastructurii de transport și reglementarea accesului motorizat	km drum construit/modernizat fără extindere cu una sau mai multe benzi, construire poduri, pasaje, viaducte etc.  Nr. acte contravenționale pentru acces motorizat  Hartă/informații publice cu drumurile deschise circulației publice	1	✓	✓	✓	✓	✓	Autorități locale. Custode

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>								
<b>Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor arilor protejate și măsuri generale de management</b>								
<b>Obiectiv specific:</b> Asigurarea suprafețelor minime necesare conservării habitatelor și speciilor importante pentru conservare.								
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Anul 1</b>	<b>Anul 2</b>	<b>Anul 3</b>	<b>Anul 4</b>	<b>Anul 5</b>	<b>Responsabilitatea principală pentru implementare</b>
1.1.9. Reglementarea construcțiilor din sit pe toate suprafețele cu obiective de conservare, pentru a preveni degradarea habitatelor și speciilor de interes conservativ	0 construcții noi în sit în zonele cu obiective de conservare  0 km garduri construite în sit care să afecteze obiectivele de conservare	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
1.1.10. Prevenirea/ combaterea poluării „fizice” – deșeuri - și chimice în sit pentru menținerea unor condiții corespunzătoare pentru habitate și specii	0 ha zone cu deșeuri	1	✓	✓	✓	✓	✓	Primării, Custode

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru cel puțin 75% din habitatele mlăștinoase și 25% din habitatele de pajiști și pentru cele critice menținerii / refacerii populațiilor de speciilor de interes conservativ prin măsuri active de management, realizate împreună cu proprietarii și gestionarii terenurilor respective.	

Direcții de management	Indicator de finalizare	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 - Mlaștini alcaline precum și a pajiștilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> – 6410 pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Liparis loeselii</i>	Min. 75 % din habitatul 7210* în stare favorabilă de conservare Min. 75 % habitat 7230 în stare favorabilă de conservare Min. 25% din pajiști umede cu <i>Molinia caerulea</i> în stare favorabilă de conservare	Custode
1.2.2. Menținerea unei fâșii de cel puțin 200 m în jurul mlaștinilor fără exploatare masei de lemnoase , atât în interiorul cât și afara ariei protejate, dacă mlaștina se extinde în afara limitelor ariei protejate	Km de fâșie pădure existentă în jurul mlaștinilor 2 ha fâșie în care s-au făcut exploatarea	Custode
1.2.3. Asigurarea habitatului favorabil pentru speciile <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> prin menținerea și refacerea pajiștilor umede - 6410 și interzicerea totală a construitului în zonele de habitat	Min. 25% pajiști umede în stare favorabilă	Proprietari, Custode
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a	Min. 75% anișuri	Custode, Ocoale
	Prioritate	
	1	Anul 1
	1	Anul 2
	1	Anul 3
	1	Anul 4
	1	Anul 5

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar		Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști	Direcții de management								
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru cel puțin 75% din habitatele mlăștinoase și 25% din haitatele de pajiști și pentru cele critice menținerii / refacerii populațiilor de specii de interes conservativ prin măsuri active de management, realizate împreună cu proprietarii și gestionarii terenurilor respective.									
	aninișurii din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 - Mlaștini alcaline și a speciilor - <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Lycena dispar</i>	ha aninișuri în stare favorabilă de conservare  0 km cursuri naturale de apă regularizate sau afectate de construcții hidrotehnice							silvice, proprietari de terenuri
	1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile - 6210, 6190 - în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i>	Min. 25% pajiști mezofile în stare de conservare favorabilă	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
	1.2.6. Menținerea și refacerea pajiștilor - inclusiv a poienilor - favorabile pentru specia <i>Euphydryas maturna</i>	Pâlcuri de arbuști în medie de 8-10m <sup>2</sup> /1000m <sup>2</sup>	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, proprietari
	1.2.7. Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pulsatilla patens</i> prin managementul durabil al pajiștilor	0 ha pajiști cu <i>Pulsatilla patens</i> pășunate  Nr. acte de contravenție pentru pășunat în	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, proprietari

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar		Indicator de finalizare	Direcții de management	Responsabilitatea principală pentru implementare				
Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști								
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru cel puțin 75% din habitatele mlăștinoase și 25% din habitatele de pajiști și pentru cele critice menținerii / refacerii populațiilor de specii de interes conservativ prin măsuri active de management, realizate împreună cu proprietarii și gestionarii terenurilor respective.		Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	
și refacerea de fânețe		pajiștile cu <i>Pulsatilla patens</i>  0,3 – 0,7 Unitate Vită Mare/ha încărcătură în pajiștile în care se permite pășunatul, altele decât cele cu <i>Pulsatilla patens</i>  Min. 5 ha fânețe  0 ha incendiate						
1.2.8. Reglementarea construcțiilor și a amenajărilor aferente de-a lungul cursurilor de apă permanentă și temporară care se afla la limita sitului, și în afara sitului		0 km albie majoră afectată	1	√	√	√	√	√





Direcții de management	Indicator de finalizare	Responsabilitate a principală pentru implementare
1.3.1. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată	87,56 ha aninișuri delimitate în fond forestier pe teren și în amenajamentele silvice Ha aninișuri în stare favorabilă de conservare 0 km cursuri naturale de apă regularizate sau afectate de construcții hidrotehnice	Custode, ocoale silvice
1.3.2. Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus</i> sp. de-a lungul lizierei pe aceeași lungime pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru <i>Leptidea morsei</i> , <i>Euphydryas maturna</i> .	Km lizieră Km fâșie de 10m cu arbuști de-a lungul întregii liziere - 100%	Custode, ocoale silvice
1.3.3. Menținerea / refacerea stării de conservare favorabilă habitatului 91H0	Nr. ua cu tipul de pădure redefinit Ha habitat 91H0 în stare favorabilă de conservare	Direcția Silvică, Custode
	Prioritate	
	Anul 1	2 ✓
	An ul 2	✓
	Anul 3	✓
	Anul 4	✓
	Anul 5	✓

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>								<b>Responsabilitate a principală pentru implementare</b>
<b>Subprogramul 1.3: Conservarea habitatelor forestiere</b>								
<b>Obiectiv specific:</b> Asigurarea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele forestiere de interes comunitar prin menținerea și prin inițierea acțiunilor de refacere pentru cel puțin 25% din suprafața acestora și menținerea habitatelor forestiere de interes conservativ critice pentru populațiile speciilor de interes conservativ.								
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	
	Ha habitat 91H0 în care s-au inițiat măsuri de refacere							
1.3.4. Menținerea de arborilor seculari pe toată suprafața sitului	Nr. arbori seculari	1	✓	✓	✓	✓	✓	
1.3.5. Conducerea arboretelor din suprafața propusă a fi inclusă în Rezervația Făget spre starea de arborete seculare pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor de liliaci de interes comunitar și național	Nr. ua cu lucrări de exploatare	1	✓	✓	✓	✓	✓	
1.3.6. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91H0	Ha habitate în care s-au inițiat lucrările de refacere	1	✓	✓	✓	✓	✓	
1.3.7. Inițierea lucrărilor de refacerea a arboretelor artificiale și	Nr. proiecte de refacere	1	✓	✓	✓	✓	✓	

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar		Indicator de finalizare						Responsabilitate a principală pentru implementare
Subprogramul 1.3: Conservarea habitatelor forestiere		Prioritate						
Obiectiv specific: Asigurarea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele forestiere de interes comunitar prin menținerea și prin inițierea acțiunilor de refacere pentru cel puțin 25% din suprafața acestora și menținerea habitatelor forestiere de interes conservativ critice pentru populațiile speciilor de interes conservativ.		Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5		
Direcții de management	Indicator de finalizare							
total derivate pentru reconstituirea a cel puțin 10 % din habitatele 9170, 9130, 91Y0, 9110, 91H0	10 % suprafețe în care s-au inițiat lucrările de refacere						Custode	
1.3.8. Menținerea habitatelor favorabile pentru <i>Chilosoma banatica</i> în făgete	0 km din cursurile de râuri afectate de lucrări de regularizare Min. 5 m <sup>3</sup> /ha lemn mort de-a lungul râurilor	1	✓	✓	✓	✓	Ocoale silvice, Custode	
1.3.9. Păstrarea arborilor bătrâni care asigură adăpost și hrană numeroaselor specii de faună: <i>Eptesicus serotinus</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Pipistrellus pygmaeus</i> , <i>Lucanus cervus</i> în habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91E0*, 91H0	Min. 12 exemplare/ha	1	✓	✓	✓	✓	Ocoale silvice, Custode	
1.3.10. Interzicerea pășunatului și a trecerii animalelor domestice	0 ha afectate de pășunat	1	✓	✓	✓	✓	ITRSV, Ocoale	

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>									
<b>Subprogramul 1.3: Conservarea habitatelor forestiere</b>									
<b>Obiectiv specific:</b> Asigurarea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele forestiere de interes comunitar prin menținerea și prin inițierea acțiunilor de refacere pentru cel puțin 25% din suprafața acestora și menținerea habitatelor forestiere de interes conservativ critice pentru populațiile speciilor de interes conservativ.									
<b>Direcții de management</b>		<b>Indicator de finalizare</b>					<b>Responsabilitate a principală pentru implementare</b>		
în habitatele forestiere		Nr. acte de contravenție					Anul 1		
							Anul 2		
							Anul 3		
							Anul 4		
							Anul 5		
							Anul 6		
		Prioritate							

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>									
<b>Subprogramul 1.4: Conservarea speciilor</b>									
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru speciile de interes comunitar și pentru speciile de interes național; pentru cel puțin 25% din speciile de interes conservativ din sit.									
<b>Direcții de management</b>		<b>Indicator de finalizare</b>					<b>Responsabilitate a principală pentru implementare</b>		
							Anul 1		
							Anul 2		
							Anul 3		
							Anul 4		
							Anul 5		
							Anul 6		
		Prioritate							

<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>		<b>Indicator de finalizare</b>	<b>Responsabilitate a principală pentru implementare</b>				
<b>Subprogramul 1.4: Conservarea speciilor</b>							
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru speciile de interes comunitar și pentru speciile de interes național; pentru cel puțin 25% din speciile de interes conservativ din sit.		Proritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	<b>Proritate</b>	<b>Anul 1</b>	<b>Anul 2</b>	<b>Anul 3</b>	<b>Anul 4</b>	<b>Anul 5</b>
1.4.1. Asigurarea protecției suprafețelor cu <i>Pulsatilla patens</i>	0,3782 ha în regim special de protecție	1	✓	✓	✓	✓	✓
1.4.2. Refacerea populațiilor de <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselli</i> , <i>Pulsatilla patens</i>	Ha refăcute pentru fiecare specie	2	✓	✓	✓	✓	✓
1.4.3. Asigurarea protecției speciilor <i>Adonophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Pulsatilla patens</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Galanthus nivalis</i> , <i>Daphne cneorum</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Iris sibirica</i> pe toate suprafața sitului	În Rezervația Valea Morilor  În Rezervația Colonia Făget  Nr. contravenții pentru colectare	2	✓	✓	✓	✓	✓
1.4.4. Elaborarea și implementarea de măsuri pentru prevenirea extinderii și controlul speciilor invazive	Studiu privind prezența speciilor invazive și posibilele măsuri de control  Ha în care s-au efectuat lucrări de control	3	✓	✓	✓	✓	✓

Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar		Responsabilitate a principală pentru implementare					
Subprogramul 1.4: Conservarea speciilor		Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	
Direcții de management	Indicator de finalizare	Prioritate					
<b>Obiectiv specific:</b> Inițierea acțiunilor de refacere a stării favorabile de conservare pentru speciile de interes comunitar și pentru speciile de interes național; pentru cel puțin 25% din speciile de interes conservativ din sit.							
1.4.5. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciei <i>Bombina variegata</i> și altor specii de amfibieni de interes comunitar	Nr. specii invazive asupra cărora s-a acționat  Ha habitat favorabil pentru specia <i>Bombina variegata</i>  Stare de conservare favorabilă pentru fiecare specie de amfibieni identificată în zona sit	1	✓	✓	✓	✓	Custode

<b>Programul.2: Managementul vizitatorilor</b>								
<b>Obiectiv:</b> Asigurarea condițiilor necesare pentru ca ariile protejate din zona Făget – Valea Morii să devină o zonă de vizitare atractivă fără a afecta valorile naturale pentru care au fost desemnate.								
<b>Direcții de management</b>	<b>Indicator de finalizare</b>	<b>Prioritate</b>	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	<b>Responsabilitatea principală pentru implementare</b>
2.1. Planificarea și realizarea traseelor de vizitare pentru promovarea zonelor atractive fără impact asupra valorilor ariei protejate	Km și nr. trasee marcate Nr. tipuri / metode de interpretare utilizate	2	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
2.2. Încurajarea includerii valorilor ariei protejate în pachete de programe turistice și promovarea lor în parteneriat cu factori interesați relevanți	Cel puțin 3 pachete de programe turistice integrează aria protejată	3	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, turoperatori din zonă
2.3. Promovarea includerii valorilor naturale ale ariei protejate în strategiile de turism local și regional, colaborarea cu centrele de informare și promovare turistică ale comunelor de pe teritoriul sitului, a județului, regiunii și a municipiului Cluj-Napoca	Nr. participări la întâlniri de planificare strategică locale sau regionale	3	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
2.4. Menținerea și promovarea zonelor importante din punct de vedere arheologic și introducerea lor în pachetele turistice pentru	a. Cartarea zonelor cu obiective arheologice	3	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, Universitatea



creșterea atractivității ariei protejate	b. Colaborarea cu Universitatea Babeș-Bolyai, de Istorie și Filozofie Cluj Napoca pentru identificarea de resurse în vederea studierii și promovării lor  c. Interzicerea construcțiilor și a infrastructurii care poate dăuna siturilor arheologice  d. Identificarea de resurse pentru prezentarea / promovarea acestor valori	Babeș-Bolyai									
2.5. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte / programe pentru realizarea infrastructurii de vizitare	Cel puțin un proiect include și componentă de realizare / îmbunătățire a infrastructurii de vizitare	Custode	3	√	√	√	√	√	√		

<b>Programul 3: Conștientizare și educație</b>											
<b>Obiectiv:</b> Asigurarea colaborării și sprijinului factorilor interesați relevanți pentru refacerea condițiilor necesare habitatelor și speciilor de interes comunitar și îmbunătățirea nivelului de înțelegere a importanței naturii de către copii.											
<b>Direcții de management</b>	Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1								
			Anul 2								
			Anul 3								
			Anul 4								
			Anul 5								
			<b>Responsabilitatea principală</b>								

										pentru implementare
3.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	Plan de comunicare	1	✓							Custode
3.2. Informarea/conștientizarea administratorilor și proprietarilor cu privire la beneficiile măsurilor de management	100 % din proprietari informați Nr. evenimente organizate	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
3.3. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor interesați legat de managementul ariei protejate	Minim 1 zi / lună	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
3.4. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul ariei protejate prin mass media și pagina web a ariei protejate	Min. 10 apariții/an în presă Min. 20 știri pe an pe pagina web	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
3.5. Amplasarea de panouri informative despre aria protejată și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariei protejate	20 de panouri	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
3.6. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de aria protejată și de promovare a acesteia	Min. 2/an	3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
3.7. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale	Min. 2/an	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, ONG-uri de mediu, Agenția pentru

										Protecția Mediului
	Min. 2/an									Custode, ONG- uri de mediu, Agenția pentru Protecția Mediului CJ
3.8. Organizare activități practice de educație ecologică pe teren			1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3.9. Realizarea unui punct de informare și /sau centru de educație pentru aria protejată			3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode

#### **Programul 4: Management și monitorizare**

**Obiectiv:** Asigurarea resurselor necesare pentru managementul eficient al sitului și monitorizarea biodiversității și a activităților umane.

Direcții de management	Indicator de finalizare	Prioritate						Responsabilitatea principală pentru implementare
		Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5		
4.1. Emiterea avizelor și apunțelor de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului al planurilor / proiectelor / activităților	Nr. puncte de vedere  Nr. avize	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.2. Respectarea prevederilor legale privind sistemul de tarify pentru toate serviciile oferite de custode	Nr. tarify conforme prevederilor legale	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode

4.3. Verificarea implementării / respectării măsurilor de management al valorilor ariei protejate, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	Nr. contravenții	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.4. Observarea / verificarea modului în care se realizează managementul terenurilor și a resurselor naturale în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ	Cel puțin 10 patrulări pe lună în medie	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.5. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în aria protejată	Cel puțin 4 patrulări comune pe an	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode, ITRSV, Garda de Mediu CJ
4.6. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora pentru asigurarea resurselor necesare pentru menținerea unei echipe minime de management al ariei protejate și pentru implementarea măsurilor de management	Minim 3 persoane cu contract permanent de muncă <sup>1</sup>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.7. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea ariei protejate	Minim 3 cursuri/schimburi de experiență pe an	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.8. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice	Cel puțin 30 voluntari cooptați	3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.9. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare	Valoare reparații / întreținere	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode
4.10. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-uri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare	Cel puțin 3 parteneriate	3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Custode

<sup>1</sup> A se vedea explicații la Capitolul E2

<p>pentru management și implementarea planului de management</p>								<p>Custode</p>
<p>4.1.1. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante</p>	<p>Lista temelor identificate</p> <p>Cel puțin o temă în curs de cercetare</p>	<p>Un sediu</p>	<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.2. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare</p>		<p>1 plan de lucru pe an</p>	<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.3. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui după necesități</p>	<p>Cel puțin 2 mijloace de transport</p>		<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.4. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren</p>	<p>Cel puțin 6 protocoale de monitorizare elaborate</p>		<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.5. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la inventarierea florei și faunei</p>	<p>Colectarea cel puțin a informațiilor legate de activitățile cu prioritatea 1</p>		<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.6. Implementarea Planului de Monitoring al ariei protejate</p>	<p>Cel puțin o evaluare pe an</p>		<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.7. Evaluarea eficienței managementului ariei protejate</p>	<p>Cel puțin o analiză pe an</p>		<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>
<p>4.1.8. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize</p>			<p>1</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>Custode</p>

### **D.3. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea Planului operațional**

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul operațional este necesar să fie planificate și să fie realizate Activități de management și să fie stabilite măsuri specifice, respectiv să se asigure aplicarea legislației. În acest subcapitol se prezintă acțiuni și măsuri specifice ce se vor implementa de către Custodele ariei protejate.

Activitățile specifice vor fi incluse în planurile anuale, iar măsurile specifice se vor reflecta în Regulamentul ariei protejate

*În tabelul nr. 25 de mai jos, sunt prezentate posibile Activități și măsuri specifice ce se impun pentru realizarea unora din măsurile de management.* Activitățile și măsurile prezentate în tabelul de mai jos *nu sunt singurele* ce se pot defini pe perioada de implementare a Planului de Management. În baza prevederilor din Planul operațional vor fi definite și alte Activități și măsuri, care vor fi incluse în planurile anuale de lucru. În măsura în care, în perioada de implementare, vor fi stabilite Activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, Custodele se obligă să se consulte cu aceștia.

Tabelul nr. 25.

**Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri specifice**

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
1.1.1. Elaborarea și promovarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Făgetul Clujului	<p>a. Întocmirea documentației preliminare pentru propunere de îmbunătățirea limitelor Rezervației Făgetul</p> <p>b. Informarea factorilor interesați cu privire la propunere și la necesitatea extinderii.</p> <p>c. Consultarea factorilor interesați și definitivarea propunerii de îmbunătățirea limitelor și a măsurilor de management necesare.</p> <p>d. Înaintarea documentației către autoritatea centrală pentru protecția mediului</p> <p>e. Asigurarea protecției și conservării speciilor și habitatelor înainte și după depunerea documentației , conform prevederilor legale.</p> <p>f. Revizuirea Planului de Management – dacă este necesar – după aprobarea extinderii, pentru a reflecta măsurile necesare speciilor de interes conservativ incluse în rezervație.</p>
1.1.2. Delimitarea corectă și elaborarea	a. Întocmirea documentației preliminare pentru

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
<p>propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Valea Morilor</p>	<p>justificarea corecturii necesare la localizarea rezervației.</p> <p>b. Elaborarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Valea Morilor.</p> <p>c. Informarea factorilor interesați cu privire la propunere și la necesitatea extinderii</p> <p>d. Consultarea factorilor interesați și definitivarea propunerii de îmbunătățirea limitelor și a măsurilor de management necesare.</p> <p>e. Înaintarea documentației către autoritatea centrală pentru protecția mediului.</p> <p>f. Asigurarea protecției și conservării speciilor și habitatelor înainte și după depunerea documentației, conform prevederilor legale.</p> <p>g. Revizuirea Planului de Management – dacă este necesar – după aprobarea extinderii Rezervației Valea Morilor, pentru a reflecta măsurile necesare speciilor de interes conservativ incluse în rezervație.</p>
1.1.3. Elaborarea propunerii de desemnare	a. Întocmirea documentației preliminare pentru



Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
a Rezervației Colonia Făget - rezervație de tip botanic	<p>desemnarea Rezervației.</p> <p>b. Informarea factorilor interesați.</p> <p>c. Consultarea factorilor interesați și definitivarea propunerii și a măsurilor de management necesare.</p> <p>d. Înaintarea documentației către autoritatea centrală pentru protecția mediului.</p> <p>e. Asigurarea protecției și conservării speciilor și habitatelor înainte și după depunerea documentației, conform prevederilor legale.</p> <p>f. Revizuirea Planului de Management – dacă este necesar – după aprobarea extinderii, pentru a reflecta măsurile necesare speciilor de interes conservativ incluse în rezervație.</p>
1.1.4. Propunerea de îmbunătățire a limitelor sitului pentru a se include habitatele critice pentru speciile de interes comunitar: <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Colias myrmidone</i> , <i>Euphydryas matura</i> , <i>Leptidea morsei</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Maculinea teleius</i> , și	<p>a. Formularea propunerilor.</p> <p>b. Îmbunătățirea limitelor este critică în Valea Morii</p> <p>c. Îmbunătățirea limitelor este foarte important să se facă în Colonia Făget pentru situl de importanță comunitară pentru mlaștini. Aici s-a</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
<p>pentru asigurarea suprafeței minime necesare pentru conservarea habitatelor 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i>- și 7230 -Mlaștini alcaline</p>	<p>găsit singura populația viabilă de <i>Adenophora liliifolia</i>, <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Maculnea teleius</i> și <i>Liparis loeselii</i></p> <p>d. Revizuirea Planului de Management – dacă este necesar – după aprobarea extinderii, pentru a reflecta măsurile necesare speciilor de interes conservativ incluse în rezervație.</p>
<p>1.1.5. Cartarea și analiza habitatelor de interes conservativ propuse a fi introduse în Formularul standard și în lista habitatelor de interes național</p>	<p>Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.</p>
<p>1.1.6. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes comunitar și național, altele decât cele incluse în Formularul standard</p>	<p>a. Refacerea Formularului standard pentru reflectarea corespunzătoare a valorilor de conservare din sit. Elaborarea propunerii de includere a tuturor speciilor și habitatelor de interes comunitar și național din sit:</p> <p>- <i>Maculnea nausithous</i>, <i>Euplagia quadripunctaria</i>, <i>Lucanus cervus</i>, <i>Chilostoma banaticum</i>, <i>Bombina variegata</i>, <i>Triturus cristatus</i>, <i>Lissotriton vulgaris ampelensis</i>, <i>Pelobates fuscus</i>, <i>Bufo bufo</i>, <i>Hyla arborea</i>, <i>Rana temporaria</i>, <i>Rana dalmatina</i>, <i>Eptesicus serotinus</i>, <i>Nyctalus noctula</i>, <i>Pipistrellus pipistrellus</i>, <i>Pipistrellus pygmaeus</i>, <i>Pulsatilla patens</i>.</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
	<p>-9110 Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>,  9130 Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>,  91E0* Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> - <i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>,  91H0 Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>,  91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen, 6410 Pajiște dacice de <i>Molinia caerulea</i>, 6210 Pajiști seminaturale uscate și faciesuri de tufișuri pe substraturi calcaroase - <i>Festuco-Brometalia</i> -,  6190 Pajiști panonice de stâncării - <i>Stipo-Festucetalia pallentis</i></p> <p>b. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes național:  <i>Maculinea arion</i>  <i>Neptis sappho</i></p> <p>c. Scoaterea speciei <i>Emys orbicularis</i> din Formularul standard.</p> <p>d. Includerea cu prioritate a speciilor  <i>Maculinea nausithous</i>, <i>Pulsatilla patens</i>,  <i>Chilostoma banaticum</i></p> <p>e. Includerea cu prioritatea a habitatelor 91H0, 91Y0 și 91E0*.</p>

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.1. Promovarea îmbunătățirii limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>	
1.1.7. Studiarea posibilităților de refacere și inițierea unor proiecte pentru refacere a habitatelor și speciilor de interes conservativ propuse pentru a fi introduse în Formularul standard și în lista de conservare a pentru interes național	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.1.8. Prevenirea fragmentării și distrugerii habitatelor/ speciilor prin reglementarea construirii/ modernizării infrastructurii de transport și reglementarea accesului motorizat	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.1.9. Reglementarea construcțiilor din sit, pentru a preveni degradarea habitatelor și speciilor de interes conservativ	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.1.10. Prevenirea/ combaterea poluării „fizice” – deșeuri - și chimice în sit pentru menținerea unor condiții corespunzătoare pentru habitate și specii	Reglementarea lucrărilor de modernizare a drumurilor din interiorul ariei protejate, ținând cont de impactul potențial al creșterii traficului și de prioritățile strategice ale zonei în care se află aria protejată.

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium</i>	a. Interzicerea oricărei intervenții în zonă, care poate duce la scăderea aportului hidric,

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
<p><i>mariscus</i>) - și 7230 - Mlaștini alcaline - precum și a pajistilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> – 6410 - pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Adenophora liliifolia</i>, <i>Eleocharis carniolica</i>, <i>Liparis loeselii</i></p>	<p>atât suprateran, cât și subteran în habitatele mlaștinoase 7210* și 7230, habitatele cu specia <i>Adenophora liliifolia</i>, <i>Eleocharis carniolica</i>, <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Liparis loeselii</i>.</p> <p>b. Interzicerea pășunatului în habitatele 7210*, 7230</p> <p>c. Interzicere utilizării îngrășămintelor chimice și a pesticidelor pe o distanță pe minim 50 m de limita mlaștinilor.</p> <p>d. Interzicerea scoaterii lemnului din exploatări forestiere prin habitatele acestor specii</p> <p>e. Elaborarea unui studiu hidrografic pentru stabilirea potențialului de refacere.</p> <p>f. Refacerea și menținerea regimului hidric - în baza studiului - natural în zona Colonia Făget, Valea Morii.</p> <p>g. Interzicerea totală a captărilor și desecărilor pe toată suprafața al ariei protejate</p> <p>h. Reglementarea pășunatului pentru pajiștile</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
	<p>cu <i>Molinia caerulea</i></p> <p>i. Identificarea de măsuri de refacere a suprafețelor umede degradate prin procesele naturale</p> <p>j. Interzicerea îngrădirilor pe toată suprafața habitatelor mlăștinoase 7210* și 7230</p> <p>k. Menținerea acoperirii actuale cu stuf - controlul succesiuni naturale a habitatelor</p>
1.2.2. Menținerea unei fâșii de cel puțin 200 m în jurul mlaștinilor fără exploatare masei de lemnoase, atât în interiorul cât și afara ariei protejate - dacă mlaștina se extinde în afara limitelor ariei protejate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.2.3. Asigurarea habitatului favorabil pentru speciile <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> prin menținerea și refacerea pajiștilor umede – 6410 - și interzicerea totală a construitului în zonele de habitat	<p>a. Interzicerea pășunatului</p> <p>b. Asigurarea menținerii pajiștii prin cosit bianual înainte de 15 iunie și după 15 august.</p> <p>c. Menținerea unei acoperiri de cel puțin 5% cu pâlcuri de arbuști.</p> <p>d. Interzicerea scoaterii lemnului din exploatare forestiere prin acest habitat</p>
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria	a. Delimitarea aninișurilor în fond forestier dacă nu apar ca subparcele distincte, și

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
<p>protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* - Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> - și 7230 - Mlaștini alcaline - și a speciilor <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Adenophora liliifolia</i>, <i>Lycaena dispar</i></p>	<p>interzicerea extragerii de masele lemnoasă</p> <p>b. Interzicerea exploatării/defrișării arinișurilor în afara fondului forestier.</p> <p>c. Refacerea habitatelor de aniniș în afara fondului forestier cu prioritate în Colonia Făget, și Valea Morii, Valea Gârbăului</p> <p>e. Menținerea cursurilor naturale de apă pentru asigurarea menținerii habitatului 91E0*</p>
<p>1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile - 6210, 6190 - în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i>, <i>Isophya stysi</i>, <i>Eriogaster catax</i></p>	<p>a. Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea exemplarelor de <i>Prunus spinosa</i>, <i>Rubus</i> spp. în sit pe cel puțin 5% din suprafața habitatelor prin interzicerea curățirii totale a pajiștii și încurajarea utilizatorilor să păstreze speciile de plante gazdă. Se vor asigura în medie 8-10m<sup>2</sup>/1000m<sup>2</sup> vegetație arbustivă. IMPORTANT: Condiția de 8-10m<sup>2</sup>/1000m<sup>2</sup> este orientativă - nu este obligatoriu ca toate pâlcurile să aibă această suprafață</p> <p>b. Stabilirea de comun acord cu Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură condițiilor de plată în cazul respectării măsurii de mai sus.</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
	<p>c. Încărcătura maximă admisă este de 0,7 Unitate Vită Mare/ha.</p> <p>d. Recomandat ca pășunatul să se facă în principal cu vite mari, iar dacă se pășunează cu oi, efectivele acestora să nu depășească 30% din efectivele de animale admise la pășunat.</p> <p>e. Interzicerea curățării pajiștilor prin incendiere, conform prevederilor Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>f. Reglementarea amplasării locurilor de târlire.</p>
1.2.6. Menținerea și refacerea pajiștilor - inclusiv a poienilor - favorabile pentru specia <i>Euphydryas maturna</i>	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.2.7. Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pulsatilla patens</i> prin managementul durabil al pășunilor și refacerea de fânețe	<p>a. Interzicerea totală a pășunatului în habitatele cu <i>Pulsatilla patens</i> și întreținerea pajiștii prin cosit după 1 august.</p> <p>b. Încărcătura maximă admisă la pășunat în pajiștile fără <i>Pulsatilla</i> va fi de 0,7 Unitate Vită Mare /ha, dar nu mai puțin de 0,3 Unitate Vită Mare.</p>



Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
	<p>c. Refacerea pe cel puțin o treime din suprafață a habitatelor de fânețe, cea ce se poate face prin: reconstituirea de fânețe permanente sau utilizarea alternativă ca și pășuni – fânețe prin rotație la minim 2 ani.</p> <p>d. Încurajarea menținerii / extinderii fânețelor prin promovarea plăților de agromediu și sprijin acordat proprietarilor să acceseze aceste fonduri</p> <p>e. Menținerea a cel puțin 5% acoperire cu arbuști, <i>Prunus spinosa</i>, <i>Crataegus monogyna</i>.</p> <p>f. Se va pășuna de preferință cu vite mari, iar dacă se pășunează și cu oi, procentul de ovine se recomandă nu va depăși 30% ovine</p> <p>g. Interzicerea curățării pășunii prin incendiere conform prevederilor OUG 34/2013.</p>
1.2.8. Reglementarea construcțiilor și a amenajărilor aferente de-a lungul cursurilor de apă permanentă și temporară care se află la limita sitului și în afara sitului	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.2.9. Asigurarea habitatului pentru specia <i>Liparis loeselii</i>	a. Controlarea invaziei stufului print tăierea manuală a acestuia dacă este nevoie -

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>	
	<p>monitorizare prin utilizarea fotografiilor aeriene pentru a asigura menținerea stufului la nivelul actual.</p> <p>b. Îndepărtarea vegetației moarte pentru păstrarea habitatelor favorabile speciei la sfârșitul sezonului de vegetație</p>
1.2.10. Studiarea posibilităților de refacere a habitatelor umede și de pajiști și inițierea unor proiecte pentru refacere	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.3.: Conservarea habitatelor forestiere</b>	
1.3.1. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată	<p>a. Delimitarea aninișurilor în fond forestier dacă nu apar ca subparcele distincte, și interzicerea extragerii de masă lemnoasă. Delimitarea se va face în teren chiar înainte de reamenajări și în amenajamentele silvice cu ocazia reamenajărilor</p> <p>b. Interzicerea exploatării/defrișării aninișurilor în afara fondului forestier.</p> <p>c. Refacerea habitatelor de aniniș în afara</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.3.: Conservarea habitatelor forestiere</b>	
	fondului forestier cu prioritate în Colonia Făget, și Valea Morii, Valea Gârbăului  e. Menținerea cursurilor naturale de apă pentru asigurarea menținerii habitatului 91E0*
1.3.2. Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus</i> sp. de-a lungul lizierei pe aceeași lungime pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru <i>Leptidea morsei</i> , <i>Euphydryas maturna</i> .	a. Interzicerea pășunatului pe liziera și pe fâșia de 10 m din vecinătatea ei.  b. Impunerea de reguli pentru menținerea lizierei în parchetele de exploatare.  c. Măsura se aplica în zonele de distribuție ale speciei în sit.
1.3.3. Menținerea / refacerea stării de conservare favorabilă habitatului 91H0	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.3.4. Menținerea de arborilor seculari pe toată suprafața sitului	a. Inventarierea arborilor seculari.  b. Măsuri de conștientizare pentru asigurarea sprijinului populației.
1.3.5. Conducerea arboretelor din suprafața propusă a fi inclusă în Rezervația Făget spre starea de arborete seculare pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor de liliaci de interes comunitar și național	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.3.6. Menținerea / refacerea stării	a. Menținerea compoziției specifice naturale în

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.3.: Conservarea habitatelor forestiere</b>	
<p>favorabile de conservare pentru habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91H0</p>	<p>arboret, subarboret și strat ierbaceu – este necesar ajustarea mărimii ochiurilor de tăiere la capacitatea de răspândire a speciilor caracteristice din stratul ierbos</p> <p>b. Redefinirea tipului natural fundamental de pădure pentru habitatul 9170, 91H0 și adaptarea măsurilor de management în vederea refacerii stării favorabile de conservare.</p> <p>c. Menținerea speciilor autohtone de amestec, mai ales în cenozele cu fag și carpen - <i>Sorbus torminalis</i>, <i>Tilia</i> sp., <i>Acer</i> sp. -, dar fără ca acestea să ajungă la o acoperire de peste 30-40% în habitatul 9130</p> <p>d. Interzicerea plantării și eliminarea speciilor de plante invazive lemnoase - salcâm - <i>Robinia pseudacacia</i>, cătina albă – <i>Hippophae rhamnoides</i> - prin defrișare mecanică și aplicare de substanțe chimice - erbicide aprobate pe plan european - în habitatele 9170, 91Y0, 9110, 91Y0 și 7210* și 7230.</p>
<p>1.3.7. Inițierea lucrărilor de refacerea a arboretelor artificiale și total derivate pentru reconstituirea a cel puțin 10 % din habitatele 9170, 9130, 91Y0, 9110, 91H0</p>	<p>Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.3.: Conservarea habitatelor forestiere</b>	
1.3.8. Menținerea habitatelor favorabile pentru <i>Chilostoma banatica</i> în făgete	<p>a. Păstrarea regimului hidric natural al apelor curgătoare.</p> <p>b. Menținerea lemnului mort pe sol în zona aluvionară.</p>
1.3.9. Păstrarea arborilor bătrâni care asigură adăpost și hrană numeroaselor specii de faună: <i>Eptesicus serotinus</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Pipistrellus pygmaeus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , în habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91E0*, 91H0	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.3.10. Interzicerea pășunatului și a trecerii animalelor domestice în habitatele forestiere	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.4.: Conservarea speciilor</b>	
1.4.1. Asigurarea protecției suprafețelor cu <i>Pulsatilla patens</i>	<p>a. Interzicerea accesului în habitatele favorabile acestei specii</p> <p>b. Interzicerea scoaterii lemnului prin habitatele specifice acestei specii</p> <p>c. Îngrădirea suprafețelor cu <i>Pulsatilla patens</i> –</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.4.: Conservarea speciilor</b>	
	dacă este necesar
1.4.2. Refacerea populațiilor de <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselli</i> , <i>Pulsatilla patens</i>	<p>a. Efectuarea unui studiu aprofundat privind structura genetică a populației prezente în sit.</p> <p>b. Elaborarea planului de refacere prin replantare</p> <p>c. Introducerea exemplarelor noi pentru deținerea și creșterea diversității genetice</p>
1.4.3. Asigurarea protecției speciilor <i>Adonophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Pulsatilla patens</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Galanthus nivalis</i> , <i>Daphne cneorum</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Iris sibirica</i> pe toate suprafața sitului	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
1.4.4. Elaborarea și implementarea de măsuri pentru prevenirea extinderii și controlul speciilor invazive	<p>a. Elaborarea unui studiu privind speciile invazive existente și extinderea lor inclusiv a situației din vecinătatea ariei protejate.</p> <p>b. Elaborarea de propuneri de măsuri de prevenire și control.</p> <p>c. Identificare de resurse, de exemplu prin proiecte.</p> <p>d. Acțiuni de îndepărtare specii invazive cu voluntari.</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>	
<b>Subprogramul 1.4.: Conservarea speciilor</b>	
1.4.5. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciei <i>Bombina variegata</i> și altor specii de amfibieni de interes comunitar	<p>a. Realizarea unui studiu cu privire la zonele favorabile pentru formarea anuală a bălților temporare.</p> <p>b. Stabilirea măsurilor de management necesare menținerii habitatului pentru amfibieni, de exemplu interzicerea accesului.</p> <p>IMPORTANT: în prezent <i>Bombina variegata</i> profită de bălțile temporare de pe drumurile de pământ care însă nu sunt habitate favorabile.</p>

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
<b>Programul.2: Managementul vizitatorilor</b>	
2.1. Planificarea și realizarea traseelor de vizitare pentru promovarea zonelor atractive fără impact asupra valorilor ariei protejate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
2.2. Încurajarea includerii valorilor ariei protejate în pachete de programe turistice și promovarea lor în parteneriat cu factori interesați relevanți	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
2.3. Promovarea includerii valorilor naturale ale ariei protejate în strategiile de turism ale județului și regiunii	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
2.4. Menținerea și promovarea zonelor importante din punct de vedere arheologic	a. Cartarea zonelor cu obiective arheologice

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul.2: Managementul vizitatorilor</b>	
și introducerea lor în pachetele turistice pentru creșterea atractivității ariei protejate.	<p>b. Colaborarea cu Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul Arheologie pentru identificarea de resurse in vederea studierii și promovării lor</p> <p>c. Interzicerea construcțiilor și a infrastructurii care poate dăuna siturilor arheologice</p> <p>d. Identificarea de resurse pentru prezentarea / promovarea acestor valori</p>
2.5. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte / programe pentru realizarea infrastructurii de vizitare	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

<b>Direcții de management definite în Planul operațional)</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 3: Conștientizare și educație</b>	
3.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.2. Informarea/conștientizarea administratorilor și proprietarilor cu privire la beneficiile măsurilor de management	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.3. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.



<b>Direcții de management definite în Planul operațional)</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 3: Conștientizare și educație</b>	
interesați legat de managementul ariei protejate	
3.4. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul ariei protejate prin mass media și pagina web a ariei protejate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.5. Amplasarea de panouri informative despre aria protejată și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariei protejate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.6. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de aria protejată și de promovare a acesteia.	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.7. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.8. Organizare activități practice de educație ecologică pe teren	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
3.9. Realizarea unui punct de informare și /sau centru de educație pentru aria protejată	<p>a. Identificarea posibilităților de a se utiliza clădiri existente în vederea înființării unui punct de informare / educație</p> <p>b. Identificarea de parteneri pentru realizarea punctului de informare / educație</p> <p>c. Identificarea de resurse pentru design, realizarea de materiale, acoperirea cheltuielilor de operare</p>

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 4: Management și monitorizare</b>	
4.1. Emiterea de puncte de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului al planurilor / proiectelor / activităților	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.2. Respectarea prevederilor legale privind sistemul de tarifare pentru toate serviciile oferite de custode	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.3. Verificarea implementării / respectării măsurilor de management al valorilor ariei protejate, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.4. Observarea / verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.5. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în aria protejată	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.6. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora pentru asigurarea resurselor necesare pentru menținerea unei echipe minime de management al ariei protejate și pentru implementarea măsurilor de management	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 4: Management și monitorizare</b>	
4.7. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea ariei protejate	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.8. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.9. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.10. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-uri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.11. identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.12. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.13. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui după necesități	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.14. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.
4.15. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

<b>Direcții de management definite în Planul operațional</b>	<b>Activități și măsuri specifice</b>
<b>Programul 4: Management și monitorizare</b>	
inventarierea florei și faunei	
4.16. Implementarea Planului de Monitoring al ariei protejate	Monitorizarea se va face conform Planului de Monitoring prezentat la capitolul E5 și <a href="#">Anexa nr. 9</a> .
4.17. Evaluarea eficienței managementului ariei protejate	Se va face urmărind indicatorii de finalizare din Planul operațional.
4.18. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	Nu sunt recomandări speciale. Custodele va decide modul de realizare.

## E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

### E.1. Sistemul de luare a deciziilor

După cum s-a arătat mai sus, realizarea obiectivelor de management din ariile protejate din zona Făget – Valea Morii va contribui, prin crearea condițiilor necesare pentru habitate și specii, atât la conservarea naturii cât și la asigurarea unor servicii de mediu importante pentru bunăstarea locuitorilor din zonă. Implementarea măsurilor de management va trebuie să se facă nu numai prin efortul Custodelui, ci prin implicarea activă a factorilor interesați.

Pentru a se asigura implicarea activă a comunității locale și a altor factori interesați în implementarea măsurilor de management, este important ca în stabilirea sistemului de luare a deciziilor Custodele să se asigure că va asigura *mecanisme minime pentru implicarea factorilor interesați*, asigurând nu numai informarea lor, dar și integrarea opiniilor și a expertizei acestora în deciziile ce se vor lua pentru managementul ariei protejate.

Decizia în stabilirea acțiunilor și activităților de management revine custodelui, cu excepția aprobării proiectelor care pot avea impact asupra ariei protejate. Ca urmare, custodele va organiza sesiuni de informare, va asigura o transparență totală cu privire la activitățile desfășurate și va organiza întâlniri, grupuri de lucru ori de câte ori este necesar și important să se țină cont de expertiza și opiniile factorilor interesați. Detalierea modului în care se va face acest lucru se va face în Planul de comunicare a ariei protejate.

### E.2. Resurse umane

Secțiunea B1.5 din planul de management prezintă structura și numărul actual de angajați. Analizând necesarul de resurse umane pentru implementarea Planului de management s-a constatat că pentru următorii 5 ani numărul angajaților și a colaboratorilor externi ar trebui să crească după cum se prezintă în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 25 de mai jos prezintă situația resurselor umane de care ar trebui să dispună Custodele pentru a implementa Planul de Management. În tabel se sugerează o anumită structură de angajați și colaboratori externi, dar Custodele poate decide modul în care asigură necesarul de resurse umane, în funcție de resursele financiare de care dispune. Pentru implementarea planului în condiții optime sunt necesari cel puțin 3 angajați cu normă întreagă. Se recomandă ca cel puțin o persoană să aibă competențele unui Specialist Ariei

Protejate, conform standardului ocupațional în.

Tabelul nr. 26.

**Necesar de personal pentru implementarea activităților critice de management**

Postul	Grad de ocupare a postului – nivel minim	Personal actual	Necesar
Directori	0,35	0	0,35
Specialist Arie Protejate	0,61	0	0,61
Personal de teren - rangeri	1,18	0	1,18
Responsabil proiecte	0,31	0,3	0,01
Specialist comunicare	0,61	0,2	0,41

Se vor coopta de asemenea experți și voluntari pentru activități specifice, cum ar fi de exemplu monitorizarea stării de conservare a habitatelor și speciilor cel puțin o dată la 5 ani. Zona este ”generoasă” din acest punct de vedere: proximitatea orașului Cluj, cu numeroase facultăți și potențial de voluntariat poate ajuta mult Custodele, mai ales în perioadele în care nu dispune de resursele financiare necesare.

Custodele nu dispune în momentul de față decât de o singură persoană angajată cu jumătate de normă pentru implementarea proiectelor ce se află în derulare. Majoritatea acțiunilor importante se realizează prin muncă voluntară de membrii Asociației Natura Transilvaniei. Serviciile de contabilitate vor fi asigurate prin subcontractare.

**E.3. Investiții - echipament și infrastructură**

Pentru realizarea în condiții optime a celor prevăzute în Planul de management ar trebui să se asigure cel puțin menținerea infrastructurii echipamentelor actuale, respectiv a unui sediu și a mașinii de teren, respectiv asigurarea echipamentului de teren pentru rangeri.

Dacă resursele și parteneriatul viitoare vor permite, ar fi benefic să se amenajeze un punct de informare și educație. Nu se recomandă investiții într-o clădire nouă, ci doar amenajarea unei

clădiri existente, amplasată corespunzător pentru acest scop, la întreținerea căreia să existe un angajament ferm nu numai din partea Custodelui, dar și din partea autorităților locale și/sau a altor potențiali parteneri.

#### **E.4. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management**

Suma minimă necesară pentru managementul ariei protejate este de 998.260 lei pentru următorii cinci ani. Pentru realizarea în condiții optime a măsurilor de management este necesară o sumă de 1.238.081 lei, până în anul 2020. Necesarul de resurse financiare s-a făcut pe baza unor calcule estimative, ele fiind orientative. Este foarte dificil să se calculeze cu exactitate sumele necesare pentru management pe o perioadă de 5 ani, conform [Tabelului nr. 27](#). În plus, sumele estimate nu includ toate cheltuieli posibile. De exemplu, estimarea cheltuielilor pentru eventualele studii de refacere și pentru proiectele de refacere a habitatelor și a populațiilor nu a fost posibilă. Se recomandă ca bugetul să se stabilească anual, luându-se în calcul nu numai prețuri unitare aplicabile pentru perioada respectivă, dar și eventuale modificări în ce privește prioritatea / urgența acțiunilor de management și evaluări detaliate pentru acțiunile care nu au putut fi evaluate.

[Anexa nr. 8](#) - Plan financiar prezintă estimarea resurselor financiare necesare pentru implementarea acțiunilor din Planul de Management.

Tabelul nr. 27.

## Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – total

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operationale	Total	Mediu anual
<b>Nivel optim</b>					
Cheltuieli directe total		816.689	314.642	865.669	173.134
<i>Din care cheltuieli de monitorizare</i>	1, 2 și 3			265.662	53.132
Cheltuieli indirecte				41.132	8.226
<b>Total buget plan management ron</b>				<b>1.172.463</b>	<b>234.493</b>
<b>Total buget plan management euro</b>	Curs valutar aproximat 4,45			<b>263.475</b>	<b>52.695</b>
<b>Nivel critic</b>					
Cheltuieli directe	1 și 2	648.911	242.599	625.848	125.170
<i>Din care cheltuieli de monitorizare</i>				265.662	53.132
Cheltuieli indirecte				41.132	8.226
<b>Total buget plan management</b>				<b>932.642</b>	<b>186.528</b>



<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Cheltuieli operationale</b>	<b>Total</b>	<b>Mediu anual</b>
<b>ron</b>					
<b>Total buget plan management euro</b>	Curs valutar aproximat 4,45			<b>209.583</b>	<b>41.917</b>

### **E.5. Monitorizarea implementării Planului de Management**

Pentru a fi urmărit, în mod continuu și coerent, modul în care, prin acțiunile de management planificate, se realizează obiectivele ariei protejate, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în [Anexa nr. 9](#) - Plan de monitoring.

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită, fie prin inventarierea de teren realizate în anul 2014, fie prin colectarea informațiilor pe perioada elaborării Planului de Management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă stabilirea acestora într-un termen cât mai scurt. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul de monitoring și în Planul operațional. Nu toți indicatorii de succes sunt incluși în Planul de monitoring, însă monitorizarea lor nu trebuie neglijată.

În Planul de monitoring s-au inclus în principal acele aspecte de monitorizat care necesită deplasări pe teren pentru stabilirea situației. Nu s-au inclus în acest plan aspectele a căror monitorizare presupune doar sintetizarea datelor din rapoarte de monitorizare și rapoarte de teren sau extragerea informației din rapoarte anuale.

Planul de monitoring este structurat pe baza periodicității acțiunilor de monitoring. O dată la cinci ani este recomandată realizarea de inventarii complete, utilizând metodologiile de la inventarierea din 2014. Aceste monitorizări ar trebui corelate cu perioadele în care se depun rapoartele de monitorizare la nivel național către Comisia Europeană.

Ideal, în situația în care există fonduri suficiente, majoritatea monitorizărilor ar trebui făcute anual. Din lipsa certitudinii asigurării cu fonduri, s-au stabilit frecvențe de monitorizare după trei criterii: ideal, optim și minim. Analiza financiară s-a făcut însă doar pe numărul de zile-on necesare în situația optimă.

Custodele va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului operațional după primii cinci ani de implementare a Planului de Management.

Pe lângă monitorizarea biodiversității și a activităților umane, conform prevederilor Planului de Monitoring din [Anexa nr. 9](#), este necesară o evaluare anuală a eficienței cu care Custodele

își organizează activitatea de management. Metodologia, respectiv formularul se bazează pe Instrumentul de Evaluare a Eficienței de Management a Ariilor Protejate din Țările Carpatice – CCPAMETT -, realizat de WWF Programul Dunăre Carpați pe baza Instrumentului de Evaluare a Eficienței de Management - METT. Instrucțiuni detaliate se găsesc pe <http://www.propark.ro/ro/publicatii/?page=6>.

Chiar dacă metodologia nu are indicatori de realizare sau de progres specifici fiecărei arii protejate, utilizarea sa ca și ghid pentru o analiză la nivelul echipei de administrare se poate dovedi foarte utilă pentru evaluarea eficienței managementului. Rezultatele analizei, bazate pe acest formular, pot fi substanțial îmbunătățite prin includerea rezultatelor analizelor ce se fac la monitorizarea biodiversității și a principalelor activități umane.

## BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- \*\*\*Plan Urbanistic General Municipiul Cluj-Napoca. Hotărâre de Consiliu Local Număr 493/22.12.2014
- Raport de activitate realizat în urma activității nr. E.2.6.: Organizarea de activități de consultare publică aferente procedurii de elaborare și aprobare a planurilor de management pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic.
- Bereteu, D., Timofte, Șt., 2011 *Contribuții la aria de răspândire a grupului Copăceni*, în A. Pețan, Al. Berzovan - coord., *Arheologie și studii clasice*, vol. I, București, , p. 79-95.
- Bereteu, D. 2013, Așezarea din a doua epocă a fierului de la Cluj-Napoca – Sinitău, în *Sargetia S. N.*, IV, p. 73-100.
- Bereteu, D. 2014, Contribuții la repertoriul arheologic al județului Cluj, în *Sargetia S.N.*, V, p. 91, nr. 4d.
- Borhidi A, Sánta A, 1999: *Vörös könyv Magyarországnak növénygyűjtéséről* 1., Budapest, p: 161-162.
- CARPATCLIM Database European Commission - JRC, 2013; Szalai, S., Auer, I., Hiebl, J., Milkovich, J., Radim, T. Stepanek, P., Zahradnicek, P., Bihari, Z., Lakatos, M., Szentimrey, T., Limanowka, D., Kilar, P., Cheval, S., Deak, Gy., Mihic, D., Antolovic, I., Mihajlovic, V., Nejedlik, P., Stastny, P., Mikulova, K., Nabyvanets, I., Skyryk, O., Krakovskaya, S., Vogt, J., Antofie, T., Spinoni, J.: *Climate of the Greater Carpathian Region. Final Technical Report*.[www.carpatclim-eu.org](http://www.carpatclim-eu.org).
- Chrzanowski, A., R. Kuźmiński, A. Łabędzki, A. Mazur, and P. Rutkowski. 2013. Occurrence of *Eriogaster catax* (Linnaeus, 1758) (Lasiocampidae, Lepidoptera) and the proposed protective actions on the polish territory. *Nauka Przyroda Technologie* 7:#24.
- Crișan, I H., Bărbulescu, M., Chirilă, E., Vasiliev, V. Winkler I., 1992: *Repertoriul arheologic al județului Cluj*, Cluj-Napoca, p. 122, nr. 5.
- Crișan, I., 1994: Corelații geomorfo-pedogenetice pe tipuri de versanți în împrejurimile municipiului Cluj-Napoca. In *Studia Universitatis Babeș-Bolyai: Geographia*, 39/1 pp. 33–39.
- Cristea, V.; Baci, C.; Gafta, D., 2002: *Municipiul Cluj-Napoca și zona periurbană: studii ambientale*. Editura Accent. Cluj-Napoca

- Crump, M.L., Scott, N.J. 1994. Visual encounter surveys. Pp. 84-92. In: W.R. Heyer, M. A. Donnelly, R. W. McDiarmid, L. C. Hayek, and M. S. Foster - eds. Measuring and Monitoring Biological Diversity. Standard Methods for Amphibians. Smithsonian Institution Press, Washington, DC.
- Doniță N, Popescu A, Paucă-Comănescu M, Mihăilescu S, Biriș I.-A, 2005: Habitatele din România, Editura Tehnică Silvică, București, p: 298-300, 306-308.
- Dudley, N. – Editor - 2008: Ghidul privind aplicarea categoriilor de management al Ariilor Protejate. Gland, Switzerland. IUCN. X +86pp.
- Săvulescu T, Nyárády EGY - ed. - 1952-1976: *Flora R.S.R.*, vol IX, XI, XII. Edit. Acad. R.S.R., București
- Filipaș F, 2007: Flora și Vegetația Municipiului Cluj Napoca. Teză de Doctorat. Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
- Gafta D, Mountford O, 2008: Manual de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România, Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca, p: 57-58.
- Gardiner T., Hill J., Chesmore D. 2005. Review of the methods frequently used to estimate the abundance of Orthoptera in grassland ecosystems. *Journal of Insect Conservation*, 9:151–173.
- Ghira I, Venczel M, Covaciu-Marcov SD, Mara G, Ghile P, Hartel T, Török Z, Farkas L, Rácz T, Farkas Z, Brad T, 2002: Mapping of Transylvanian herpetofauna. *Nymphaea Folia naturae Bihariae* 29: 145-201.
- Goia, M. și Dincă, V., 2006: Structura și răspândirea faunei de lepidoptere diurne - Hesperioidea și Papilionoidea - în împrejurimile municipiului Cluj-Napoca și aspecte actuale ale influenței antropozoogene asupra mediului de viață al acestora. *Bul.inf. Soc.lepid.rom.* 17: 139-197.
- Iorgu I.Ș., Pistică E., Păiș L., Lupu G., Iușan C.2008. Checklist of Romanian Orthoptera (Insecta: Orthoptera) and their distribution by ecoregions. *Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, LI: 119-135
- Konvicka M., Benes J., Cizek O., Kopecek F., Konvicka O. și Vitaz L., 2007: How too much care kills species: Grassland reserves, agri-environmental schemes and extinction of *Colias myrmidone* (Lepidoptera: Pieridae) from its former stronghold. *Journal of Insect Conservation*, 12, 519-525.
- Lazarovici, Gh, Kalmar, Z. 1982. *Discuții pe marginea legăturilor cronologice și culturale între grupul Iclod și cultura Tisa*, în ActaMN, XIX , p. 229, Pl. III/1-
- Mânzu C, Gherghel I, Zamfiresc Ș, Zamfirescu O, Roșca I, Strugaria A, 2013: Current and

- future potential distribution of a glacial relict *Ligularia sibirica* (Asteraceae) în România and temporal contribution of Natura 2000 to protect species in light of global change, *Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*:77-87
- Niculescu, E. V. 1963. Fam. Pieridae (Lepidoptera). Page 202 Fauna R.P.R., 11 /6 edition. Ed. Academiei R.P.R., Bucuresti.
- Penuelas, J., Filella, I., Stefanescu, C. și Lluisa, J. 2005: Caterpillars of *Euphydryas aurinia* (Lepidoptera: Nymphalidae) feeding on *Succisa pratensis* leaves induce large foliar emissions of methanol. *New Phytologist* 167: 851-857
- Rákósy L., Goia M. și Kovács Z., 2003: *Catalogul Lepidopterelor României*. Societatea Lepidopterologică Română, Cluj-Napoca.
- Rákósy, L. și Vodă, R. 2008: Distribution of *Maculinea* genus in Romania. *Entomol.rom.*, 13, 9-17.
- Rákósy L., Pecsénye K., Mihali C., Tóth A. și Varga Z., 2012: Taxonomic review of the *Euphydryas maturna* (Linnaeus, 1758) (Lepidoptera, Nymphalidae) with description of a new subspecies from Dobrogea (Romania) and notes on conservation biology. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 58, 145-161.
- Rațiu F 1979: Importanța fitoistorică a rezervației de la Valea Morii – Dealul Felecului, Ocrotirea Naturii și Mediului Înconjurător, 23/1: 31-35.
- Ruprecht E 1998: Egyes jégkori reliktumok és növényritkaságok elterjedésének és populációméretének vizsgálata a Kolozsvár környéki Malom-völgyben - Distribuția și mărimea populațiilor unor relicte glaciare și plante rare în Valea Morii, Cluj -, Collegium Biologicum, 2: 37-43.
- Ruprecht E 1999: A lápi vegetáció múltja és jelene a kolozsvári Malom-völgyben. - Trecutul și prezentul statut al vegetației de mlaștină din Valea Morii, Cluj-Napoca -, Múzeumi füzetek, 8: 110-116.
- Ruprecht E, Botta-Dukát Z 1999: Talaj-növényzet kapcsolatok vizsgálata üde láprét-komplexekben. - Relația sol-vegetație în cenoze de rogozuri -, *Kitaibelia*, 4/2: 331-340.
- Sanda V, Öllerer K, Burescu P 2008: Fitocenozele din România, Editura Ars Docendi, București, p: 117-120.
- Settele, J. 2006. Protocol for Butterfly Transects for ALARM FSN. Pages 1–14.
- Surd, V.; Zotic, V. 1998: Pădurea Făget-Cluj și statutul ei funcțional. In *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Geographia* 43/1 pp. 141–146.

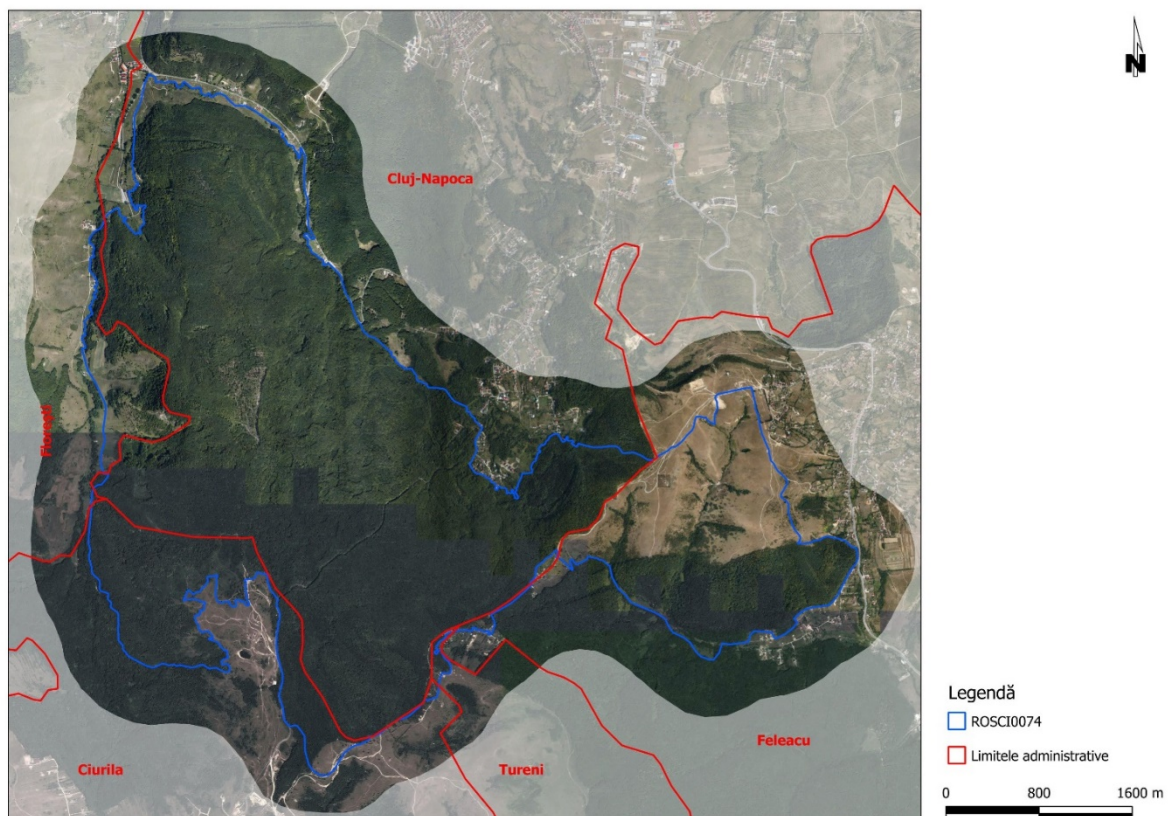
Tolman, T., and R. Lewington. 2008. Field Guide of the Butterflies of Britain and Europe. Page 320. Harper Collins Publishers, London.

Újvári, I. 1972: Geografia apelor României. Editura Științifică. București

Vizauer T.-C. 2011. A narancslepke (*Colias myrmidone* Esper, 1781) (Lepidoptera: Pieridae) elterjedési adatai Romániában. In: A Gyergyói-medence: egy mozaikos táj természeti értékei (eds. Bálint M și Endre S-K). Kolozsvári Egyetemi Kiadó Cluj-Napoca, Romania.

Wahlberg N., Klemetti T., Selonen V. și Hanski I. 2002. Metapopulation structure and movements in five species of checkerspot butterflies. *Oecologia*, 130, 33-43.

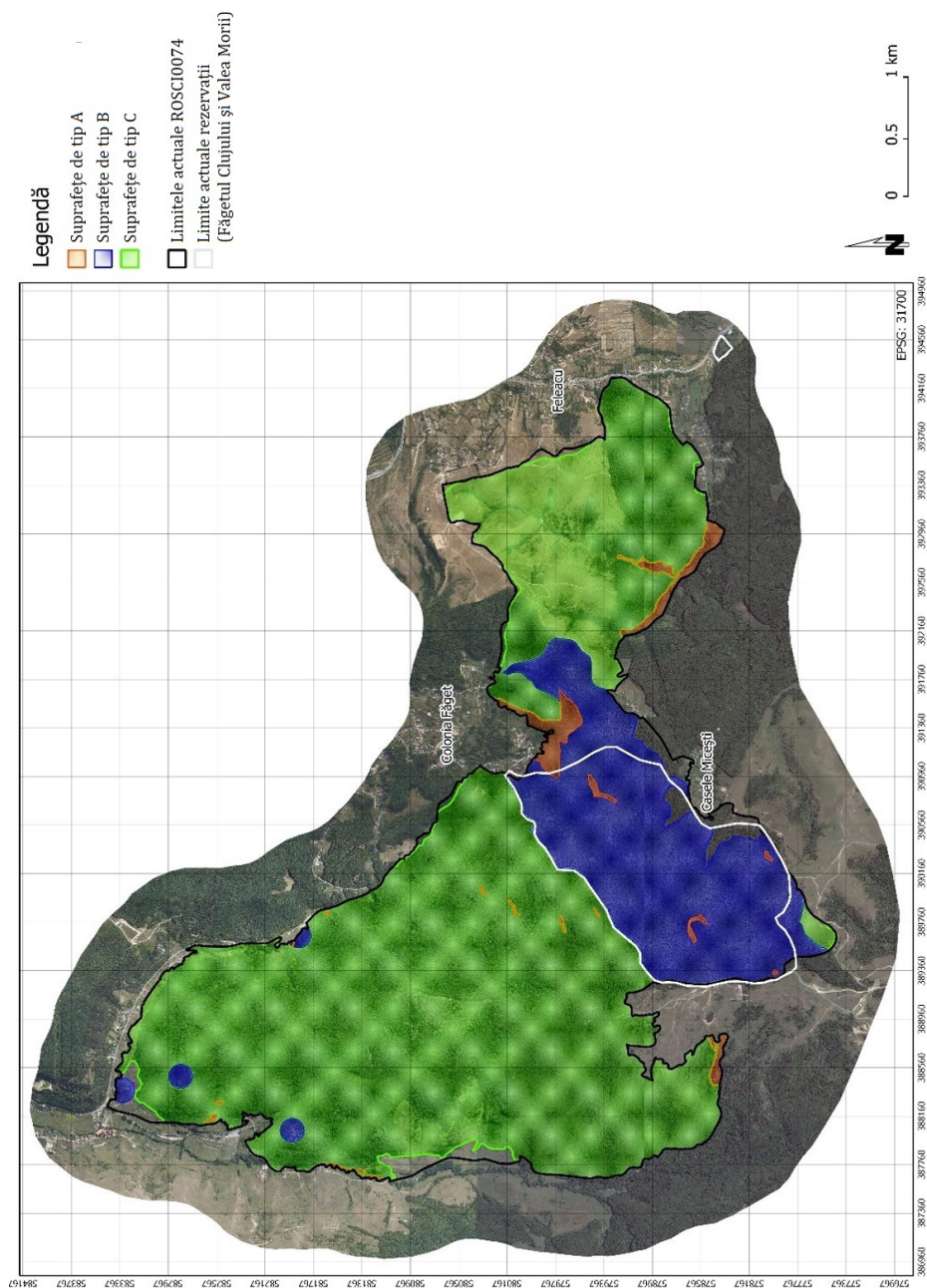
Anexa nr. 1 la Planul de management

**HARTĂ SATELITARĂ A SITULUI FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII**



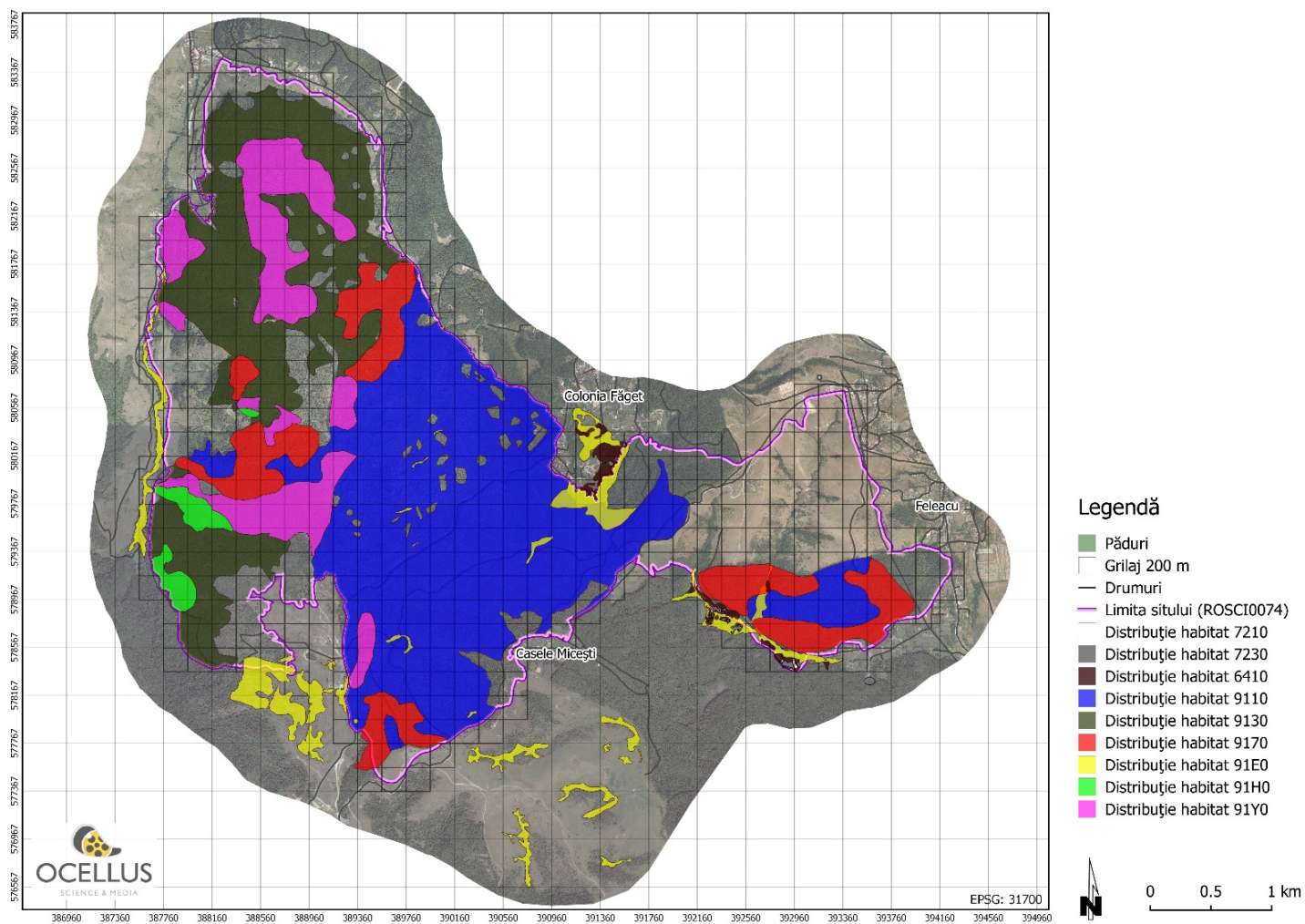
Anexa nr. 2 la Planul de management

**HARTA ORGANIZĂRII TERITORIALE A MANAGEMENTULUI SITULUI FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII**



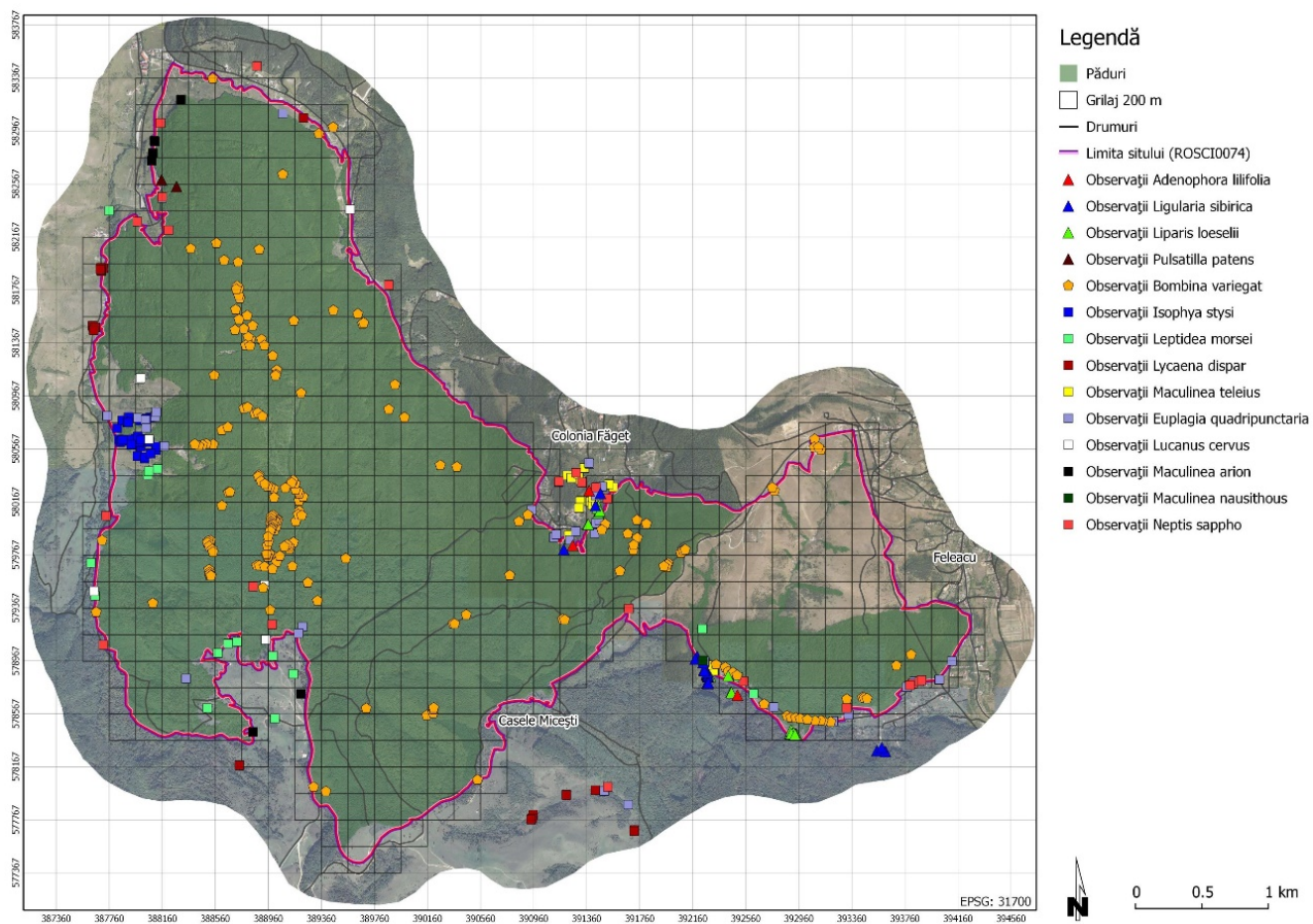
## Anexa nr. 3 la Planul de management

## DISTRIBUȚIA HABITATELOR DE INTERES COMUNITAR DIN SITUL FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII



## Anexa nr. 4 la Planul de management

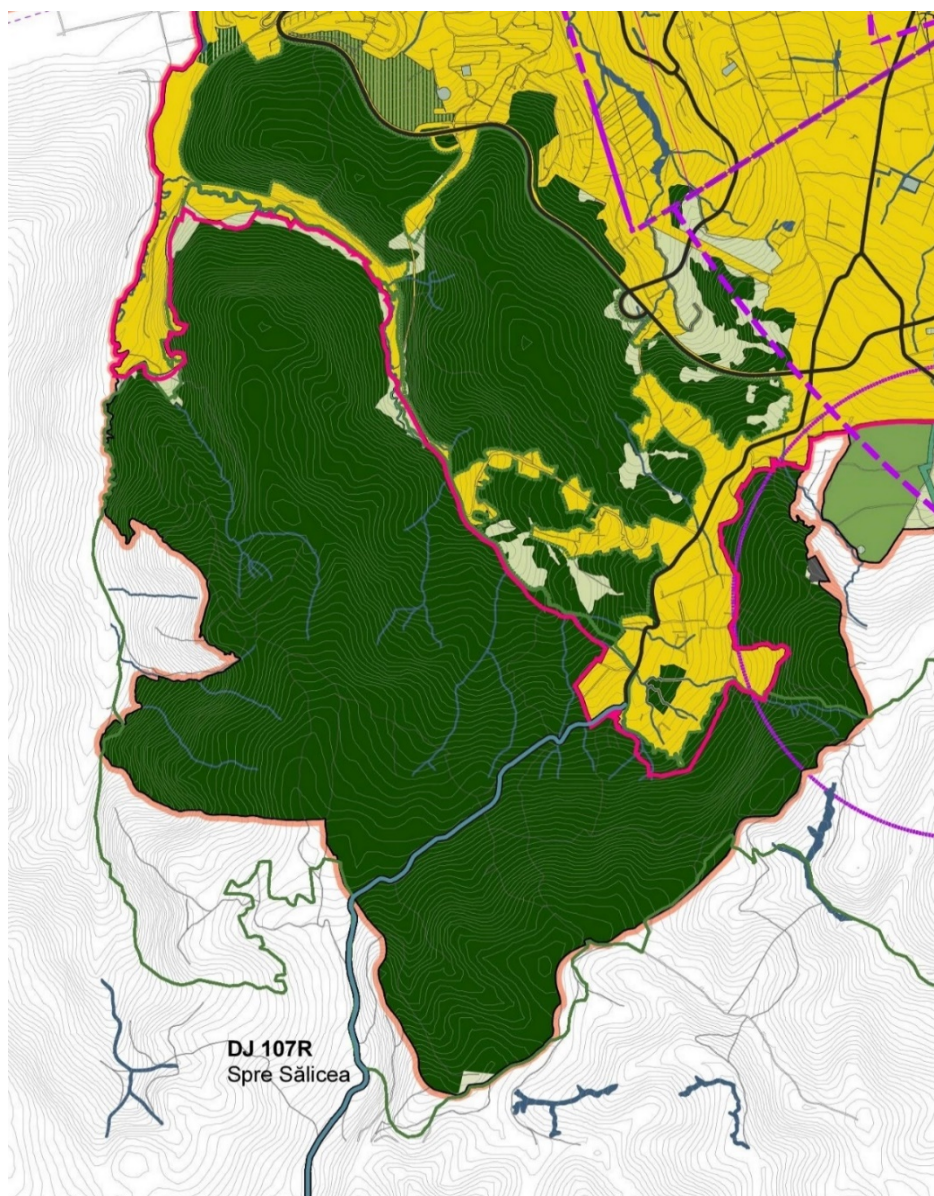
## DISTRIBUȚIA SPECILOR DE INTERES COMUNITAR ȘI NAȚIONAL ÎN SITUL FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII





Anexa nr. 5 la Planul de management

**LIMITELE INTRAVILANULUI MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA PE HARTA SITUL  
FĂGETUL CLUJULUI – VALEA MORII**



Linia roz deschis – limita teritoriului administrativ, linia roz – limita intravilanului, suprafața galbenă – terenuri pentru construcții și amenajări, linia verde – limita sitului Făgetul Clujului – Valea Morii. Harta este preluată din planul urbanistic general al orașului Cluj Napoca, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Cluj Napoca 493/22.12.2014.

Anexa nr. 6 la Planul de management

**LISTA INSTITUȚIILOR PREZENTE LA ÎNTÂLNIRILE DE INFORMARE ȘI  
CONSULTARE PE PLANUL DE MANAGEMENT**

- conform listelor de prezință din datele: 8 octombrie 2014, 27 februarie 2015

1. Agenția pentru Protecția Mediului Cluj-Napoca
2. Asociația „Apáthy István Egyesület”
3. Asociația Natura Transilvaniei - custode
4. Locuitori din Comuna Tureni
5. Locuitori din Cluj Napoca
6. Toate primăriile din lista factorilor interesați
7. Asociația Națională Apele Române – Direcția Apelor Someș-Tisa
8. Garda Națională de Mediu Comisariatul Județean Cluj
9. Inspectoratul de Jandarmeria Județean Cluj
10. Poliția Locală Cluj Napoca
11. Firma Ocellus
12. Firma Greenviro
13. Firma ProPark
14. Societatea Ornitologică Română Birou Teritorial Cluj
15. Societatea Lepidopterologică Română
16. Asociația pentru Protecția Liliacilor din România
17. Colectiv A este un ONG cultural
18. Universitatea Sapientia, Departamentul de Știința Mediului
19. Universitatea Babeș-Bolyai - Facultatea de Istorie și Filozofie
20. Universitatea Babeș-Bolyai – Facultatea de Biologie și Geologie
21. Universitatea Babeș-Bolyai – Facultatea de Geografie
22. Universitatea Babeș-Bolyai – Facultatea de Știința Mediului

23. Muzeul Zoologic al Universității Babeș-Bolyai
24. BÖSZ la Uniunea Studenteasca Maghiara din Cluj
25. Cotidianul Szabadság
26. Cotidianul Krónika
27. Cotidianul Online Transindex
28. Cotidianul Ziua de Cluj
29. Radio Erdély FM
30. Radio Cluj

Anexa nr. 7 la Planul de management

**FIȘELE HABITATELOR ȘI SPECIILOR DE INTERES COMUNITAR CARE SUNT INCLUSE ÎN FORMULARUL  
STANDARD**

Tabelul nr. 28.

**Fișa habitatului 7210\***

<b>Informație/Atribut</b>	<b>Descriere</b>
Codul unic al tipului de habitat	7210*
Denumire habitat	Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>
Habitatele din România - HdR	Acest tip de habitat nu are corespondent în codificarea română a habitatelor după Gafta și Mountford 2008, Doniță și col. 2005
Asociații vegetale - AV	<i>Cladietum marisci</i> Allorge 1922 ex Zobrist 1935 după Sanda 2008

Informație/Atribut	Descriere
Descrierea generală a tipului de habitat	<p>Acest tip de habitat reprezintă mlaștini oligo-mezotrofe sau mezotrofe, care se dezvoltă în regiunea de câmpie și cea colinară, sau chiar și submontană, pe soluri hidromorfe, ale căror conținut de calcar este variabilă. Se caracterizează printr-un necesar de apă mai redusă, fiind acoperită la suprafață cu un strat de apă relativ subțire. În stațiunile mai dense, acumularea substanțelor organice este semnificativă, ceea ce contribuie la menținerea asociației vegetale care formează acest tip de habitat.</p> <p>Privind compoziția floristică a habitatului, specia edificatoare este <i>Cladium mariscus</i>, o specie foarte competitivă de statură înaltă, care formează stațiuni compacte, în care alte specii se pot instala foarte greu. De obicei, în fitocenozele dezvoltate în ape mai alcaline apare <i>Phragmites australis</i>, și specii caracteristice alianței <i>Caricion davallianae</i> Klika 1934 și ale ordinului <i>Caricetalia davallianae</i> Br.-Bl. 1949, dar și specii ale alianței <i>Molinion caeruleae</i> Koch 1936, respectiv ale ordinului <i>Molinietalia caeruleae</i> Koch 1936, dintre care numeroase specii sunt relice sau rare în flora României.</p>
Suprafața ocupată conform Formularului Standard	1,667 ha
Suprafața ocupată conform hărții de distribuție	0,2021 ha, din care 0,003 ha în afara sitului ROSCI0074.
Starea de conservare a tipului de habitat	Nefavorabilă - rea

#### Amenințările

- a) Pășunatul cu ovine;
- b) Acces necontrolat al vizitatorilor;



- c) Activități necontrolate - pe terenuri proprietate privată;
- d) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;
- e) Plantații de cățina albă - *Hippophae rhamnoides*;

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor; extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General.*

Tabelul nr. 29.

## Fișa habitatului 7230

Informație/Atribut	Descriere
Codul unic al tipului de habitat	7230
Denumire habitat	Mlaștini alcaline
Habitatele din România care apar în sit	R5405 - Mlaștini sud-est carpatice, eutrofe cu <i>Carex flava</i> și <i>Eriophorum latifolium</i> R5414 - Mlaștini sud-est carpatice, eu-mezotrofe cu <i>Schoenus nigricans</i>
Asociații vegetale	<i>Carici flavae</i> – <i>Eriophoretum latifolii</i> Soo 1944, <i>Carici flavae</i> – <i>Blysmetum compressi</i> Coldea 1997, <i>Orchido</i> – <i>Schoenetum nigricantis</i> Oberd. 1957 - Syn.: <i>Schoenetum nigricantis</i> Pop et al. 1962; <i>Schoeneto- Armerietum barcensis</i> Morariu 1967, <i>Caricetum davallianae</i> Dutoit 1924, respectiv <i>Seslerietum uliginosae</i> după Palmgren 1916, Soó 1941
Descrierea generală a tipului de habitat	Acest tip de habitat reprezintă mlaștini eu-mezotrofe, care se formează în apropierea izvoarelor și a râurilor, sau datorită pânzei freatice ridicate în urma stagnerii apelor din ploi. Poate fi caracterizată prin fluctuația minimă a nivelului de apă. Se dezvoltă pe soluri mlaștinoase, gleice, cu reacție puțin acidică sau neutră, dar în general bazică - pH între 5,8 - 8,2 -, bogate în carbonat de calciu, iar conținutul de substanțe organice este variabilă. Apare pe terenuri plane sau puțin înclinate, în regiuni colinare și montane - 460-1750 m -, cu precipitații între 750-1100 mm. În ceea ce privește structura vegetației, acesta are de obicei o înălțime joasă sau medie, și este alcătuită din 3 nivele: unul din briofite și două din specii ierbacee.

Informație/Atribut	Descriere
Suprafața ocupată conform Formularului Standard	3, 334 ha
Suprafața ocupată conform hărții de distribuție	1,9616 ha, din care 1,1914 ha sunt în afara sitului
Starea de conservare a tipului de habitat	Nefavorabilă – rea Analizând formele foarte degradate de habitat 7230 din sit, deja transformate în alte tipuri dar care își mai trădează originea și potențialul de regenerare.

#### Amenințările

- a) Pășunatul cu ovine;
- b) Acces necontrolat al vizitatorilor;
- c) Activități necontrolate pe terenuri proprietate privată;
- d) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;
- e) Plantații de cățina albă - *Hippophae rhamnoides*;

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

Tabelul nr. 30.

## Fișa habitatului 9170

Informație/Atribut	Descriere
Codul unic al tipului de habitat	9170
Denumire habitat	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
Palaeartic Habitat	CLAS. PAL.: 41.261, 41.262
Habitatele din România	R4123 - Păduri dacice de gorun - <i>Quercus petraea</i> -, fag - <i>Fagus sylvatica</i> - și carpen - <i>Carpinus betulus</i> - cu <i>Carex pilosa</i>
Habitatele Natura 2000	9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
Asociații vegetale	<i>Carici pilosae</i> – <i>Quercetum petraeae typicum</i> Sanda et Popescu 1999

Informație/Atribut	Descriere
Descrierea generală a tipului de habitat	<p>Fitocenoze răspândite în zona de deal peri- și intracarpatic în sudul și estul țării, între altitudini de 300-800 m. Preferă climat continental cu temperaturi anuale între 6-9 °C, și cantități de precipitații de 600-800 mm. În zonele mai joase - 200-400 m - se instalează mai mult pe versanții cu expoziție nordică. Apare pe roci variate moloase, marne, depozite luto-argiloase și soluri de tip luvisol pseudogleziat, profunde-mijlociu profunde, slab moderat acide, mezobazice, hidric echilibrate, dar cu stagnări temporale de apă deasupra orizontului B. Asociația se încadrează în clasa <i>Quercus-Fagetea</i>, ordinul <i>Fagetalia sylvaticae</i> și subalianța <i>Galio-schultesii-Carpinionion</i>. Speciile edificatoare sunt gorunul - <i>Quercus petraea</i> - și carpenul - <i>Carpinus betulus</i> - care împreună cu fagul - <i>Fagus sylvatica</i> - alcătuiesc coronamentul cu o acoperire de 70-90% și o înălțime de 20-25 m, după Gafta și Mountford 2008. În alcătuirea coronamentului mai participă stejarul pedunculat - <i>Q. robur</i> -, cireșul - <i>Prunus avium</i> -, specii de tei - <i>Tilia cordata</i>, <i>T. tomentosa</i> -, jugastrul - <i>Acer campestre</i> -, plopul - <i>Populus tremula</i> etc. Stratul arbuștilor dezvoltat variabil în funcția umbririi este compus din <i>Euonymus europaeus</i>, <i>Crataegus monogyna</i>, <i>Corylus avellana</i>, <i>Cornus sanguinea</i>, <i>Ligustrum vulgare</i>, <i>Acer tataricum</i>, <i>Rosa canina</i> etc. Stratul ierbos variază tot în funcția umbririi, dar și în funcția perioadei de vegetație. În condițiile mai favorabile de lumină la începutul primăverii se dezvoltă și înfloresc o mulțime de geofite și hemicriptofiti. Alte specii din stratul ierbos înfloresc mai târziu: <i>Carex pilosa</i>, <i>Galium odoratum</i>, <i>Stellaria holostea</i>, <i>Ajuga reptans</i>, <i>Brachypodium sylvaticum</i>, <i>Euphorbia amygdaloides</i>, <i>Poa nemoralis</i>, <i>Genista tinctoria</i>, <i>Luzula luzuloides</i>, <i>Scrophularia nodosa</i>, <i>Lathyrus niger</i>, <i>Laniam galobdelon</i> etc.</p>
Suprafața ocupată conform Formularului Standard	166,7 ha
Suprafața tipului de habitat	155,21 ha

Informație/Atribut	Descriere
Starea de conservare a tipului de habitat	Nefavorabilă – rea

#### Amenințările

- a) Tăierea integrală a subarboretului cu ocazia exploatărilor și arborilor bătrâni, scorburoși, a lemnului mort;
- b) Lucrări necorespunzătoare de conducere a arboretelor;
- c) Infrastructură de vizitare necorespunzătoare - poteci dense;
- d) Introducere specii alohtone prin împăduriri - *Picea abies*;
- e) Prezența speciilor invazive: salcâm - *Robinia pseudacacia* -, *Impatiens parviflora*;
- f) Depozitarea deșeurilor menajere și de construcții.

### Fișa speciei *Adenophora liliifolia*

#### Descrierea speciei

Este o plantă perenă din familia *Campanulaceae*. Are o tulpină erectă, înaltă de 30-100 cm, simplă sau ramificată, cilindrică, bogat foliată. Frunzele speciei sunt alterne, rar verticilate, glabre, slab lucioase, pe margini sau pe nervuri slab păroase, cu peri mărunți foarte fini, pe dos reticulat nervate, mai palide. Frunzele tulpinale bazale sunt lung pețiolate, cu lamina rotund cordată, eliptice sau obovate, dur serată, pe timpul înflorării adesea lipsesc. Cele tulpinale inferioare au o formă alungit eliptic sau uneori liniar lanceolat, spre partea inferioară mărimea lor se micșorează. *Adenophora* are o inflorescență paniculată. Florile sunt scurt pedicelate, pendule, cu pediceli subțiri, cele de pe ramuri dispuse în raceme simple. Caliciul florii este 5-lacinat, cu lacinii mici, triunghiular lanceolate, acute, de câteva ori mai scurte decât corola, cu marginea mărunț serată sau întreagă. Corola are o culoare palid albăstrui, lungă de 10-20 mm, lat campanulată, 5-divizată, cu lobi scurți, foarte lași, drepti. Numărul staminelor este cinci, sunt libere, cu filamente dilatate la bază. Foarte important la identificarea speciei că are stil mult exsert, în timpul înflorării aproape de 2 ori mai lung decât corola, înconjurat la bază de un disc nectarifer tubulos sau cilindric, caracteristic. După înflorire produc capsule ovoidal piriforme, costat nervate, lungi de 8-12 mm. Semințele speciei sunt comprimate, lungi de 2-2,5 mm, ruginii.

Înflorește în iulie-august. În condiții nefavorabile nu înflorește pentru o perioadă îndelungată. Florile sunt polenizate de insecte, semințele se răspândesc cu ajutorul vântului.

Denumire științifică: *Adenophora liliifolia*

Denumiri populare: RO: Clopoțelul cu frunze de crin, HU: Illatos csegetgyűvirág, DE: Schellenblume, EN: Lilileaf ladybells

Tabelul nr. 31.

Cerințele de habitat a speciei *Adenophora liliifolia*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Specia necesită un mozaic de habitate de pajiști umede – 6410 - cu <i>Molinia coerulea</i> , mlaștini – 7230 - și pălcuri de pădure de arini - <i>Alnus glutinosa</i> - și mestecăcăn - <i>Betula pendula</i> -, combinație ce trebuie menținută prin protecție strictă.	Locuri semiumbrite și umede	Prezența tufărișului în raza habitatului  Prezența apelor subterane și supraterrane	Nefavorabilă – rea, din cauza defrișării arinișurilor  Nefavorabilă – rea, din cauza devierii de apă și drenaje	min. 2,5 ha din habitatul 7230 în stare favorabilă de conservare  min. 15 ha pajiști umede – 6410 - cu <i>Molinia caerulea</i> în stare favorabilă de conservare  min. 59,74 ha arinișuri - 91E0* - în stare favorabilă de conservare	Urbanizarea continuă, canalizarea și devierea de apă reprezintă presiuni semnificative în arealul speciei.  Toate zonele în care a fost regăsită specia se află pe limita de afară a sitului și sunt în imediat pericol de dispariție dacă drenarea habitatelor se continuă în ritmul actual.

**Amenințările**

- a) Pășunatul cu ovine;
- b) Curățarea terenurilor de resturi vegetale prin incendieri;
- c) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;



d) Populații scăzute, endogamia.

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor; extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

*Cauza: îndepărtarea vegetației lemnoase - tufișuri și arbori - din zonele pentru construcții*

### Fișa speciei *Eleocharis carniolica*

#### Descrierea speciei

Este o specie perenă din familia *Cyperaceae*. Este compact cespitoasă, fără stoloni. Are tulpini numeroase, filiforme, înalte de 10-35 cm, cu diametru de 0,5-1 mm, brăzdate longitudinal, patru-muchiata. Rizomul este scurt. Frunzele tulpinale sunt reduse numai la teacă. Spicele sunt lungi de 2-10 mm, alungit ovoidale, acuminate, brun deschise, cu marginile mai deschise și cu nervura mediană verde, cea inferioară lat ovată, mai mică decât celelalte, înconjoară incomplet baza spicului. Are două pistile, baza pistilei este 1/4-1/3 ori mai larg decât fructul, conic îngroșat, puternic delimitat de fruct, rămâne observabil și după maturizarea fructului. Setele perigoniale sunt mai puține de 6, și mai scurte decât fructul. Stigmat 2, rar 3. Planta are fruct obovoidal, lung de 1-1,5 mm, bruniu, lucios, neted. Înfloarește în iulie-august, dar se reproduce și vegetativ.

Denumire științifică: *Eleocharis carniolica*

Denumiri populare: RO: pipiriguț, HU: sűrű csetkáká, DE: Krain Sumpfbirse, EN: Spikerush

Tabelul nr. 32.

#### Cerințele de habitat a speciei *Eleocharis carniolica*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Preferă habitatele mlăștinoase –	Locuri umede	Prezența mlaștinilor	Nefavorabilă – rea, din cauza	min. 2,5 ha din habitatul 7230 în stare	Specia nu a fost regăsită în situl de importanță comunitară. Dacă

7230 - pe malurile apelor curgătoare.		Prezența apelor subterane și supaterane  Prezența apei curgătoare	devierea de apă și drenaje	favorabilă de conservare	ar fi prezentă, cele mai mari amenințări ar fi cele care schimbă sistemul hidrologic și rezultă în dispariția habitatelor favorabile speciei, de exemplu drenajul, construcțiile caselor și a drumurilor.
---------------------------------------	--	-------------------------------------------------------------------------	----------------------------	--------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Amenințările**

- a) Activități necontrolate pe terenuri proprietate privată;
- b) Pășunatul cu ovine;
- c) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;
- d) Populații scăzute, endogamia.

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

### Fișa speciei *Ligularia sibirica*

#### Descrierea speciei

Este o specie perenă, hemicriptofită, din familia *Asteraceae*. Tulpina este viguroasă, dreaptă, erectă, cilindrică, striată, glabrescentă sau aspru păroasă, frunzoasă, cu o înălțime de 50-170 cm. Frunzele bazale și tulpinale inferioare au formă triunghiular ovată sau triunghiular reniformă, sunt foarte lung pețiolate, lamina e aproape atât de lungă cât lată, la vârful obtuze sau rotunjite, la bază adânc-cordate, uneori aproape până la jumătatea laminei, pe margini accentuat dințate, viu verzi, glabre și netede, uneori pe dos la nervuri și pe pețiol dispers aspru păroase. Frunze mijlocii asemănătoare, cu vagină largă, prelungită, cele superioare reduce la o vagină membranacee. Antelă lungă, erectă, formează un racem simplu - foarte rar 1-2 ramuri poartă raceme secundare scurte -, cu axa adeseori brună purpurie, glandulos păroasă. Antodiile în boboci erecte, cele înflorite de 3-4 cm în diametru, cu peduncul lung aproape cât involucul, cu bracteele mai lungi decât pedunculii și cu vârfurile ieșite dintre boboci; antodiile după înflorire devin nutante, cu pedunculii încârligați. Involucru cilindric campanulat, lung de 9-12 mm, glabru, la bază cu 2 scvame liniare, lungi, cât involucrul. Foliiole involucrale verzi sau brune roșiatică, la bază uniseriate, spre vârfuri foliolele sunt alternativ membranoase fiind acoperite de foliolele nelățite cu care alternează. Flori radiare ♀, galbene, cu ligula lungă, de 15-16 mm și lată de 3-5 mm, la vârful rotunjită sau cu 3 dințișori. Flori centrale ♂, lungi cât involucrul, cu corolă infundibuliformă, atenuată într-un tub subțire, tot atât de lung, cu antere cilindrice, lung exserte și stigmat pe întreaga sa latură internă pubescent. Achene glabre, cilindrice, lungi de cca 6 mm. Papus alb-gălbui, puțin mai lung decât achena, cu radiile foarte scurt dințate.

Frunzele apar la sfârșitul lunii aprilie-începutul lunii mai. Înfloreste de la sfârșitul lunii iulie până în august, achenele se maturizează în august-septembrie și se răspândesc cu ajutorul vântului pe distanțe mai mici. Specia se răspândește și vegetativ, acesta fiind un mod de răspândire mai lentă, căci rizomul crește doar 6 mm/an. În condiții nefavorabile unele exemplare rămân în stare dormantă.

Denumire științifică: *Ligularia sibirica*

Denumiri populare: RO: Gălbenele, Curechi de munte, HU: Szibériai hamuvirág, DE: Sibirischer Goldkolben, EN: Siberian Ligularia

Tabelul nr. 33.

**Cerințele de habitat a speciei *Ligularia sibirica***

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Prefereță pajiștile umede 6410 și mlaștinile 7230.	Ape subterane și supraterane.  Microclimat umed și rece.	Prezența mlaștinilor  Prezența apelor subterane și supraterane	Nefavorabilă – rea, din cauza devierii de apă și drenaje	min. 2,5 ha din habitatul 7230 în stare favorabilă de conservare  min. 15 ha pajiști umede 6410 cu <i>Molinia caerulea</i> în stare favorabilă de conservare	Specia este o plantă higrofilă, este strâns legată de prezența apelor subterane și supraterane și de un microclimat rece. Schimbările sistemului hidrologic afectează grav specia. Din cauza desecării prin drenare, tăierea și îndepărtarea arborilor și tufărișurilor se schimbă microhabitatul, periclitanđ supraviețuirea populației.

**Amenințările**

- a) Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor;
- b) Activități necontrolate pe terenuri proprietate privată;

- c) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;
- d) Populații scăzute, endogamia;
- e) Abandonarea deșeurilor de către vizitatori.

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor; extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

*Cauza: Îndepărtarea vegetației lemnoase - tufișuri și arbori - din zonele pentru construcții*

### Fișa speciei *Liparis loeselii*

#### Descrierea speciei

Este o plantă perenă, din familia *Orchidaceae*. Este o plantă de culoare verde-gălbui, cu pseudobulb – tubercul -, care este un depozit de apă și cu rădăcini filiforme, papiloase. Tulpină este 5 - 25 cm înaltă, erectă, 3 muchiată, în partea superioară aripată. Are două frunze aproape opuse, așezate spre baza tulpinii, oblongi, lungi de 2 - 8 cm, unul mai lung cu 1-2 cm decât celălalt, late de 0,7 – 2,5 cm, moi, lucioase, multinervate. Inflorescența este laxă, cu 3 - 10 flori, cu bractei mici, triunghiulare, scvamiforme, la bază crenate, de lungimea pedicelului sau mai scurte. Florile sunt mici, erecte, deschis verzi-gălbui. Tepale externe sunt liniare sau liniar lanceolate, cele laterale interne de obicei sunt puțin mai scurte și mai înguste. Labelul este întreg sau slab trilobat, lung de 4 - 5 mm, de aceeași lungime cu celelalte tepale, de obicei îndreptat în sus, ovoid oblong sau oblong, obtuz, puțin concav, pe margini mărunț crenat, la bază canaliculat. Ovar fufiform, 3-muc. hiat, cu pedicel 3-muchiat sau brăzdat.

Trăiește maxim 8 ani. Se reproduce vegetative cu ajutorul 1-2 tuberculi mici, care se dezvoltă din tuberculul adult. Se reproduce și prin autogamie, picăturile de ploaie ajută autopolenizarea. Frunzele apar primăvara. Înfloreste în mai- iunie. Semințele sunt mici - <1 mm - și mulți, mature din sfârșitul lunii august.

Denumire științifică: *Liparis loeselii*

Denumiri populare: : RO: Moșișoare, HU: Hagymaburok, DE: Sumpf-Glanzkraut, EN: Fen orchid

Tabelul nr. 34

Cerințele de habitat a speciei *Liparis loeselii*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Specia preferă suprafețe de turbă 7230 deschise, umede, cu o densitate redusă de plante, în mlaștini eutrofe, bogate în calciu, cu apă rece, sol sărac în nutrienți, cu pH între 6,8 și 7,3	Ape subterane și izvoare alcaline Suprafețe acoperite cu mușchi Suprafețe deschise, acoperirea redusă a vegetației	Prezența apelor staționare și curgătoare Prezența mușchilor în acoperire ridicată Suprafețe deschise, acoperirea redusă a vegetației	Nefavorabilă – rea, din cauza devierea de apă și drenaje	min. 2,5 ha din habitatul 7230 în stare favorabilă de conservare	Schimbările sistemului hidrologic afectează grav specia Specia are nevoie de un areal mai deschis, fiind o specie cu capacitate redusă de competiție

## Amenințările

- Pășunatul cu ovine;
- Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării;
- Plantații de cățina albă - *Hippophae rhamnoides*;
- Sucesiunea naturală, densitate ridicată a speciei stuf - *Phragmites australis*.

Cauza: *extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General.*



### Fișa speciei *Colias myrmidone*

#### Descrierea speciei

Se deosebește de *C. crocea* prin culoarea portocalie mai intensă, roșcată, precum și prin absența nervurilor galbene din banda neagră a a. Se deosebește de *C. crocea* prin culoarea portocalie mai intensă, roșcată, precum și prin absența nervurilor galbene din banda neagră a a. Femela, are tivul negru al a. a. întrerupt de pete galbene. Masculul are banda neagră a a. a. mai îngustă decât la *C. crocea*, iar pe fața dorsală a a. p. o pată androconială evidentă. Denumire științifică: *Colias myrmidone*

Denumiri populare: RO: gălbiorul roșcat , HU: narancslepke

Tabelul nr. 35

#### Cerințele de habitat a speciei *Colias myrmidone*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Pajiști mexofile și mezoxerofile 6210, 6190 cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus</i> sp.	Specia are nevoie de plante gazde specifice - <i>Cytisus</i> sp. - pentru hrană - larve Specia are nevoie de prezenta tufelor <i>Prunus spinosa</i> și	Prezența speciilor de plantă gazdă: <i>Cytisus</i> sp. Prezența tufelor <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus</i> sp	Nefavorabilă – rea Planta gazdă nu a fost observată pe teritoriul ariei protejate Tufărișul a fost observat numai local și cu o abundență mică	Prezența speciilor de plantă gazdă: <i>Cytisus</i> sp. Min. 50 ha pajiști 6210, 6190 în stare favorabilă de conservare Prezența speciilor <i>Prunus spinosa</i> , <i>Rubus</i> spp. pe cel puțin 15-25 % din

	<i>Rubus</i> sp.			suprafața habitatelor pajiștilor 6210, 6190
--	------------------	--	--	------------------------------------------------

**Amenințările**

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor.

### Fișa speciei *Eriogaster catax*

#### Descrierea speciei

Morfologia externă a adulților: anvergura aripilor de la 14-17 mm până la 30-35mm. Corpul și aripile cărămizii-roșcate cu nuanțe cenușii, treimea distală a aripilor anterioare este violet. Cele două benzi transversale sunt galben-portocalii, iar pata discoidală este albă și rotundă. Fața dorsală este de aceeași culoare, dar este mai întunecată. Femelele sunt mai mari. Abdomenul se termină cu un smoc de peri cenușii albicioși. Nu se poate confunda cu altă specie, decât cu *Eriogaster rimicola*, din cauza coloritului, dar la *E. rimicola* pata discoidală nu are delimitare. Dar specia *E. rimicola* se hrănește exclusiv cu frunze de *Quercus* și are a răspândire mai sudică. O altă specie mai apropiată este *Eriogaster lanestris* - Linnaeus 1758 -, cu culori mai închise și pete deschise mai multe în număr pe aripi, dar nu are pata discoidală delimitată cu un cerc subțire închisă la culoare.

Morfologia externă, coloratura omizilor: aprox. 50 mm lungime, negre cu smocuri de peri gri-deschis iar pe spate prezintă peri scurți bruni sau perii lungi albi, și pete galbene și albastre evidente.

Denumire științifică: *Eriogaster catax*

Denumiri populare: RO: molia catax, țesătorul porumbarului, HU: sárga gyapjasszövő, EN: eastern eggar

Tabelul nr. 36

#### Cerințele de habitat a speciei *Eriogaster catax*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Se găsește în tufărișuri cu	Plantele gazdă a speciei sunt <i>Prunus spinosa</i> și <i>Crataegus monogyna</i> .	Prezența speciilor de plantă gazdă	Nefavorabilă – rea	Prezența fiecărei specii de plantă gazdă

<p>caracter termofil - versanții colinelor cu orientare sudică - preferă tufărișurile în schimbare</p>	<p>Preferă perturbațiile vegetației, cum ar fi pășunatul cu oi și bovine sau tufărișuri inundate.  Are nevoie de tufărișuri deschise, unde soarele poate încălzi tufișurile aproape din fiecare parte.</p>	<p>Prezența pășunatului  Prezența tufărișuri deschise</p>	<p>Plantele gazdă au fost identificate într-o abundență relativ mare în sit.  Pășunatul este intensiv  Tufărișuri sunt foarte închise.</p>	<p>într-o abundență mare.  Are nevoie de tufărișuri deschise, unde soarele poate încălzi tufișurile aproape din fiecare parte.</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

#### Amenințările

- a) Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor;
- b) Infrastructură de vizitare necorespunzătoare - poteci dense.

### Fișa speciei *Euphydryas maturna*

#### Descrierea speciei

Este o specie decorativă care se poate identifica ușor și care apare uneori în număr mare, astfel fiind ușor de observat. Culoarea de fond a aripilor și marginea neagra a acestora variază foarte mult local și regional.

Denumire științifică: *Euphydryas maturna*

Denumiri populare: RO: marmoratul frasinului, HU: díszes tarkalepke, EN: scarce fritillary

Tabelul nr. 37.

#### Cerințele de habitat a speciei *Euphydryas maturna*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Luminisurile mici cu <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Betula</i> sp., <i>Fagus sylvatica</i> în zone de pădure de foioase, adesea în văi calcaroase, câteodată în locuri umede.	Specia are nevoie de plante gazde specifice: <b><i>Fraxinus excelsior</i></b> , <i>Betula</i> sp., <i>Fagus sylvatica</i> ) pentru hrană - larve	Prezența speciilor de plantă gazdă <i>Fraxinus excelsior</i> , etc.	Nefavorabilă – rea  Plantă gazdă <i>Fraxinus excelsior</i> nu a fost găsită	Prezența speciilor de plantă gazdă <i>Fraxinus excelsior</i> , etc.

#### Amenințările

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor.

### Fișa speciei *Isophya stysi*

#### Descrierea speciei

Speciile din genul *Isophya* au aripile foarte scurte, nu pot zbura. Culoarea corpului este verde. Antenele galbene sau verzui. Șanțul transversal este situat după mijlocul pronotului. La mascul tegminele sunt verzi, numai regiunea cubită este brună-gălbuie. La femelă, tegminele sunt verzi cu o pata mică, brună-deschisă în mijloc.

Denumire științifică: *Isophya stysi*

Denumiri populare: RO: cosașul lui Stys; HU: Stys tarszája, Stys-szöcskéje, erdélyi tarsza; EN: Stys's bush-cricket; DE: Sichelschrecke

Tabelul nr. 38.

#### Cerințele de habitat a speciei *Isophya stysi*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Pajiști 6210, 6190, poieni și fânețe mezofile din apropierea pădurilor	Ierburi înalte cu frunze late cum sunt <i>Veratrum</i> , etc. pentru hrană - arve Tufișuri mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i>	Prezența ierburilor cu frunze late Prezența tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> în zona	Nefavorabilă – rea Lipsa tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> în zona de ecoton pădure-pajiște, cauzată de pășunatul intensiv, în unele cazuri și cu capre, și	Prezența ierburilor cu frunze late Prezența tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> cel puțin 5% din suprafața habitatului 6520 în zona de ecoton pădure – pajiște. 0,3 – 0,7 Unitate Vită Mare /ha încărcătură în pajiștile și a cosirii în perioada de dezvoltare a

		de ecoton pădure – pajiște.	de frișatul tufelor de <i>Prunus spinosa</i> de pe pășuni.	larvelor și perioada de reproducere - înainte de începutul lunii septembrie.
--	--	--------------------------------	------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------

**Amenințările**

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor.

### Fișa speciei *Leptidea morsei*

#### Descrierea speciei

Aripile sunt complet albe, cu o ușoară prăfuire neagră în regiunea bazală a aripilor anterioare, care se întinde puțin și pe costă. În regiunea apicală, se află o pată neagră, traversată de 2-3 nervuri albe. Pe partea inferioară a aripilor anterioare se observă o pată apicală de aceeași mărime ca cea de pe partea superioară, dar de culoare verzuie. Femela are pata apicală mai redusă, ca la mascul, uneori chiar total absentă. Dorsal marginile distale și nervurile sunt striate cu gri până în margine. Ventral aripile sunt cenușii.

Este o specie morfologic foarte asemănătoare cu *Leptidea sinapis* și *Leptidea reali*. Diferențele morfologice sunt în apexul aripilor anterioare, care e subacută la specia morsei și este rotunjită la *sinapis/reali*; pata apicală mai redusă la morsei și mai dezvoltată la *sinapis/reali*; culorile de pe fața inferioară a aripilor posterioare se pot distinge prin nuanțe destul de apropiate; iar anvergura la specia morsei este de 40-46 mm, iar la *sinapis/reali* 36-40 mm.

Denumire științifică: *Leptidea morsei*

Denumiri populare: RO: albilița mică, HU: keleti mustárlepke, EN: Fenton's wood white, DE: Östliche Senf-Weißling

Tabelul nr. 39.

#### Cerințele de habitat a speciei *Leptidea morsei*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Trăiește în liziere de păduri,	liziere cu plantele gazdă a omizilor sunt	Prezența plantelor gazde: <i>Lathyrus niger</i> and <i>L. verna</i>	Nefavorabilă – rea Plantele gazdă au fost observate în	Plantele gazdă apar într-o abundență



tufărișuri, fânețe, pajiști.	<i>Lathyrus niger</i> și <i>L.</i> <i>verna</i>	Prezența vegetației arbustivă	cinci locuri în sit, într-o abundență mică.	relativ mare.
---------------------------------	----------------------------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------------	---------------

#### Amenințările

- a) Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor;  
**b) Infrastructură de vizitare necorespunzătoare - poteci dense.**

### Fișa speciei *Lycaena dispar*

#### Descrierea speciei

Adulții prezintă dimorfism sexual, astfel se pot identifica pe teren separat pe sexe. Masculii au un comportament teritorial, ocupă de obicei un teritoriu de de câteva metri pătrați sau chiar zeci de metri pătrați, și/sau patrulează de-alungul habitatului în general linear - marginea cursurilor de ape, marginea apelor stătătoare etc. Generația de primăvară este mai sedentară, în generația de vară adulții au o tendință migratoare intra- și interpopulațională.

Denumire științifică: *Lycaena dispar*

Denumiri populare: RO: Fluturașul purpuriu, HU: Nagy tüzlepke, EN: Large Copper Butterfly

Tabetul nr. 40.

#### Cerințele de habitat a speciei *Lycaena dispar*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Terenuri mlăștinoase, păduri de luncă și cele mlăștinoase și umede, lizierele	Specia are nevoie de plante gazdă pentru larva: <i>Rumex hydrolapathum</i> , <i>R. aquaticus</i> , <i>Polygonum bistorta</i> și apă curgătoare.	Prezența plantelor gazdă Prezența corpurilor de apă curgătoare Prezența aninișurilor	Nefavorabilă – rea Plantele gazde sunt prezente Corpurile de apă curgătoare sunt prezente Aninișurile sunt prezente, dar în stare nefavorabilă	Prezența plantelor gazdă Prezența corpurilor de apă curgătoare Aninișurile în stare favorabilă

#### Amenințările

- a) Pășunat ilegal în păduri;
- b) Infrastructură de vizitare necorespunzătoare - poteci dense;
- c) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării.

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

### Fișa speciei *Maculinea teleius*

#### Descrierea speciei

Adulții prezintă dimorfism sexual, astfel se pot identifica pe teren separat pe sexe. Masculii au un comportament teritorial, ocupă de obicei un teritoriu de de câteva metri pătrați sau chiar zeci de metri pătrați, și/sau patrulează de-a lungul habitatului în general linear - marginea cursurilor de ape, marginea apelor stătătoare etc. Generația de primăvară este mai sedentară, în generația de vară adulții au o tendință migratoare intra- și interpopulațională.

Denumire științifică: *Maculinea teleius*

Denumiri populare: RO: fluturașul albastru cu puncte negre, HU: vérfű hangyabogárka, EN: Scarce Large Blue

Tabelul nr. 41.

#### Cerințele de habitat a speciei *Maculinea teleius*

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă
Fânețe și pajiști umede 6410, păduri mlăștinoase, zone umede în care este prezentă sorbestrea <i>Sanguisorba officinalis</i> .	Specia are nevoie de plante gazde specifice <i>Sanguisorba officinalis</i> pentru hrană - larve. Specia are nevoie de furnici gazdă specifice <i>Myrmica</i>	Prezența speciilor de plantă gazdă <i>Sanguisorba officinalis</i> . Prezența speciilor de furnici gazdă: <i>Myrmica rubra</i> , <i>M. scabrinodis</i> , <i>M. salina</i> , <i>M. gallienii</i> , <i>M. speciooides</i> , <i>M. vandeli</i> , <i>M. ruginodis</i> , <i>M.</i>	Nefavorabilă – rea Planta gazdă a fost observată cu abundență relativ mică.	Planta gazdă apare cu o abundență relativ mare. Speciile de furnici sunt prezente.

	spp. pentru dezvoltarea larvelor.	<i>rugulosa.</i>	Nu există date	
--	-----------------------------------	------------------	----------------	--

**Amenințările**

- a) Pășunatul cu ovine;
- b) Lipsa fânețelor;
- c) Devierea de apă și drenaje din cauza urbanizării.

*Cauza: extinderea legală și ilegală a construcțiilor, extinderea intravilanului în Planul Urbanistic General*

Anexa nr. 8 la Planul de management

**PLANUL FINANCIAR**

Tabelul nr. 42.

**Planul financiar**

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
<b>Programul 1: Conservarea habitatelor și a speciilor de interes comunitar</b>				
<b>Subprogramul 1.1. Propunere de îmbunătățire a limitelor ariilor protejate și măsuri generale de management</b>				
1.1.1. Elaborarea documentației și promovarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Făgetul Clujului.	1	1.461	1.193	2.654
1.1.2. Delimitarea corectă și elaborarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Valea Morilor.	1	1.461	6.863	8.324
1.1.3. Elaborarea propunerii de desemnare a rezervației Colonia Făget - rezervație de tip botanic.	1	1.461	2.453	3.914
1.1.4. Propunerea de îmbunătățire a limitelor sitului pentru a se include habitatele critice pentru speciile de	1	1.461	1.033	2.495

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
<p>interes comunitar: <i>Adenophora liliifolia</i>, <i>Eleocharis carniolica</i>, <i>Ligularia sibirica</i>, <i>Liparis loeselii</i>, și pentru asigurarea suprafeței minime necesare pentru conservarea habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline.</p>				
<p>1.1.5. Cartarea și analiza habitatelor de interes conservativ propuse a fi introduse în Formularul standard și în lista habitatelor de interes național</p>	3	2.839	18.071	20.911
<p>1.1.6. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes comunitar și național, altele decât cele incluse în Formularul standard</p>	1	7.887	2.377	10.264
<p>1.1.7. Studiarea posibilităților de refacere și inițierea unor proiecte pentru refacere a habitatelor și speciilor de interes conservativ propuse pentru a fi introduse în Formularul standard și în lista de conservare a pentru interes național</p>	3	814	6.775	7.589

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
1.1.8. Prevenirea fragmentării și distrugerii habitatelor/ speciilor prin reglementarea construirii/ modernizării infrastructurii de transport și reglementarea accesului motorizat	1	4.068	2.377	6.445
1.1.9. Reglementarea construcțiilor din sit, pentru a preveni degradarea habitatelor și speciilor de interes conservativ	1	6.641	594	7.236
1.1.10. Prevenirea/ combaterea poluării „fizice” – deșeurii - și chimice în sit pentru menținerea unor condiții corespunzătoare pentru habitate și specii	1	6.226	13.550	19.776
<b>Total Sub-programul 1.1.</b>				
<b>Subprogramul 1.2. Conservarea habitatelor umede și a celor de pajiști</b>				
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210 * Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline precum și a pajiștilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> 6410 pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Liparis loeselii</i> .	1	3.736	3.177	6.913



Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
1.2.2. Menținerea unei fâșii de cel puțin 200 m în jurul mlaștinilor fără exploatare masei de lemnoase , atât în interiorul cât și afara ariei protejate, dacă mlaștina se extinde în afara limitelor ariei protejate.	1	2.906	792	3.698
1.2.3. Asigurarea habitatului favorabil pentru speciile <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> prin menținerea și refacerea pajiștilor umede 6410 și interzicerea totală a construirii în zonele de habitat	1	581	2.224	2.805
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a anișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline și a speciilor <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Lycaena dispar</i> .	1	2.906	14.028	16.933
1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190 în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i>	1	2.906	1.664	4.570

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
1.2.6. Menținerea și refacerea pajiștilor, inclusiv a poienilor, favorabile pentru specia <i>Euphydryas maturna</i>	1	581	428	1.009
1.2.7. Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pulsatilla patens</i> prin managementul durabil al pajiștilor și refacerea de fânețe	1	1.162	1.446	2.608
1.2.8. Reglementarea construcțiilor și a amenajărilor aferente de-a lungul cursurilor de apă permanentă și temporară care se afla la limita sitului și în afara sitului	1	0	594	594
1.2.9. Asigurarea habitatului pentru specia <i>Liparis loeselii</i>	1	5.811	5.471	11.282
1.2.10. Studierea posibilităților de refacere a habitatelor umede și de pajiști și inițierea unor proiecte pentru refacere	1	1.478	4.454	5.932
<b>Total Sub-programul 1.2.</b>				<b>56344</b>
<b>Subprogramul 1.3: Conservarea habitatelor forestiere</b>				
1.3.1. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a arinșurilor din aria protejată	2	830	413	1.243

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
1.3.2. Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus</i> sp. de-a lungul lizierei pe aceeași lungime pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru <i>Leptidea morsei</i> , <i>Euphidrias maturna</i> .	2	7.139	2.542	9.682
1.3.3. Menținerea / refacerea stării de conservare favorabilă habitatului 91H0	1	4.151	2.298	6.449
1.3.4. Menținerea de arborilor seculari pe toată suprafața sitului.	1	6.558	3.566	10.124
1.3.5. Conducerea arboretelor din suprafața propusă a fi inclusă în Rezervația Făget spre starea de arborete seculare pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor de liliaci de interes comunitar și național	1	6.641	2.972	9.613
1.3.6. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91H0	1	830	475	1.306

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Operationale	Total plan management cheltuieli directe
1.3.7. Inițierea lucrărilor de refacerea a arboretelor artificiale și total derivate pentru reconstituirea a cel puțin 10 % din habitatele 9170, 9130, 91Y0, 9110, 91H0	1	1.992	2.479	4.471
1.3.8. Menținerea habitatelor favorabile pentru <i>Chilostoma banatica</i> în făgete.	1	830	2.853	3.683
1.3.9. Păstrarea arborilor bătrâni care asigură adăpost și hrană numeroaselor specii de faună: <i>Eptesicus serotinus</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Pipistrellus pygmaeus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , în habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91E0*, 91H0	1	2.906	1.189	4.094
1.3.10. Interzicerea pășunatului și a trecerii animalelor domestice în habitatele forestiere	1	4.981	198	5.179
<b>Total Sub-programul 1.3.</b>				
<b>Sub-programul 1.4. Managementul speciilor invazive</b>				
1.4.1. Asigurarea protecției suprafețelor cu <i>Pulsatilla patens</i>	1	1.660	198	1.858
1.4.2. Refacerea populațiilor de <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselli</i> , <i>Pulsatilla patens</i>	2	1.444	2.820	4.265

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
1.4.3. Asigurarea protecției speciilor <i>Adonophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Pulsatilla patens</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Galanthus nivalis</i> , <i>Daphne cneorum</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Iris sibirica</i> pe toată suprafața sitului	2	10.377	7.924	18.301
1.4.4. Elaborarea și implementarea de măsuri pentru prevenirea extinderii și controlul speciilor invazive.	3	5.147	11.094	16.241
1.4.5. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciei <i>Bombina variegata</i> și altor specii de amfibieni de interes comunitar.	1	2.906	1.189	4.094
<b>Total Sub-programul 1.4.</b>				
<b>Total Programul 1</b>				
<b>Programul.2: Managementul vizitatorilor</b>				
2.1. Planificarea și realizarea traseelor de vizitare pentru promovarea zonelor atractive fără impact asupra valorilor ariei protejate	2	13.200	4.652	17.852
2.2. Încurajarea includerii valorilor ariei protejate în pachete de programe turistice și promovarea lor în	3	23.494	4.689	28.182

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
parteneriat cu factori interesați relevanți.				
2.3. Promovarea includerii valorilor naturale ale ariei protejate în strategiile de turism ale județului și regiunii	3	21.418	1.189	22.607
2.4. Menținerea și promovarea zonelor importante din punct de vedere arheologic și introducerea lor în pachetele turistice pentru creșterea atractivității ariei protejate.	3	9.879	1.189	11.068
2.5. Identificarea de potențiali parteneri și inițierea de proiecte / programe pentru realizarea infrastructurii de vizitare	3	20.007	396	20.403
<b>Total Programul 2</b>				
<b>Programul 3: Conștientizare și educație</b>				
3.1. Întocmirea unui plan de comunicare pentru identificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	1	17.268	1.783	19.050
3.2. Informarea/conștientizarea administratorilor și proprietarilor cu privire la beneficiile măsurilor de	1	23.743	2.377	26.120

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
management				
3.3. Oferirea de posibilități pentru consultare la birou și pe teren a factorilor interesați legat de managementul ariei protejate	1	15.358	1.585	16.943
3.4. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul ariei protejate prin mass media și pagina web a ariei protejate	1	37.690	3.170	40.859
3.5. Amplasarea de panouri informative despre aria protejată și managementul acesteia în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariei protejate	2	11.041	3.206	14.247
3.6. Organizarea de evenimente de conștientizare legate de aria protejată și de promovare a acesteia	3	20.422	1.981	22.403
3.7. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale	2	25.735	19.131	44.866
3.8. Organizare activități practice de educație ecologică pe teren	1	39.848	19.131	58.979
3.9. Realizarea unui punct de informare și /sau centru de	3	24.075	19.527	43.602

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
educație pentru aria protejată				
<b>Total Programul 3</b>				
<b>Programul 4: Management și monitorizare</b>				
4.1. Emiterea de puncte de vedere în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului al planurilor / proiectelor / activităților	1	14.528	1.585	16.113
4.2. Respectarea prevederilor legale privind sistemul de tarificare pentru toate serviciile oferite de custode	1	3.570	5.301	8.871
4.3. Verificarea implementării / respectării măsurilor de management al valorilor ariei protejate, inclusiv a respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	1	8.551	3.639	12.189
4.4. Observarea / verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale în zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ	1	5.811	1.783	7.594
4.5. Colaborarea cu autoritățile competente pentru realizarea de controale periodice în aria protejată	2	20.588	1.981	22.569



<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
4.6. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea de proiecte și managementul acestora pentru asigurarea resurselor necesare pentru menținerea unei echipe minime de management al ariei protejate și pentru implementarea măsurilor de management	1	36.112	3.962	40.074
4.7. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea ariei protejate	2	11.373	11.193	22.566
4.8. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor pentru realizarea de activități specifice	3	14.777	3.962	18.739
4.9. Întreținerea echipamentelor și materialelor aflate în dotare	1	3.902	1.585	5.487
4.10. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități, ONG-uri și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	3	10.211	1.585	11.796
4.11. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora în colaborare cu instituții relevante	3	14.694	1.585	16.279

<b>Acțiuni</b>	<b>Prioritate</b>	<b>Salarii</b>	<b>Operationale</b>	<b>Total plan management cheltuieli directe</b>
4.12. Asigurarea spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	1	1.245	1.585	2.830
4.13. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lui după necesități	1	9.713	0	9.713
4.14. Asigurarea mijloacelor de transport necesare pentru activitățile de teren	1	1.245	0	1.245
4.15. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management la care se aplică metodologii diferite de cele care s-au utilizat la inventarierea florei și faunei	1	6.641	26.250	32.891
4.16. Implementarea Planului de Monitoring al ariei protejate	1	233.112	32.550	265.662
4.17. Evaluarea eficienței managementului ariei protejate	1	1.079	317	1.396
4.18. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbinătatea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	1	1.577	0	1.577
<b>Total Programul 4</b>				<b>497593</b>

Anexa nr. 9 la Planul de management

**PLANUL DE MONITORING**

Tabelul nr. 43.

**Planul de monitoring**

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează-	Indicator	Situația de referință - 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare		Zile/om necesare	Observații	
								M	O			
<b>A. MONITORIZĂRI CARE SE FAC O DATĂ LA 5 ANI, PRIN INVENTARIERI COMPLETE</b>												
1.1.1. Elaborarea documentației și promovarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Făgetul Clujului.	Se asigură limite optime pentru conservare?	Populații optime în noile limite	272 ha	Actul normativ de îmbunătățire a limitelor suprafeței rezervației	Nu este cazul	Specialist Aarii Protejate	Tot anul	5 ani	2	2	2	Monitorizare a propriu-zisă a impactului acestor direcții de management

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.1.2. Delimitarea corectă și elaborarea propunerii de îmbunătățirea limitelor Rezervației Valea Morii.	Se asigură limitele necesare pentru habitatele de interes conservativ?	Populații optime în noile limite	1 ha amplasat greșit	Actul normativ de îmbunătățirea limitelor rezervației	Nu este cazul	Specialist Aree Protejate	Tot anul	5 ani			asupra speciilor și habitatelor se va face prin monitorizările integrale prezentate mai jos.  Monitorizare a inclusă aici
1.1.3. Elaborarea propunerii de desemnare a rezervației Colonia Făget - rezervație de tip botanic.	Se asigură limitele necesare pentru habitatele de interes conservativ?	Populații optime în noile limite	0 ha	Actul normativ de îmbunătățirea limitelor rezervației	Nu este cazul	Specialist Aree Protejate	Tot anul	5 ani			

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.1.4. Propunerea de îmbunătățire a limitelor sitului pentru a se include habitatele critice pentru speciile de interes comunitar: <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselii</i> , <i>Colias myrmidone</i> , <i>Euphydryas matura</i> , <i>Leptidea morsei</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Maculinea teleius</i> , și	Se asigură limitele necesare pentru habitatele de interes conservativ?	Populații optime în noile limite	1667 ha	Hărțile de distribuție actuală a speciilor și habitatelor	Nu este cazul	Specialist Aree Protejate	Tot anul	5 ani			se referă la analiza informațiilor rezultate din monitorizare a speciilor și habitatelor, respectiv a rapoartelor anuale de monitorizare și a rapoartelor de monitorizare realizate la 5 ani privind

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
pentru asigurarea suprafeței minime necesare pentru conservarea habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline.												starea speciilor și habitatelor.
1.1.5. Cartarea și analiza habitatelor de interes conservativ propuse a fi introduse în Formularul standard și în lista habitatelor de interes	Se conservă noile specii și habitatele de interes conservativ?	Formular standard modificat conform recomandărilor din Cap.D5	Rapoartele de inventarier care se vor realiza	Rapoarte de cartare a habitatelor și inventariere a speciilor	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon de vegetație și sezon specific de inventarier	5 ani	30	40	50	Protocoale de monitorizare propuse de experți

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
național	Măsurile de management propuse se implementează și au efect pentru noile specii de interes conservativ?	Starea fiecărui habitat de interes conservativ - ha, stare de conservare	Rapoartele de inventarier care se vor realiza	Rapoarte de monitorizare	Se vor determina	Expert extern	Sezon de vegetatie și sezon specific de inventarier	5 ani			Protocoloale de monitorizare propuse de experți	
1.1.6. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes comunitar și național, altele decât cele incluse în Formularul standard	Se mențin populațiile de <i>Eptesicus serotinus</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Pipistrellus pygmaeus</i> ?	Populația optimă - Studiu	Nu se cunoaște	Rapoarte de monitorizare	Metoda acustică - înregistrare a ultrasunetelor	Expert extern	Sezon de vegetatie și sezon specific de inventarier	5 ani	10	15	15	Protocoloale de monitorizare propuse de experți

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline precum și a pajistilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> 6410 pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Liparis loeselii</i>	Se îmbunătățește starea de conservare a habitatelor?	Min. 75 % din habitatele 7210* și 7230 reabilitate	2,5 ha 7230 + 0,2 ha 7210* 11 ha 6410	Rapoarte inventariere teren	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon vegetație	5 ani	5	10	15	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015



Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
1.2.3. Asigurarea habitatului favorabil pentru speciile <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> prin menținerea și refacerea păjiștilor umede 6410 și interzicerea totală a construirii în zonele de habitat	Se îmbunătățește starea de conservare a speciilor?	<i>M. teleius</i> – 100 <i>M. nausithous</i> nu se cunoaște <i>A. liliifolia</i> 350-400 indivizi <i>L. sibirica</i> - 1000 - 2000 indivizi	<i>M. teleius</i> - 38,48 ± 5,70 <i>M. nausithous</i> nu se cunoaște <i>A. liliifolia</i> 41 - 50 în afara sitului <i>L. sibirica</i> - 32 - 40 indivizi + 146 - 150 în afara	Rapoarte de inventariere	Metoda transectului	Experți externi	Sezonul vegetației	5 ani	20	30	40	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline și a speciilor:	Se menține /îmbunătățește starea de conservare a habitatelor de anin ?	20 ha de aniniș degradat	sitului 67,56 ha de aniniș în stare de conservare favorabilă	Raport de cercetare	Inventariere integrală	Expert extern	Sezon de vegetație	5 ani			Protocoale de monitorizare propuse de experți

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
<i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Lycaena dispar</i> .												
1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190 în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stys</i> , <i>Eriogaster catax</i> .	Se reface starea de conservare a speciilor?	<i>C. myrmidone</i> 100, <i>I. stysi</i> 200, <i>E. catax</i> 100	<i>C. myrmidone</i> 0, <i>I. stysi</i> 129 ± 36, <i>E. catax</i> 0	Raport de inventariere	Metoda transectului	Expert extern	Sezon vegetatie	5 ani	5	10	15	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015
1.2.6. Menținerea și refacerea pajiștilor,	Se reface populația de	Cel puțin 100	0 exemplare	Raport de cercetare	Metoda transectului	Expert extern	Sezon vegetatie	5 ani				Protocoloale de monitorizare

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
inclusiv a poienilor favorabile pentru specia <i>Euphydryas maturna</i>	<i>Euphydryas maturna</i>	exemplare										întocmite în 2015
1.2.7. Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> ,	Se reface populația acestor specii?	<i>C. myrmidone</i> 100, <i>I. stysi</i> 200, <i>E. catax</i> 100, <i>P. patens</i> 500-1000	<i>C. myrmidone</i> 0, <i>I. stysi</i> 129 ± 36, <i>E. catax</i> 0, <i>P. patens</i> 285	Raport de monitorizare	Metoda specialisti	Expert extern	Sezon vegetatie	5 ani				Protocoale de monitorizare întocmite în 2015
<i>Pulsatilla patens</i> prin managementul durabil al pajiștilor.	Se asigură un management adecvat durabil a pajiștilor?	Minim 25% din pajiști refăcute	Nu sunt date	Raport de monitorizare	Metoda specialisti	Expert extern	Sezon vegetatie	5 ani	2	3	4	Protocoale de monitorizare întocmite în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
1.2.10. Studiarea posibilităților de refacere a habitatelor mlășticioase 7210*, 7230 și de pajiști 6410 și inițierea unor proiecte pentru refacere	Se îmbunătățește starea de conservare a habitatelor?	minim 75 % din habitatele 7210* și 7230 reabilitate minim 25% din pajiști refăcute	1 ha 7230 + 1,2 în afara sitului 11 ha 6410	Raport de monitorizare	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon vegetație	5 ani	1	2	3	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015
1.3.1. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a anișurilor din aria protejată	Se menține /îmbunătățește starea de conservare a habitatelor de anin din zonele Valea Gârbăului?	Toată suprafața de habitat în stare favorabilă, cu grad de naturalitate 3-5	67,56 ha de aniși în stare favorabilă, cu grad de naturalitate 3-5	Raport de monitorizare	Inventariere integrală	Expert extern	Sezon vegetație	5 ani	5	10	15	Protocoloale de monitorizare propuse de experți

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
1.3.6. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130	Sunt habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130 într-o stare favorabilă?	9170 155,21 ha 91Y0 154,28 ha 9110 542,75 ha 9130 296,38 ha	9170 – degradat; 9110, 9130, 91Y0 – în stare favorabilă	Raport de monitorizare	Metoda de refacere a habitatelor forestiere	Experti externi	Sezon vegetație	5 ani	5	10	15	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015
1.3.7. Inițierea lucrărilor de refacerea a arboretelor artificiale și total derivate pentru reconstituirea a cel puțin 10 % din habitatele 9170, 91Y0, 9110, 91Y0	S-au inițiat lucrări de refacere?	Lucrări de refacere inițiate pe cel puțin 10 % din suprafața habitatelor degradate	9170 – degradat; 9110, 9130, 91Y0 – în stare favorabilă	Raport de monitorizare	Metoda transectului	Specialist Aree Protejate	Sezon vegetație	5 ani	3	5	7	Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
1.4.4. Elaborarea și implementarea de măsuri pentru prevenirea extinderii și controlul speciilor invazive.	Se extind speciile invazive în sit?	Ha cu specii invazive în sit <i>Robinia pseudacacia Hippophae rhamnoides</i>	Nu sunt date	Raport de monitorizare	Metoda transectului	Expert extern	Tot anul	5 ani	10	15	20	Metoda de monitorizare se va elabora de către specialiști când se va dispune de resurse pentru această măsură
1.4.5. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciei <i>Bombina variegata</i> și altor specii de amfibieni de interes comunitar.	Se păstrează starea de conservare favorabilă a speciei?	Stare de conservare favorabilă pentru toate speciile de amfibieni din sit	<i>Bombina variegata</i> este în stare favorabilă de conservare	Raport de monitorizare	Metoda transectului	Expert extern	Sezonul vegetației	5 ani	5	10	15	Protocolul de monitorizare întocmit în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		
<b>TOTAL ZILE/OM NECESARE O DATĂ LA 5 ANI</b>												
<b>B. MONITORIZĂRI CARE SE FAC ANUAL</b>												
1.1.9. Reglementarea construcțiilor din sit pe suprafețele cu obiectiv de conservare, pentru a preveni degradarea habitatelor și speciilor de interes conservativ	Afectează extinderea construcțiilor speciile din sit ?	0 ha din sit cu obiective de conservare afectate de construcții		Rapoarte de monitorizare	Observații directe	Ranger	Tot anul	Anual	3	4	5	
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210* Mlaștini calcaroase	Se asigură regimul hidric optim pentru aceste habitate?	Suprafața totală + 50% refăcut	1 ha - 7230 - + 0,2 ha - 7210* -	Rapoarte anuale	Măsurare integrală a suprafeței	Ranger	Tot anul	Anual	4	5	6	Se verifică dacă sunt amenințări directe



Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează-	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline precum și a pajistilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> 6410 pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Liparis loeselii</i>			mlaștini cu regim hidric optim/corp de mlaștină								
		50% din 0,9 ha 7230 mlaștini	0,9 ha 7230 mlaștini cu intervenții asupra regimului hidric în vederea refacerii	Rapoarte anuale	Măsurare integrală a suprafeței	Ranger	Tot anul	Anual			Se verifică dacă sunt amenințări directe

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninșurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline și a speciilor <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Lycaena dispar</i> .	Se acționează pentru menținerea/refacerea regimului hidric?	Toată suprafața cu regim hidric corespunzător	Toată suprafața cu regim hidric corespunzător	Rapoarte anuale		Specialist Aree Protejate	Tot anul	Anual	3	6	9	În caz de secetă prelungită pe mai mulți ani se va încerca reabilitarea habitatului. Se interzic orice fel de captări.
1.2.6. Menținerea și	Există cel puțin	Min 56 ha	Nu sunt	Raport anual	Observație	Ranger	Sezon	Anual	10	15	20	Se verifică dacă

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
refacerea păjiștilor, inclusiv a poienilor favorabile pentru specia <i>Euphydryas maturna</i>	5% - maxim 25% - <i>Prunus spinosa</i> , <i>Rubus</i> sp. și <i>Veratrum</i> sp. pe suprafața actuală din sit?	pajiști în stare bună pt <i>Euphydryas</i> Minim 4 ha - 5 % din habitatele 6210, 6190 - ha pălcuiri de aprox. 8-10m <sup>2</sup> /1000m <sup>2</sup>	date		directă		vegetație				sunt amenințări directe
1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile 6210, 6190 în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> .	Se respectă condițiile de pășunat?	Max. 0,7 Unitate Vită Mare/ha 0 ha incendiate	Nu sunt date	Raport anual	Metoda transectului	Ranger	Sezon vegetație	Annual			Se va urmări anual extinderea naturală a speciilor de <i>Rubus</i> și <i>Prunus spinosa</i>
1.2.7. Asigurarea		0,3 - 0,7	Nu sunt date	Raport anual	Observație directă	Ranger	Sezon vegetație	Annual			Se verifică dacă

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează-	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Eriogaster catax</i> , <i>Pulsatilla patens</i> prin managementul durabil al pajiștilor.		Unitate Vită Mare/ha min 5 ha fânețe 0 ha incendiate 0 ha <i>P. patens</i> pășunat	date		directă		vegetație				sunt amenințări directe
1.3.10. Interzicerea pășunatului și a trecerii animalelor domestice prin habitatele forestiere		0 ha afectate de pășunat	Nu sunt date	Raport anual	Observație directă	Ranger	Sezon vegetație	Anual			
1.2.9. Asigurarea habitatului pentru specia <i>Liparis loeselii</i>	Se îmbunătățește starea de conservare a	75 % din mlaștini în stare de	Nefavorabilă	Raport de cercetare	Metoda transectului	Ranger	Sezon vegetație	Anual			Protocoloale de monitorizare întocmite în

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează-habitatului?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.3.2. Menținerea și refacerea lizierelor de pădure pe cel puțin 20% din lungimea totală din sit și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu <i>Prunus</i> și <i>Rubus</i> de-a lungul lizierei pentru asigurarea condițiilor favorabile pentru <i>Leptidea morsei</i> , <i>Euphydryas maturna</i> .	conservare favorabilă	Lizierele de pădure sunt în stare bună, cu coronament închis și fâșie de arbuști pe margine?	Liziere degradate în zonele Valea Morii, Valea Căprioarei, Valea Gârbăului, Casele Micești, Râtul Penii	Rapoarte de teren	Observații directe	Ranger	Sezon vegetație	Annual			2015  Se verifică dacă sunt amenințări directe

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		
1.3.4. Menținerea de arbori seculari pe toată suprafața sitului.	Se mențin arborii seculari/bătrâni pe toată suprafața ariei protejate?	100 % arbori seculari păstrați	Nu se cunoaște	Raport de teren	Observații directe	Ranger	Tot anul	Annual	10	20	30	Se recomandă elaborarea unui Registru inventar al arborilor seculari din sit pentru a se putea monitoriza mai ușor starea lor
1.3.9. Păstrarea arborilor bătrâni care asigură adăpost și hrană numeroaselor specii de faună în habitatele 9170, 91Y0, 9110, 9130, 91E0*, 91H0,		minim 12 arbori bătrâni la /ha	Nu sunt date	Raport de teren	Observații directe	Ranger	Sezon vegetație	Annual				Se verifică dacă sunt amenințări directe

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
1.3.8. Menținerea habitatelor favorabile pentru <i>Chilostoma banatica</i> în făgete.	Se mențin habitatele favorabile pentru <i>Chilostoma</i> ?	Ha de habitate cu caracteristici corespunzătoare pentru specie	Nu sunt date	Rapoarte de teren	Metoda transectului	Ranger	Sezon vegetație	Anual	5	10	15	Se vor stabili care sunt condițiile minime necesare și în ce zonă și pentru ca rangerul să poată observa pe teren eventuale degradări
1.4.1. Asigurarea protecției suprafețelor cu <i>Pulsatilla patens</i>	Se îmbunătățește starea de conservare a speciei?	Efectivul optim - studiu	Nu sunt date	Raport de teren	Observare directă	Ranger	Sezon vegetație	Anual	15	20	25	Se verifică dacă sunt amenințări directe

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.4.2. Refacerea populațiilor de <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Liparis loeselli</i> , <i>Pulsatilla patens</i>	Se îmbunătățește starea de conservare a speciei?	<i>A. liliifolia</i> - 350-400, <i>L. sibirica</i> - 1000 - 2000, <i>L. loeselli</i> 500-1000, <i>P. patens</i> - 500-1000	<i>A. liliifolia</i> 41 - 50 în afara sitului <i>L. sibirica</i> - 178 - 190 indivizi <i>L. loeselli</i> 270-300 indivizi <i>P. patens</i> - 285 indivizi	Raport de teren	Metoda transectului	Ranger	Sezon vegetație	Anual			Se verifică dacă sunt amenințări directe Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015
1.4.3. Asigurarea protecției speciilor <i>Adonophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> ,	Se colectează speciile de plante din sit?	0 colectări	Nu sunt date	Raport de teren	Observație directe	Ranger	Sezon vegetație	Anual			



Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
<i>Pulsatilla patens</i> , <i>Trollius europaeus</i> , <i>Galanthus nivalis</i> , <i>Daphne cneorum</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Gladiolus imbricatus</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Iris sibirica</i>											
1.4.5. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciei <i>Bombina variegata</i> și altor specii de amfibieni de interes	<i>Bombina variegata</i> își păstrează starea de conservare favorabilă?	Stare de conservare favorabilă pentru toate speciile de amfibieni din sit	<i>Bombina variegata</i> este în stare favorabilă de conservare	Raport de teren	Metoda transectului	Ranger	Sezon vegetație	Anual			Se verifică dacă sunt amenințări directe Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
comunitar.												
2.1. Planificarea și realizarea traseelor de vizitare pentru promovarea zonelor atractive fără impact asupra valorilor ariei protejate	Traseele de vizitare afectează specii de interes conservativ? Crește numărul de vizitatori pe traseele realizate?	Nr specii afectate Impact evaluat  Nr vizitatori pe traseele realizate	Nu este cazul	Raport monitorizare	Metoda transectului	Specialist Arii Protejate	Tot anul	Anual	5	10	15	Se va elabora protocol de monitorizare
4.3. Verificarea implementării / respectării măsurilor de management al valorilor ariei protejate, inclusiv a	Se respectă prevederile Regulamentului ariei protejate	Nr acte contravenție / infrațiune	Nu este cazul	Rapoarte de teren Acte contravenție / infrațiune	Metoda eșantionajului	Specialist Arii Protejate	Tot anul	Anual	1	3	6	Se va elabora protocol de monitorizare

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
respectării condițiilor stabilite în cazul lucrărilor și proiectelor avizate.	Proiectele / investițiile au impact asupra valorilor ariei protejate?	Nr acte contravenție / infracțiune pentru nerespectarea condițiilor pentru conservare Nr/ha specii / habitate afectate	Nu este cazul	Rapoarte de teren Acte contravenție / infracțiune	Observații directe	Ranger	Tot anul	Anual			
4.4. Observarea / verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale în	Trebuie monitorizat managementul terenurilor, resurselor ?	0 exploatări de resurse și management de teren care să afecteze major	Doar exploatări forestiere non-intensive pe toată	Raport de analiză	Observații directe	Ranger	Tot anul	Anual			

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		
zonele unde impactul potențial asupra valorilor poate fi semnificativ		valorile	suprafața sitului mai puțin 10 ha									
<b>TOTAL ZILE/OM NECESARE PENTRU MONITORIZĂRILE ANUALE</b>												
<b>C. MONITORIZĂRI CARE SE FAC O DATĂ LA 6 LUNI</b>												
1.3.1. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a aninișurilor din aria protejată	Se permite refacerea în mod natural a habitaculelor de aniniș care se află în aria protejată prin reducerea/eliminarea activităților umane care le	În zonele: Colonia Făget, Valea Morii Pădurea Făgetului sunt 20 ha de aniniș degradat - grad de	67,56 ha de aninișuri în stare favorabilă - cu grad de naturalitate 3-5.	Rapoarte lunare	Observații cu ocazia patrulărilor	Ranger	Tot anul	6 luni	3	6	9	Se monitorizează dacă se fac exploatări sau defrișări, pășunat și dacă se afectează regimul hidric prin intervenții umane sau prin secetă.

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
1.2.4. Menținerea/refacerea stării de conservare favorabilă a anișurilor din aria protejată pentru asigurarea condițiilor de conservare a habitatelor 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline și a speciilor: <i>Ligularia sibirica</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> ,	pot afecta?  Se permite refacerea în mod natural a habitatelor de aniș care se află în aria protejată prin reducerea/eliminarea activităților umane care le pot afecta?	naturalitate 1 și 2  0 ha de aniș degradat - grad de naturalitate 1 și 2 - din zona mlaștinilor	10 ha de aniș degradat - grad de naturalitate 1 și 2	Rapoarte lunare	Metoda transectului	Ranger	Tot anul	6 luni			Se monitorizează dacă se fac exploatări sau defrișări, pășunat și dacă se afectează regimul hidric prin intervenții umane sau prin secetă.

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
<i>Lycaena dispar.</i>												
<b>TOTAL ZILE/OM NECESARE O DATĂ LA 6 LUNI</b>												
<b>D. MONITORIZĂRI CARE SE FAC LUNAR, PE TOATĂ PERIOADA ANULUI</b>												
1.1.8. Prevenirea fragmentării și distrugerii habitatelor/ speciilor prin reglementarea construirii/modernizării infrastructurii de transport și reglementarea accesului motorizat	Se respectă prevederile regulamentului?	Harta suprafețe și periodicitate a cu care se intră cu mijloace motorizate în aria protejată	Nu sunt date	Raport monitorizare	De elaborat	Ranger	Tot anul	Lunar	5	10	15	
1.1.6. Aplicarea de măsuri de conservare pentru speciile de interes comunitar		nr contravenții/ infracțiuni	Nu sunt date	Raport monitorizare	Observații directe	Ranger	Tot anul	Lunar				

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează-	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
și național, altele decât cele incluse în Formularul standard		suprafețe afectate										
1.1.10. Prevenirea/ combaterea poluării „fizice” – deșeuri - și chimice în sit pentru menținerea unor condiții corespunzătoare pentru habitate și specii	Există depozite de gunoaie în sit?	0 depozite de gunoaie	50 depozite	Raport de teren	Observații directe	Ranger	Tot anul	Lunar				
1.2.1. Refacerea habitatelor de mlaștini 7210* Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și 7230 Mlaștini alcaline) precum și a pajistilor umede cu <i>Molinia caerulea</i> 6410 pentru speciile <i>Ligularia sibirica</i> ,	Există intervenții active sau perturbări cauzate de om în aceste habitate	0 ha afectate	1 ha 7230 + 1,2 în afara sitului 11 ha 6410	Rapoarte bilunare	Verificare integrală a suprafețelor	Ranger	Tot anul	Lunar	2	3	4	Se verifică dacă sunt amenințări directe Protocoloale de monitorizare întocmite în 2015

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									M	O	
<i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Liparis loeselii</i>	care să periclitizeze refacerea naturală?										
1.2.2 Menținerea unei fâșii de cel puțin 200 m în jurul mlaștinilor fără exploatare masei de lemnoasă, atât în interiorul cât și afara ariei protejate, dacă mlaștina se extinde în afara limitelor ariei protejate.	Se exploatează masă lemnoasă în jurul mlaștinilor?	0 m2 afectați de exploatarea	Nu sunt date	Rapoarte de teren	Nu este cazul	Ranger	Tot anul	Lunar			Se verifică dacă sunt amenințări directe
1.2.8. Reglementarea construcțiilor și a amenajărilor aferente de-a lungul cursurilor de apă permanentă și temporară	Se fac lucrările și amenajări care afectează	0 km de albie majorată afectată	Nu sunt date	Rapoarte de teren	Observații directe	Ranger	Tot anul	Lunar			



Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
care se afla la limita sitului, și în afara sitului	cursurile de apă?											
1.3.5. Conducerea arboretelor din suprafața propusă a fi inclusă în Rezervația Făget spre starea de arborete seculare pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor de liliaci de interes comunitar și național	Lucrările de conducere și de exploatare a arboretelor se fac cu respectare rezervației și măsurilor de conservare	0 parchete de exploatare lemn din momentul declarării rezervației și a interdicției de exploatare	Se efectuează exploatarea de masă lemnoasă	Raport de teren	Observații directe	Ranger	Tot anul	Lunar	2	3	4	Monitorizarea se va face doar după aprobarea statutului de rezervație, și interzicerea exploatărilor forestiere.

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificarea datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații	
									M	O		I
<b>TOTAL ZILE/OM NECESARE PENTRU MONITORIZĂRILE LUNARE, PE TOATĂ PERIOADA ANULUI</b>												
<b>E. MONITORIZĂRI CARE SE FAC LUNAR, ÎN TIMPUL SEZONULUI DE VEGETAȚIE</b>												
1.2.3. Asigurarea habitatului favorabil pentru speciile <i>Maculinea teleius</i> , <i>Maculinea nausithous</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Ligularia sibirica</i> prin menținerea și refacerea pajiștilor umede – 6410 - și interzicerea totală a construitului în zonele de habitat	Se respectă interdicția de pășunat în habitatele de pajiști umede?  Se cosește odată la 2 ani în perioadele stabilite?	0 ha pășunate  2 ha cosită odată la 2 ani	11 ha  0 ha	Rapoarte lunare  Rapoarte lunare	Nu este cazul  Nu este cazul	Ranger  Ranger	Sezon vegetație  Sezon vegetație	Lunar  Lunar	1	2	3	
									1	3	5	

Direcția de management	Scopul monitorizării - Ce se monitorizează?	Indicator	Situația de referință - verificare a datelor 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea?	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
1.2.5. Reglementarea pășunatului pe pajiștile xero-mezofile - 6210, 6190 - în vederea asigurării condițiilor favorabile pentru speciile <i>Colias myrmidone</i> , <i>Isophya stys</i> , <i>Eriogaster catax</i> .	Se respectă prevederile pentru pășunat prevăzută la Direcția de Management 1.2.5.	0,7 Unitate Vită Mare/ha 100 % locuri de târlire avizate de Custode;  0 ha incendiate;	300 de oi la 100 ha = 0,45 Unitate Vită Mare/ha	Rapoarte lunare	Observații de teren	Ranger	Sezon de vegetație	Lunar	2	3	5	
<b>TOTAL ZILE/OM NECESARE PENTRU MONITORIZĂRILE LUNARE - SEZONIERE</b>												
									<b>4</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	

Regulamentul  
sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii

Art. 1 (1) Situl de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii a fost înființat prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Limitele sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii au fost stabilite prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr.1964/2007, cu modificările și completările ulterioare și pot fi descărcate, în sistem de coordonate Stereo 1970, de pe pagina web a autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art. 2 (1) Rezervațiile Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor au fost instituite în baza Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a – zone protejate ,ca arie naturală protejată de interes național.

(2) Rezervația Naturală 2.335. Făgetul Clujului este de tip mixt cu o deosebită importanță sub aspect floristic, faunistic, geologic și peisagistic

(3) Rezervația Naturală 2.329. Valea Morilor este de tip botanic cu o deosebită importanță sub aspect floristic și al asociațiilor vegetale.

(4) Ambele rezervații sunt încadrate în categoria IV a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii.

Art. 3 Situl de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii este situat pe raza municipiului Cluj-Napoca și al comunelor Feleacu, Ciurila, Florești și Tureni.

Art. 4 (1) Managementul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor suprapuse este asigurat de Asociația Natura Transilvaniei, numită în continuare Custode, în baza Convenției de custodie nr. 319 din 26.02.2014.

(2) Datele de contact ale Custodelui sunt: e-mail: [naturatransilvaniei@yahoo.com](mailto:naturatransilvaniei@yahoo.com), pagină de internet: [www.naturatransilvaniei.ro](http://www.naturatransilvaniei.ro).

Art. 5 (1) Accesul și circulația cu mijloace motorizate pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii este permis doar pe drumurile deschise circulației publice.

(2) Practicarea activităților sportive sau de agrement off-road motorizate gen enduro, A.T.V.-uri etc., este interzisă.

(3) Pe suprafața Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor circulația cu mijloace motorizate este interzisă.

Art. 6 (1) Amenajamentele silvice ale unităților de producție și proprietăților ce se suprapun sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii se supun revizuirii în vederea armonizării lor cu planul de management aprobat al ariei protejate și vor fi supuse procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe.

(2) Titularii activităților de exploatare forestieră au obligația de a solicita și obține autorizația de mediu.

Art. 7 Acțiunile de combatere a înmulțirii în masă a dăunătorilor forestieri, care necesită evacuarea materialului lemnos din interiorul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii, se vor realiza doar după obținerea avizului custodelui, cu respectarea legislației de mediu și a celei silvice.

Art. 8 (1) Managementul populației faunei de interes cinegetic din interiorul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii este asigurat de gestionarii fondurilor cinegetice 23 “Florești” și 36 “Feleac”.

(2) Activitățile de gospodărire a vânatului din fondul cinegetic, inclusiv cele de recoltare/capturare, se vor organiza și desfășura în conformitate cu prevederile legale în vigoare, cu prevederile Planului de management aprobat și cu cele ale prezentului regulament.

Art. 9 (1) În vederea conservării speciilor și habitatelor naturale, inclusiv a celor pentru care situl de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii a fost declarat și a speciilor faunei de interes cinegetic, gestionarii fondului cinegetic vor include cu prioritate suprafața ariei protejate în zone de liniște a faunei cinegetice.

(2) Suprafețele Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor vor fi incluse integral în zone de liniște ale faunei cinegetice în care vânătoarea nu va fi permisă.

Art. 10 (1) Pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii sunt permise activități turistice, de agrement, educaționale și științifice, desfășurate cu respectarea regulilor de vizitare incluse în prezentul regulament.

(2) Rezultatele cercetărilor științifice efectuate (studii, rapoarte, măsurători, observații etc.) vor fi puse gratuit la dispoziția custodelui urmând a fi folosite de acesta exclusiv în scopul bunei administrări a ariei protejate.

Art. 11 (1) Marcarea traseelor turistice sau a celor pentru agrement, competiții etc., întreținerea marcajelor existente, amplasarea de panouri indicatoare/informative se poate realiza doar după obținerea avizului favorabil al custodelui.

(2) Organizarea și desfășurarea competițiilor sau activităților de grup de orice fel se poate realiza doar după obținerea avizului favorabil al custodelui.

Art. 12 (1) Perturbarea liniștii prin orice mijloace (strigăte, pocnitori, echipamente audio, reflectoare etc.) este interzisă.

(2) Accesul vizitatorilor însoțiti de câini se poate face doar cu condiția ca aceștia să fie ținuți permanent în lesă.

Art. 13 (1) Camparea se face numai în locurile special desemnate și amenajate în acest scop.

(2) Camparea pe teritoriul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor este interzisă.

(3) Aprinderea focului se poate face doar în vetrele amenajate în acest scop, în locurile special semnalizate în acest sens și numai cu carbune sau lemn adus din afara ariei protejate. Tăierea vegetației lemnoase sau colectarea lemnului uscat pentru aprinderea focului este interzisă.

(4) Aprinderea focului în pădure sau în imediata vecinătate a acesteia este interzisă.

Art. 14 Depozitarea sau abandonarea deșeurilor este interzisă

Art. 15 Distrugerea sau degradarea infrastructurii de vizitare sau informare (panouri informative sau indicatoare, marcaje turistice etc.) este interzisă.

Art. 16 (1) Pășunatul pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului Valea Morii se desfășoară cu respectarea prevederilor Planului de management și a legislației în vigoare;

(2) Utilizarea rațională a pajiștilor și pășunilor pentru cosit și/sau pășunat, se face numai cu animalele domestice proprietate a membrilor comunităților ce dețin aceste pășuni sau care dețin dreptul de utilizare a acestora în orice formă recunoscută prin legislația națională în vigoare, pe suprafețele, în perioadele și cu speciile și efectivele avizate de custode, astfel încât să nu fie afectate habitatele naturale și speciile de floră și faună sălbatică.

(3) În cazul în care proprietarul sau administratorul pășunilor este altul decât utilizatorul acestora, este obligatorie încheierea de contracte de pășunat între aceștia.

(4) În contracte se specifică în mod obligatoriu: numărul de animale pe specii, perioadele de pășunat, suprafețele și limitele acestora, precum și obligațiile utilizatorului privind locul de târlire, modul de gospodărire a surselor de apă, drumuri de acces și trebuie să fie prezentate custodelui în vederea avizării.

Art. 17 (1) Pășunatul animalelor domestice în pădure este interzis. Trecerea animalelor domestice prin pădure spre locurile de pășunat, adăpat, adăpost etc. este permisă numai pe trasee delimitate și în perioade precizate, cu avizul custodelui.

(2) Pășunatul animalelor domestice în zonele umede și/sau mlăștinoase, precum și trecerea animalelor prin aceste zone este interzisă.

(3) Pășunatul și trecerea animalelor domestice pe teritoriul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor este interzisă.

(4) Amplasarea de stâne și locuri de târlire se face numai cu avizul custodelui.

Art. 18 (1) Realizarea oricăror investiții în interiorul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii se face cu avizul custodelui, conform reglementărilor în vigoare.

(2) Pe teritoriul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor este interzisă realizarea de construcții.

(3) Construirea de noi drumuri permanente în cuprinsul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii se face în condițiile legii.

Art. 19 În interiorul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor nu sunt permise activități de utilizare a resurselor naturale. Prin excepție, sunt permise numai acele intervenții care au drept scopuri protejarea, promovarea și asigurarea continuității existenței obiectivelor pentru care au fost constituite.

Art. 20 (1) Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru localitățile și suprafețele acestora incluse în perimetrul sitului ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor naturale suprapuse se face de către autoritățile administrațiilor publice responsabile, prin integrarea în aceste documentații a prevederilor referitoare la situl de importanță comunitară menționat și la ariile naturale protejate de interes național.

(2) Modificarea și actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) se fac cu avizul custodelui sitului ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor naturale suprapuse, pentru asigurarea conformității cu prevederile Planului de Management.

(3) Documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) modificate și/sau actualizate de către autoritățile administrațiilor publice locale menționate la alin. (1) vor include în piesele grafice/desenate și limitele sitului ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor naturale suprapuse.

Art. 21 (1) Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul silvic/agricol de terenuri de pe raza Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor este interzisă.

(2) Pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii sunt interzise orice forme de folosire a terenurilor, incompatibile cu scopul de protecție și conservare.

Art. 22 (1) În perimetrul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii, sunt interzise toate activitățile care pot genera poluare, deteriorarea ecosistemelor, perturbarea speciilor și/sau degradarea habitatelor naturale, respectiv:.

- a) arderea vegetației sau curățirea terenurilor prin incendiere;
- b) utilizarea pesticidelor;
- c) introducerea speciilor de floră și faună alohtone.

(2) În zonele umede și în apropierea acestora precum și pe întreaga suprafață a Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor, este interzisă realizarea captărilor, canalelor de desecare, excavațiilor, îndiguirilor sau a altor lucrări ce duc la modificarea nivelului natural al apei.

(3) Pe teritoriul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor curățirea terenului de vegetație prin orice mijloace este permisă doar în baza unor studii care să ateste necesitatea acestor acțiuni pentru menținerea stării favorabile de conservare și doar cu avizul autorităților de mediu și al custodelui.

(4) Pe teritoriul Rezervațiilor Naturale 2.335. Făgetul Clujului și 2.329. Valea Morilor îngrădirea terenurilor este interzisă.

Art. 23 (1) Pentru speciile de animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, de interes comunitar sau care se află sub regim strict de protecție, sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c) distrugerea și/sau culegerea cuiburilor și ouălor din natură;
- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă;
- e) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop, fără autorizația autorității de mediu competente.

(2) Pentru speciile de plante de interes comunitar sau care se află sub regim strict de protecție sunt interzise:

- a) orice forme de recoltare a florilor și a fructelor,
- b) culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a acestor plante, în oricare dintre stadiile ciclului biologic.

(3) Pentru habitatele de interes comunitar se va limita orice activitate care poate duce la deprecierea stării de conservare.

(4) În vederea asigurării condițiilor necesare conservării unor specii se vor menține în toate arboretele un minim de 12 arbori la ha, selectați dintre cei mai vârstnici și / sau ruși sau parțial uscați, arbori ce nu vor fi exploatați. Acești arbori vor fi marcați corespunzător de către personalul custodelui în colaborare cu personalul gestionarilor fondului forestier.

Art. 24 Autoritățile locale au obligația de a salubritiza suprafața sitului de importanță comunitară Făgetul Clujului – Valea Morii.

Art. 25 Personalul custodelui, împuternicit cu legitimație de control, are dreptul de acces nelimitat pe terenurile din cuprinsul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 “Făgetul Clujului – Valea Morii”, indiferent de forma de proprietate.

Art. 26 Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament atrage, după caz, răspunderea contravențională, penală, materială sau civilă, conform legislației în vigoare.

Art. 27 Verificarea respectării prevederilor prezentului regulament se face de către personalul cu atribuții de control în domeniul ariilor protejate, regimului silvic și cinegetic din cadrul autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor și structurilor teritoriale ale acesteia, de către comisarii Gărzii Naționale de Mediu precum, de către personalul custodelui și de către personalul altor organe ale statului cu competențe în zonă.

Art. 28 Nerespectarea prevederilor prezentului Regulament se sancționează conform prevederilor legale.

Art. 29 Respectarea prevederilor prezentului regulament este obligatorie pentru custodele sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii, pentru autoritățile care reglementează activități pe teritoriul acesteia, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri/bunuri, sau care desfășoară activități în perimetrul sau în vecinătatea ariei naturale protejate.



Art. 30 Planurile, programele și proiectele ce se implementează pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii se supun avizării custodelui.

Art. 31 Prezentul regulament poate fi revizuit inclusiv la propunerea custodelui, în urma modificării condițiilor sau a prevederilor legale care au stat la baza elaborării lui sau în baza recomandărilor de management ce derivă din studii sau din monitorizarea stării de conservare a speciilor sau habitatelor, respectiv a activităților ce se desfășoară pe raza ariilor protejate.

Art. 32 Asociația Natura Transilvaniei, în calitate de custode al sitului de importanță comunitară ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii și al rezervațiilor suprapuse, aduce la cunoștința publicului și factorilor interesați prezentul regulament, prin afișare pe paginile proprii de internet ([www.naturatransilvaniei.ro](http://www.naturatransilvaniei.ro) și [www.fagetulclujului.ro](http://www.fagetulclujului.ro)) și prin diseminarea lui către instituțiile cu atribuții de control menționate la art. 28, către Primăriile Cluj-Napoca, Feleacu, Florești, Ciurila, Tureni, precum și către Consiliul Județean Cluj.

---

---

**EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI**

---



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,  
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: [marketing@ramo.ro](mailto:marketing@ramo.ro), internet: [www.monitoruloficial.ro](http://www.monitoruloficial.ro)

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

